

UNIWERSYTET PRZYRODNICZY W LUBLINIE

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

ul. Akademicka 13, 20-950 Lublin

Grudzień 2022 r.

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Ogrodnictwo**

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek: **rolnictwo i ogrodnictwo 100%**

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Na kierunku Ogrodnictwo realizowane są obecnie programy studiów oparte na efektach uczenia się (Uchwała Senatu 110/2018-2019 z dnia 28.06.2019 w sprawie dostosowania programu studiów kierunku ogrodnictwo dla cyklu kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie (<https://up.lublin.pl/bip/uchwaly-senatu/>)). Obecnie, zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych pierwszego stopnia cykle kształcenia obejmują roczniki 2022/2023, 2021/2022 oraz 2020/2021. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia nie prowadzi się zajęć z powodu braku naboru, a ostatni absolwenci zakończyli naukę w roku akademickim 2019/2020 (nabór 2018/2019).

Cykle kształcenia rozpoczynające się odpowiednio od roku akademickiego 2018/2019 i 2017/2018 realizowane były w oparciu o udoskonalone efekty kształcenia (Uchwała 80/2014-2015 z dnia 29.05.2015 w sprawie udoskonalonych efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia o kierunku ogrodnictwo od roku akademickiego 2015/2016; <https://up.lublin.pl/bip/uchwaly-senatu/>).

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 110/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r.

Opis efektów uczenia się dla kierunku studiów Ogrodnictwo

Nazwa kierunku studiów: **Ogrodnictwo**

Poziom: **studia pierwszego stopnia**

Profil: **ogólnoakademicki**

Dyscyplina naukowa wiodąca: **rolnictwo i ogrodnictwo - 100%**

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
--	-------------------------------	---

WIEDZA		
absolwent zna i rozumie:		
OG_W01	podstawowe terminy, teorie i procesy z zakresu botaniki, chemii i biochemii, fizjologii roślin, genetyki i hodowli roślin, ochrony roślin, gleboznawstwa, entomologii, fitopatologii, mikrobiologii oraz biotechnologii roślin dostosowane do kierunku ogrodnictwo	P6S_WG
OG_W02	budowę oraz zasady funkcjonowania podstawowych grup organizmów żywych i przyrody nieożywionej na różnych poziomach złożoności	P6S_WG
OG_W03	podstawy uprawy roli i roślin, żywienia roślin, warzywnictwa, roślin ozdobnych, dendrologii, sadownictwa, nasiennictwa i szkółkarstwa ogrodniczego, herbologii, zielarstwa i mechanizacji ogrodnictwa oraz kształtowania otoczenia człowieka i innych działań związanych z ogrodnictwem	P6S_WG
OG_W04	podstawy wiedzy ekonomicznej, prawnej i społecznej dostosowane do form działalności w ogrodnictwie oraz czynniki przyrodnicze i ekonomiczne determinujące produkcję ogrodniczą a także stan, funkcjonowanie oraz rozwój obszarów wiejskich i zurbanizowanych	P6S_WG P6S_WK
OG_W05	chemiczne i fizyczne procesy zachodzące w biosferze oraz właściwości surowców roślinnych, podstawy techniki i kształtowania środowiska dostosowane do kierunku	P6S_WG
OG_W06	współczesne problemy produkcji ogrodniczej oraz techniczne zadania inżynierskie	P6S_UW
OG_W07	podstawowe technologie produkcji ogrodniczej oraz zasady bezpiecznego postępowania w miejscu pracy i przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z produkcji ogrodniczej z zachowaniem zrównoważonego użytkowania środowiska przyrodniczego	P6S_WG
OG_W08	Metody przechowywania produktów ogrodniczych, pozwalające zachować ich wysoką jakość dla zdrowia człowieka i jakości jego życia	P6S_WG P6S_WK
OG_W09	znaczenie środowiska przyrodniczego i jego zagrożenia, w tym wynikające ze stosowanych technologii produkcji ogrodniczej i zielarskiej oraz możliwości zasady jego racjonalnego wykorzystania	P6S_WG
OG_W10	Znaczenie różnorodności biologicznej i jej rolę w ekosystemach	P6S_WG
OG_W11	podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej, przemysłowej i prawa autorskiego zwłaszcza w odniesieniu do ogrodnictwa	P6S_WK
OG_W12	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej i	P6S_WG

	grupowej przedsiębiorczości i ich wykorzystania w gospodarce ogrodniczej	PS6_WK
OG_W13	przepisy i wymagania UE i krajowe dotyczące jakości wytwarzanych produktów ogrodniczych oraz zasady i wymogi ich dystrybucji	P6S_WG P6S_WK
OG_W14	Zagrożenia wpływające na niebezpieczeństwo skażenia płodów ogrodniczych oraz zna metody zapobiegania i zmniejszania tych zagrożeń	PS6_WG
OG_W15	podstawowe zasady tworzenia, zarządzania i funkcjonowania rynku ogrodniczego oraz przedsiębiorstw i gospodarstw ogrodniczych, a także instytucji działających w ogrodnictwie i jego otoczeniu	PS6_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
OG_U01	wyszukiwać, analizować i zastosować potrzebne informacje z różnych źródeł i baz danych z zakresu ogrodnictwa i nauk pokrewnych, tworzyć dokumenty i prezentacje, samodzielnie planować uczenie własne i organizować pracę w zespole	P6S_UU P6S_UO P6S_UW
OG_U02	precyzyjnie porozumiewać się z innymi podmiotami w formie werbalnej, pisemnej, graficznej z zastosowaniem technik informacyjno-komunikacyjnych oraz brać udział w debacie z zakresu ogrodnictwa przedstawiając i oceniając różne opinie i stanowiska	P6S_UK
OG_U3	wykonać pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadanie badawcze, inżynierskie lub projektowe dostosowane do kierunku studiów; prawidłowo interpretować rezultaty i wyciągnąć wnioski; wskazać słabe i mocne strony przyjętego rozwiązania	P6S_UW
OG_U04	identyfikować i klasyfikować organizmy z różnych grup taksonomicznych oraz analizować procesy biologiczne zachodzące w glebie i roślinach ogrodniczych; interpretować zjawiska i czynniki wpływające na produkcję roślinną, jej jakość, zdrowie ludzi oraz stan środowiska przyrodniczego i jego zasobów	P6S_UW
OG_U05	wybrać, zastosować i zoptymalizować podstawowe techniki i technologie stosowane w ogrodnictwie, w tym nowoczesne metody hodowli, rozmnażania, uprawy, nawożenia i ochrony roślin ogrodniczych oraz przechowywania płodów ogrodniczych	P6S_UW
OG_U06	podejmować standardowe działania w zakresie produkcji ogrodniczej, środowiska przyrodniczego i antropogenicznego, estetycznego kształtowania otoczenia oraz technicznych zadań inżynierskich, wykorzystując zasady ergonomii i bhp	P6S_UW P6S_UO

OG_U07	Stosować zdobytą wiedzę z zakresu technologicznych, ekonomicznych i prawnych aspektów produkcji ogrodniczej i wykorzystania zasobów przyrody dla dobra człowieka oraz ocenić efektywność i konsekwencje podejmowanych działań w związku z wykonywanym zawodem	P6S_UW
OG_U08	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z użyciem terminologii rolniczej i ogrodniczej oraz przygotować typową pracę pisemną i wystąpienie w zakresie nauk przyrodniczych i ogrodnictwa	P6S_UK
OG_U09	diagnozować choroby i szkodniki roślin ogrodniczych, identyfikować agrofagi, wykorzystywać organizmy pożyteczne oceniać zagrożenia i rozmiary szkód powodowanych przez agrofagi oraz zaprojektować program ich ograniczania w celu zapewnienia wysokiej jakości płodów ogrodniczych i bezpieczeństwa konsumenta a także producenta przy zachowaniu równowagi biologicznej	P6S_UW
OG_U10	ocenić właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleby, określić zasobność gleby, podłoży i stopień odżywienia roślin oraz stan upraw ogrodniczych w celu uzyskania wysokiej jakości płodów ogrodniczych przy zachowaniu zasad ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania	P6S_UW
OG_U11	korzystać z opracowań i tworzyć zalecenia ochrony i nawożenia roślin oraz doradzać w celu uzyskania wysokiej jakości produktów ogrodniczych a także podejmować decyzje dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego przy zachowaniu zasad ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania	P6S_UW
OG_U12	urządzić i pielęgnować tereny zieleni i rekreacji oraz tworzyć proste aranżacje roślinne o zróżnicowanym charakterze i przeznaczeniu	P6S_UW
OG_U13	rozpoznać podstawowe taksony roślin ogrodniczych oraz wykorzystać ich wartości użytkowe dla zdrowia i gospodarki człowieka oraz estetyki otoczenia i kształtowania krajobrazu	P6S_UW
OG_U14	rozpoznać organizmy użyteczne i szkodliwe w uprawach ogrodniczych, identyfikować chwasty oraz zastosować sposoby regulacji zachwaszczenia i ochrony upraw przed agrofagami z zachowaniem zasad zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej	P6S_UW
OG_U15	prawidłowo dobrać i zastosować sprzęt, narzędzia i maszyny do uprawy roli i roślin ogrodniczych, ich pielęgnacji, ochrony zbioru w gruncie i pod osłonami i przechowywania, jak też w zakresie ochrony gruntów	P6S_UW

KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
OG_K01	uznawania znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za wysoką jakość produktów ogrodnich oraz za stan środowiska, ochronę krajobrazu, zasobów naturalnych i zachowanie bioróżnorodności ekosystemów	P6S_KK P6S_KO
OG_K02	krytycznej oceny i reagowania na błędy popełniane przez producentów i sprzedawców produktów ogrodnich oraz oceny ryzyka działalności na rynku ogrodnim	P6S_KK P6S_KR
OG_K03	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i uzyskiwanych informacji z zakresu ogrodnictwa, oraz uznania ich znaczenia dla stałego samokształcenia, rozwiązywania problemów dla poprawy jakości życia	P6S_KK P6S_KO
OG_K04	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i odpowiedzialny, organizowania pracy i zarządzania realizacją zadań związanych z wykonywanym zawodem w tym współdziałania i pracy w grupie, oraz przyjmowania w niej różnych ról	P6S_KO P6S_KR
OG_K05	kreatywnego zdobywania i upowszechniania wiedzy ogrodniczej, uznania znaczenia ekspertów przy trudnościach w rozwiązaniu problemu jak i znaczenia szeroko pojętego ogrodnictwa we współczesnym świecie	P6S_KK P6S_KR
OG_K06	właściwego określenia priorytetów i mechanizmów służących realizacji określonych celów w zakresie wykonywanego zawodu oraz przyrodniczych i ekonomicznych skutków działalności	P6S_KK P6S_KR

Załącznik nr 2 do Uchwały nr 110/2018-2019
Senatu UP w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r.

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Nazwa kierunku studiów: **Ogrodnictwo**

Poziom: **studia pierwszego stopnia**

Profil: **ogólnoakademicki**

Symbol	Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
InzOG_W03	podstawy uprawy roli i roślin, żywienia roślin, warzywnictwa, roślin ozdobnych, dendrologii, sadownictwa, nasiennictwa i szkółkarstwa ogrodnictwa, herbologii, zielarstwa i mechanizacji ogrodnictwa oraz kształtowania otoczenia człowieka i innych działów związanych z ogrodnictwem	P6S_WG
InzOG_W04	podstawy wiedzy ekonomicznej, prawnej i społecznej dostosowane do form działalności w ogrodnictwie oraz czynniki przyrodnicze i ekonomiczne determinujące produkcję ogrodnictwa a także stan, funkcjonowanie oraz rozwój obszarów wiejskich i zurbanizowanych	P6S_WG P6S_WK
InzOG_W06	współczesne problemy produkcji ogrodnictwa oraz techniczne założenia zadań inżynierskich w tym zakresie	P6S_UW
InzOG_W07	podstawowe technologie produkcji ogrodnictwa oraz zasady bezpiecznego postępowania w miejscu pracy i przeciwdziałania zagrożeniom wynikającym z produkcji ogrodnictwa z zachowaniem zrównoważonego użytkowania środowiska przyrodniczego	P6S_WG
InzOG_W08	metody przechowywania produktów ogrodnictwa, pozwalające zachować ich wysoką jakość dla zdrowia człowieka i jakości jego życia	P6S_WG P6S_WK
InzOG_W09	znaczenie środowiska przyrodniczego i jego zagrożenia, w tym wynikające ze stosowanych technologii produkcji ogrodnictwa i zielarskiej oraz możliwości jego racjonalnego wykorzystania	P6S_WG
InzOG_W11	podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej, przemysłowej i prawa autorskiego zwłaszcza w odniesieniu do ogrodnictwa	P6S_WK
InzOG_W12	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej i grupowej przedsiębiorczości i ich wykorzystania w gospodarce ogrodnictwa	P6S_WG PS6_WK

InzOG_W13	przepisy i wymagania UE i krajowe dotyczące jakości wytwarzanych produktów ogrodnich oraz zasady i wymogi ich dystrybucji	P6S_WG P6S_WK
InzOG_W14	zagrożenia wpływające na niebezpieczeństwo skażenia produktów ogrodnich oraz zna metody zapobiegania i zmniejszania tych zagrożeń	PS6_WG
InzOG_W15	podstawowe zasady tworzenia, zarządzania i funkcjonowania rynku ogrodnich oraz przedsiębiorstw i gospodarstw ogrodnich, a także instytucji działających w ogrodnictwie i jego otoczeniu	PS6_WK
UMIĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
InzOG_U01	wyszukiwać, analizować i zastosować potrzebne informacje z różnych źródeł i baz danych z zakresu ogrodnictwa i nauk pokrewnych, tworzyć dokumenty i prezentacje, samodzielnie planować uczenie własne i organizować pracę w zespole	P6S_UU P6S_UO P6S_UW
InzOG_U3	wykonać pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadanie badawcze, inżynierskie lub projektowe dostosowane do kierunku studiów; prawidłowo interpretować rezultaty i wyciągnąć wnioski; wskazać słabe i mocne strony przyjętego rozwiązania	P6S_UW
InzOG_U05	wybrać, zastosować i zoptymalizować podstawowe techniki i technologie stosowane w ogrodnictwie, w tym nowoczesne metody hodowli, rozmnażania, uprawy, nawożenia i ochrony roślin ogrodnich oraz przechowywania produktów ogrodnich	P6S_UW
InzOG_U06	podejmować standardowe działania w zakresie produkcji ogrodnich, środowiska przyrodniczego i antropogenicznego, estetycznego kształtowania otoczenia oraz technicznych zadań inżynierskich, wykorzystując zasady ergonomii i bhp	P6S_UW P6S_UO
InzOG_U07	stosować zdobytą wiedzę z zakresu technologicznych, ekonomicznych i prawnych aspektów produkcji ogrodnich i wykorzystania zasobów przyrody dla dobra człowieka oraz ocenić efektywność i konsekwencje podejmowanych działań w związku z wykonywanym zawodem	P6S_UW
InzOG_U09	diagnozować choroby i szkodniki roślin ogrodnich, identyfikować agrofagi, wykorzystywać organizmy pożyteczne oceniać zagrożenia i rozmiary szkód powodowanych przez agrofagi oraz zaprojektować program ich ograniczania w celu zapewnienia wysokiej jakości produktów ogrodnich i bezpieczeństwa konsumenta przy zachowaniu równowagi biologicznej	P6S_UW

InzOG_U10	ocenić właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleby, określić zasobność gleby, podłoży i stopień odżywienia roślin oraz stan upraw ogrodnich w celu uzyskania wysokiej jakości produktów ogrodnich przy zachowaniu zasad ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania	P6S_UW
InzOG_U11	korzystać z opracowań i tworzyć zalecenia ochrony i nawożenia roślin oraz doradzać w celu uzyskania wysokiej jakości produktów ogrodnich a także podejmować decyzje dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego przy zachowaniu zasad ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania	P6S_UW
InzOG_U12	urządzić i pielęgnować tereny zieleni i rekreacji oraz tworzyć proste aranżacje roślinne o zróżnicowanym charakterze i przeznaczeniu	P6S_UW
InzOG_U14	rozpoznać organizmy użyteczne i szkodliwe w uprawach ogrodnich, identyfikować chwasty oraz zastosować sposoby regulacji zachwaszczenia i ochrony upraw przed agrofagami z zachowaniem zasad zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej	P6S_UW
InzOG_U15	prawidłowo dobrać i zastosować sprzęt, narzędzia i maszyny do uprawy roli i roślin ogrodnich, ich pielęgnacji, ochrony zbioru w gruncie i pod osłonami i przechowywania, jak też w zakresie ochrony gruntów	P6S_UW

Załącznik nr 3 do Uchwały nr 110/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r.

Opis efektów uczenia się dla kierunku studiów

Nazwa kierunku studiów: **Ogrodnictwo**

Poziom: **studia drugiego stopnia**

Profil: **ogólnoakademicki**

Dyscyplina naukowa wiodąca: **rolnictwo i ogrodnictwo - 100%**

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
--	-------------------------------	---

WIEDZA		
absolwent zna i rozumie:		
OG_W01	wybrane metody i teorie zaawansowanych zagadnień z zakresu statystyki i doświadczalnictwa w naukach przyrodniczych oraz biologii molekularnej dostosowane do kierunku ogrodnictwo	P7S_WG
OG_W02	w pogłębionym stopniu zjawiska, terminy i procesy z zakresu fizjologii roślin, sadownictwa, warzywnictwa, roślin ozdobnych, kształtowania krajobrazu i ochrony przyrody, genetyki i ochrony roślin, uprawy i nawożenia roślin i innych nauk pokrewnych związanych z ogrodnictwem	P7S_WG
OG_W03	w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy ekonomicznej, prawnej i społecznej dostosowane do produkcji ogrodniczej w systemie zrównoważonym i jego otoczenia wraz z ochroną geosfer	P7S_WG P7S_WK
OG_W04	procesy chemiczne i fizyczne zachodzące w biosferze oraz techniki kształtowania środowiska w aspekcie prawa polskiego i międzynarodowego w stopniu pogłębionym, w zakresie dostosowanym do kierunku ogrodnictwo	P7S_WG P7S_WK
OG_W05	budowę i funkcjonowanie organizmów żywych i przyrody nieożywionej na różnych poziomach złożoności, w tym zagadnienia z zakresu biologii mikroorganizmów pożytecznych i szkodliwych oraz zna i rozumie mechanizmy ich oddziaływania na komórki organizmów żywych, w stopniu pogłębionym.	P7S_WG
OG_W06	w stopniu pogłębionym mechanizmy regulacji procesów fizjologicznych i biochemicznych zachodzących w roślinach i przechowywanych produktach.	P7S_WG
OG_W08	problemy zrównoważonej produkcji ogrodniczej i potrzebę dostosowania produkcji do współczesnych trendów w ogrodnictwie.	P7S_WG P7S_WK
OG_W09	w pogłębionym stopniu tematykę z zakresu wartości biologicznej, właściwości dietetycznych, leczniczych i dekoracyjnych roślin ogrodniczych oraz ich wpływ na zdrowie i jakość życia człowieka.	P7S_WG P7S_WK
OG_W10	metody i procesy nowoczesnych i zaawansowanych technik i technologii w hodowli, uprawie, ochronie roślin oraz przechowywaniu płodów ogrodniczych, pozwalające uzyskiwać produkty wysokiej jakości	P7S_WG P7S_WK

	z zachowaniem zasobów środowiska przyrodniczego.	
OG_W11	w pogłębionym stopniu problematykę z zakresu kształtowania krajobrazu i ochrony przyrody w EU oraz funkcjonowania ogrodnictwa zrównoważonego.	P7S_WK
OG_W12	w rozszerzonym stopniu czynniki przyrodnicze, prawne i ekonomiczne determinujące funkcjonowanie, rozwój i konkurencyjność przedsiębiorstw oraz prowadzenie działalności gospodarczej w obszarach wiejskich i zurbanizowanych.	P7S_WK
OG_W13	przepisy i wymagania EU i krajowe dotyczące zapewnienia jakości wytwarzanych produktów ogrodnictwa oraz zasad ich dystrybucji.	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
OG_U01	wyszukiwać i wykorzystywać informacje naukowe oraz stosować technologie informatyczne w zrównoważonej produkcji ogrodnictwa a także komunikować się, doradzać i prowadzić debatę na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7S_UW P7S_UK
OG_U02	prawidłowo zaplanować i przeprowadzić eksperyment naukowy i zadanie projektowe z zakresu ogrodnictwa oraz zinterpretować uzyskane wyniki z wykorzystaniem metod statystycznych i twórczo je zinterpretować	P7S_UW
OG_U3	analizować procesy fizjologiczne, zmiany genetyczne i strukturalne zachodzące w czasie wzrostu, rozwoju i przechowywania oraz definiować i interpretować zjawiska i czynniki wpływające na produkcję roślinną oraz stan środowiska przyrodniczego	P7S_UW
OG_U04	precyzyjnie oceniać jakość owoców ogrodnictwa, a także wskazać ich wartość biologiczną, właściwości dietetyczne, lecznicze i dekoracyjne	P7S_UW
OG_U05	wskazać możliwość wykorzystania podstawowych technik biologii molekularnej w hodowli nowych odmian roślin ogrodnictwa o pożądanych cechach użytkowych, a także w identyfikacji wybranych taksonów organizmów żywych	P7S_UW
OG_U06	samodzielnie i w zespole (także w roli lidera), wybrać, zmodyfikować i zastosować najnowsze trendy w ogrodnictwie w celu uzyskania produktów wysokiej jakości	P7S_UW P7S_UO

OG_U07	samodzielnie i w zespole (także w roli lidera), kształtować estetykę otoczenia poprzez tworzenie różnorodnych aranżacji roślinnych oraz rozszerzone umiejętności tworzenia, urządzania i pielęgnowania nasadzeń roślinnych o zróżnicowanym charakterze i przeznaczeniu, a także chronić i konserwować krajobraz kulturowy	P7S_UW P7S_UO
OG_U08	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie oraz oceniać następstwa podejmowanych działań związanych z wykonywanym zawodem	P7S_UU
OG_U09	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z użyciem specjalistycznej terminologii rolniczej i ogrodniczej	P7S_UK
OG_U10	samodzielnie diagnozować choroby i szkodniki roślin ogrodniczych, identyfikować agrofagi i organizmy pożyteczne oraz podejmować decyzje dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego z zachowaniem bioróżnorodności	P7S_UW
OG_U11	Rozpoznać i wykorzystać różne taksony roślin ogrodniczych dla zdrowia i gospodarki człowieka oraz estetyki otoczenia i kształtowania krajobrazu	P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
OG_K01	stałego doskonalenia wiedzy ogrodniczej, rozwijania i wprowadzania nowych technologii produkcji, hodowli twórczej, żywienia i ochrony roślin zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej i obowiązującymi aktami prawnymi	P7S_KK P7S_KR
OG_K02	wskazania priorytetów rozwoju produkcji ogrodniczej w systemie zrównoważonym oraz przedsiębiorstw w jej otoczeniu, a także dostosowanie ich do uwarunkowań prawnych, ekonomicznych i społecznych	P7S_KK P7S_KR
OG_K03	uznania znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za wysoką jakość produktów ogrodniczych, stan i kształtowanie środowiska przyrodniczego i skutków działalności w zrównoważonej produkcji ogrodniczej	P7S_KK P7S_KO

OG_K04	przestrzegania, promowania i rozwijania zasad etyki zawodowej wpływających na prozdrowotne właściwości produktów ogrodnich oraz na wartość rekreacyjną, estetyczną, dydaktyczną i wychowawczą otaczającej przyrody	P7S_KO P7S_KR
OG_K06	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i odpowiedzialny, organizowania pracy i zarządzania realizacją zadań związanych z wykonywanym zawodem, w tym do współdziałania i pracy w grupie oraz podejmowania w niej różnych ról	P7S_KO P7S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Katarzyna Dzida	Dr hab. /prof. UP Lublin/Dziekan
Katarzyna Golan	Dr hab. /prof. UP Lublin/Prodziekan
Ewa Król	Dr hab. /prof. UP Lublin/ Przewodnicząca Rady Programowej Kierunku Ogrodnictwo
Izabela Kot	Dr hab. /prof. UP Lublin/ Członek Rady Programowej
Małgorzata Sanocka	Mgr/Koordynator Dziekanatu

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	16
Prezentacja uczelni	16
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	17
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	17
Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:	27
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	28
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	36
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	47
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	50
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	56
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	57
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	62
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	72
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	74
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	82
Część III. Załączniki	83
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	83

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wywodzi się z Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, który został utworzony w 1944 roku. Aktualnie na Uniwersytecie funkcjonuje 7 Wydziałów: Agrobioinżynierii, Medycyny Weterynaryjnej, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, **Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu**, Inżynierii Produkcji, Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Biologii Środowiskowej, 11 jednostek międzywydziałowych oraz 8 administracyjnych.

W ostatnich latach nastąpił znaczny rozwój infrastruktury Uniwersytetu. Wybudowano Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii (2022), w nowoczesnym budynku Wydziału Medycyny Weterynaryjnej otwarto Pracownię Umiejętności Klinicznych (2022) oraz wybudowano **Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie (2022)**.

Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu jako samodzielna jednostka funkcjonuje od 1970 roku. W 2017 i 2019 roku Wydział przeszedł dużą reorganizację, ze struktur Wydziału zostały odłączone następujące jednostki: Katedra Genetyki i Hodowli Roślin Ogrodniczych (2017 rok), Katedra Ekonomiki Ogrodnictwa (2017 rok), Katedra Ekologii Ogólnej (2017 rok), Katedra Botaniki i Fizjologii Roślin (2019 rok). Po restrukturyzacji w skład Wydziału wchodzi Instytut Produkcji Ogrodniczej z trzema zakładami (Zakład Sadownictwa, Szkółkarstwa i Enologii; Zakład Roślin Ozdobnych i Dendrologii oraz Zakład Żywienia Roślin) oraz 3 Katedry (1. Architektury Krajobrazu, 2. Ochrony Roślin z dwoma Zakładami: Fitopatologii i Mykologii oraz Entomologii; 3. Warzywnictwa i Zielarstwa).

Jednostki organizacyjne Wydziału zlokalizowane są w budynku Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej przy ulicy Głębokiej 28 oraz budynkach: przy ulicy Leszczyńskiego 7 i ulicy Doświadczalnej 50A. Na Wydziale realizowane są kierunki nauczania: Ogrodnictwo, Architektura krajobrazu, Zielarstwo i fitoprodukty, Sztuka ogrodowa i aranżacje roślinne, Enologia i cydrownictwo, Ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, Doradztwo ogrodnicze. W ofercie edukacyjnej są studia podyplomowe: Hortiterapia, Rolnictwo ekologiczne i Ogrodnictwo miejskie.

Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu pracuje 47 nauczycieli akademickich, w tym 4 z tytułem profesora, 25 ze stopniem dr hab. (17 na stanowisku prof. uczelni, 8 na stanowisku adiunkta); 16 ze stopniem doktora (12 na stanowisku adiunkta, 4 asystenta); 2 ze stopniem magistra na stanowisku asystenta.

Kierunek Ogrodnictwo przyporządkowany jest w 100% do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Rada dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo posiada pełne uprawnienia akademickie w zakresie nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwa i ogrodnictwa.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia, misja i główne cele strategiczne uczelni

Koncepcja kształcenia na kierunku Ogrodnictwo jest zgodna z dziedziną nauk rolniczych, dyscypliną rolnictwo i ogrodnictwo oraz zgodna z profilem ogólnoakademickim. Realizowany program studiów zawiera również elementy wiedzy i umiejętności z zakresu nauk przyrodniczych, ścisłych i społecznych. Prowadzenie studiów na kierunku wpisuje się w strategię i misję rozwoju uczelni (Strategia Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030) (<https://up.lublin.pl/universytet/misja-i-strategia/>) oraz celami postawionymi w strategii Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (Strategia Rozwoju Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu na lata 2019-2030) (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wydzial/strategia-rozwoju/>). Do celów strategicznych Uczelni należy: systematyczna poprawa jakości kształcenia poprzez zwiększanie potencjału badawczego i kształcenie kadr, rozwijanie oferty kształcenia w nawiązaniu do potrzeb gospodarki, rozwój współpracy ze środowiskiem naukowym i otoczeniem społeczno-gospodarczym. Misja i cele strategiczne Wydziału są zbieżne ze strategią Uczelni. Najważniejszym celem Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu jest dynamiczny rozwój pozwalający na wzrost znaczenia Jednostki i możliwość wykorzystania jej potencjału w przestrzeni naukowej, dydaktycznej i gospodarczej regionu i kraju. Dbłość o jak najwyższą jakość działalności dydaktycznej i powiązanej z nią działalności badawczej jest priorytetem całej społeczności Wydziału. Cele strategiczne Wydziału wyznaczają następujące kierunki działań: prowadzenie wieloaspektowych badań naukowych i rozwijanie współpracy z Jednostkami naukowymi w kraju i za granicą oraz z podmiotami gospodarczymi; stałe doskonalenie jakości kształcenia oraz wzbogacanie oferty dydaktycznej; doskonalenie kompetencji i stabilny rozwój kadry naukowo-dydaktycznej, zwiększanie mobilności pracowników i studentów Wydziału oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju studentów; wzmacnianie potencjału naukowego i podnoszenie jakości badań naukowych poprzez unowocześnianie infrastruktury badawczej zapewniającej sprawną realizację procesu dydaktycznego i prac naukowo-badawczych.

Wydział sformułował koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku program studiów umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zgodnie z funkcjonującym Wewnętrznym Systemem Zarządzania Jakością Kształcenia w UP w Lublinie (WSZJK) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>) oraz Uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 53/2019-2020 z dnia 28 lutego 2020 roku (<https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/053/053.pdf>). Na Wydziale kształcenie na kierunku jest ściśle powiązane z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, do której kierunku jest przyporządkowany w 100%.

Kształcenie na kierunku studiów jest prowadzone przez pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, których powołaniem jest nauczanie studentów oraz prowadzenie badań naukowych i wdrażanie uzyskanych wyników do praktyki. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku są przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wszyscy nauczyciele mieli możliwość skorzystania ze szkolenia w zakresie obsługi i wykorzystania platformy komunikacyjnej MS Teams oraz przeszli obowiązkowe szkolenie z zakresu obsługi i wykorzystania platformy edukacyjnej dla nauczycieli akademickich EDUPORTAL. Powyższe szkolenia zostały zapewnione przez Uczelnię, a stały dostęp do materiałów szkoleniowych jest dostępny na stronie: <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>. Wszyscy studenci

Wydziału mają zapewniony dostęp do platformy komunikacyjnej MS Teams i platformy edukacyjnej EDUPORTAL, co umożliwia ich uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych realizowanych z wykorzystaniem środków i technik kształcenia na odległość. Na stronie Wydziału i na stronie Uczelni (w zakładce Student) znajduje się link do instrukcji posługiwania się dostępnymi platformami edukacyjnymi oraz kontakt do help-desk (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>; <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>).

Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Pracownicy ocenianego kierunku studiów prowadzą badania naukowe głównie w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, są autorami lub współautorami publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych z listy JCR i innych. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Ogrodnictwo to w przeważającej części pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, w tym 3 osoby z tytułem profesora, 19 ze stopniem doktora habilitowanego i 10 ze stopniem doktora. Część kadry stanowią pracownicy innych Wydziałów m.in.: Agrobioinżynierii, Nauk o Żywności i Biotechnologii, Biologii Środowiskowej.

Moduły realizowane przez pracowników są ściśle związane z ich działalnością naukową co potwierdza wykaz publikacji pracowników (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji). Ma to istotny wpływ na doskonalenie programu studiów i jego realizację przez kompetentną kadre. Do najważniejszych osiągnięć naukowych Wydziału w tym zakresie w ostatnich 5 latach należy osiągnięcie Kategorii B w ostatniej ewaluacji jednostek naukowych (2022 r.), 12 osób uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a 4 stopień naukowy doktora. Wyróżnienie za działalność naukową w postaci nagrody projakościowej otrzymało 6 osób. Nagrody indywidualne Jego Magnificencji Rektora UP w Lublinie III stopnia za osiągnięcia naukowe otrzymało 6 osób, II stopnia 12 osób, zaś I stopnia 3 osoby. Medal Komisji Edukacji Narodowej Ministra Edukacji i Szkolnictwa Wyższego na polu aktywności dydaktycznej został przyznany dla jednego nauczyciela akademickiego (2020 r.). Aktywność naukowa pracowników Wydziału zyskuje uznanie również poza Uczelnią. Kapituła Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego wysoko oceniła dorobek publikacyjny trzech pracowników Wydziału przyznając im Nagrodę Kapituły PTFit. za dorobek publikacyjny polskiego naukowca – członka Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego. Związek Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej przyznał Kryształową Jagodę za współpracę przy organizacji cyklu konferencji, pt. „Jagodowe trendy” jednemu pracownikowi Wydziału.

W ciągu ostatnich 5 lat pracownicy Wydziału realizowali, bądź nadal realizują projekty badawcze finansowane ze źródeł zewnętrznych, w tym: przez Narodowe Centrum Nauki, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i innych zewnętrznych źródeł finansowania. Przygotowali wiele opinii dla firm zewnętrznych, głosili komunikaty i napisali publikacje powstałe z badań ze studentami. W ostatnich 5 latach pracownicy Wydziału zarejestrowali 10 patentów i 2 wzory użytkowe (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji).

Pracownicy Wydziału w latach 2017-2022 opublikowali 341 publikacji z listy JCR uzyskując 24 930 punktów o łącznym IF – 871,098 oraz 194 publikacje w czasopismach naukowych bez IF uzyskując 3 443 punkty, 5 publikacji w recenzowanych materiałach z Konferencji Międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science oraz 22 monografie (1 300 pkt.), 115 rozdziałów w monografii (1 945 pkt.) i 8 redakcji monografii naukowych wieloautorskich (145 pkt.), a także 10 patentów (750 pkt.),

2 wzory użytkowe (60 pkt.), 314 materiałów konferencyjnych, 154 publikacje popularno-naukowe i 16 opisów bibliograficznych.

Kadra prowadząca zajęcia kierunkowe łączy działalność naukową i dydaktyczną. W latach 2017-2022 opublikowała 314 publikacji z listy JCR uzyskując 23 080 punktów o łącznym wskaźniku IF 818,008, 157 publikacji bez IF (2 571 pkt.), 5 publikacji w recenzowanych materiałach z Konferencji Międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science oraz 22 monografie (1 300 pkt.), 70 rozdziałów w monografii (1 150 pkt.) i 8 redakcji monografii naukowych wieloautorских (145 pkt.), a także 10 patentów (750 pkt.), 2 wzory użytkowe (60 pkt.), 253 materiały konferencyjne oraz 114 publikacji popularno-naukowych oraz 10 opisów bibliograficznych (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji).

Wyniki działalności naukowej pracowników Wydziału są wykorzystywane w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji i są ściśle powiązane z przedmiotami realizowanymi na ocenianym kierunku (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji). Liczba punktów ECTS przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo wynosi 212 (100%) na I stopniu studiów (<https://up.lublin.pl/senat/2019/110/04.pdf>) oraz 90 (100%) na II stopniu studiów (<https://up.lublin.pl/senat/2019/110/05.pdf>). Kształcenie na kierunku Ogrodnictwo prowadzą nauczyciele akademicy, którzy są w większości pracownikami Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wydzial/struktura-i-pracownicy/>), zatrudnieni w Instytucie Produkcji Ogrodniczej (Zakład Roślin Ozdobnych i Dendrologii; Zakład Sadownictwa, Szkółkarstwa i Enologii; Zakład Żywienia Roślin), Katedrze Warzywnictwa i Zielarstwa, Katedrze Ochrony Roślin (Zakład Entomologii; Zakład Fitopatologii i Mykologii) oraz Katedrze Architektury Krajobrazu.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale przez pracowników otwierają studentom kierunku Ogrodnictwo szerokie możliwości zdobywania kompetencji badawczych i udziału w procesie badawczym w ramach działających na Wydziale 6 Studenckich Kół Naukowych (SKN) (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#kola_naukowe) Studenckie Koło Naukowe Ogrodników, Studenckie Koło Naukowe Architektury Krajobrazu, Międzywydziałowe Koło Naukowe „Herba Medica”, Studenckie Koło Naukowe Ochrony Roślin „SKOR”, Studenckie Koło Naukowe Sztuki, Studenckie Koło Naukowe Enologów, jak również kół działających na innych Wydziałach. Ich aktywność w tym zakresie ma przełożenie na autorstwo i współautorstwo w publikacjach i doniesieniach zjazdowych (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji). Studenci realizujący prace dyplomowe na ocenianym kierunku studiów włączani są w tematykę naukowo-badawczą pracowników Wydziału, uczestniczą często w całym cyklu badawczym korzystając z doświadczenia zawodowego swojego promotora. Jednostki Wydziału współpracują z licznymi podmiotami działającymi w zakresie ogrodnictwa na rynku krajowym i zagranicznym (jednostki naukowo-badawcze, branżowe, prywatne gospodarstwa rolnicze). Wśród wielu korzyści wynikających z tej współpracy istnieje możliwość prowadzenia zajęć terenowych, np. w ramach przedmiotów kierunkowych, tj. Warzywnictwo 1 i 2, Sadownictwo 1 i 2, Rośliny ozdobne 1 i 2, Szkółkarstwo ozdobne, Herbologia, Nasiennictwo ogrodnicze, Dendrologia, Nawadnianie i fertygacja w ogrodnictwie-praktikum. Natomiast praktyki zawodowe odbywają się w gospodarstwach zajmujących się produkcją warzyw, owoców, drzew i krzewów owocowych lub ozdobnych oraz działami specjalnymi produkcji ogrodniczej, np. zielarskim), w podmiotach gospodarczych związanych z kierunkiem studiów (np. firmy ogrodnicze, placówki zajmujące się przetwórstwem). Ważnym elementem tej współpracy jest udział pracowników w doskonaleniu programu studiów i efektów uczenia na ocenianym kierunku.

W latach 2017-2022 studenci kierunku Ogrodnictwo opublikowali 44 prace naukowe. Studenci aktywnie włączający się w badania naukowe prezentują swoje wyniki na konferencjach naukowych, np.: na corocznie organizowanym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych (<https://up.lublin.pl/blog/miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych-oraz-ogolnopolska-konferencja-doktorantow/>), w ramach którego mają również możliwość publikacji wyników w monografii naukowej wydawanej przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2021/06/Miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych.pdf>). Ponadto mogą uczestniczyć w konferencjach organizowanych przez Fundację na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL oraz konferencjach: Badania i rozwój młodych naukowców w Polsce, Naukowa Konferencja Pszczelarska, Central Europeana Congress of Life Sciences Eurobiotech, International Conference of Natural and Medical Science: Young Scientists, PhD Students and Students, International Scientific Conference "Bioprotection – global plant health and product safety". Członkowie SKN corocznie uczestniczą także w międzynarodowych i krajowych seminariach studenckich kół naukowych, biorą czynny udział w promocji Uczelni i Wydziału poprzez organizację Dni Otwartych Drzwi Uczelni, wystaw tematycznych (stroików świątecznych czy wielkanocnych).

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Opracowana i realizowana na kierunku Ogrodnictwo koncepcja kształcenia i programu studiów jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. Podstawą do jej określenia były wnioski wynikające z dyskusji z przedstawicielami pracodawców i obserwacji polskiego rynku produktów ogrodniczych w Polsce, świadczące o zapotrzebowaniu rynku pracy na absolwentów kierunku, posiadających wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne do pracy w sektorze związanym z działalnością w zakresie ogrodnictwa w Polsce.

Wydział prowadzi ścisłą współpracę z Interesariuszami, którzy m.in. wspomagają i wpływają na aktualizację oraz doskonalenie koncepcji praktycznego aspektu kształcenia na ocenianym kierunku (Rada Interesariuszy, <https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). Na tej podstawie określono cele kształcenia i sylwetkę absolwenta posiadającego wiedzę i umiejętności niezbędne do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej w produkcji ogrodniczej, w pełni przygotowanego do podjęcia pracy w tym sektorze gospodarki na stanowiskach kierowniczych, jak również w firmach doradczych i szkoleniowych, instytucjach i firmach na stanowiskach związanych z sektorem produkcji ogrodniczej. Absolwenci kierunku w ramach przedmiotu Nabywanie, stosowanie i obrót środkami ochrony roślin na drugim poziomie kształcenia przechodzą szkolenie na podstawie, którego otrzymują uprawnienia do obrotu i stosowania środków ochrony roślin (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#plany_studiow, Perspektywy zawodowe: <https://up.lublin.pl/rekrutacja/kierunek-ogrodnictwo/>).

Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Usytuowanie kierunku Ogrodnictwo w dziedzinie nauk rolniczych sprawia, że absolwent – inżynier legitymuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami z zakresu szeroko pojętego ogrodnictwa. Absolwent ocenianego kierunku studiów I stopnia będzie posiadał wiedzę, umiejętności i kompetencje inżynierskie potrzebne do samodzielnego prowadzenia produkcji ogrodniczej w różnych systemach, w tym także gospodarstwach ekologicznych, podejmowania pracy w firmach zajmujących się kształtowaniem terenów zieleni i estetyką otoczenia, przetwórstwem oraz przechowywalnictwem

owoców, warzyw, kwiatów, ziół i doradztwem ogrodnictwem. Absolwent kierunku dysponuje wiedzą podstawową dotyczącą pojęć i terminologii przyrodniczej, znajomości metod rachunku i analizy ekonomicznej oraz organizacji i zarządzania gospodarstwem ogrodnictwem, a przede wszystkim dysponuje wiedzą technologiczną i techniczną z zakresu produkcji ogrodnictwa (warzywnictwa, sadownictwa, roślin ozdobnych oraz nasiennictwa i szkółkarstwa). Posiada umiejętności identyfikacji i klasyfikacji organizmów z różnych grup taksonomicznych, analizuje procesy biologiczne zachodzące w glebie oraz roślinach ogrodnictwa, interpretuje zjawiska i czynniki mające wpływ na produkcję roślinną i jej jakość, zdrowie człowieka, stan środowiska przyrodniczego i jego zasobów. Potrafi korzystać z opracowań i zaleceń dotyczących ochrony i nawożenia roślin oraz prowadzić doradztwo w tym zakresie. Jest otwarty na doskonalenie wiedzy i kreatywność w działalności upowszechnieniowej. Jest także przygotowany do pracy w administracji, usługach i handlu produktami ogrodnictwem. Po uzyskaniu dodatkowych kwalifikacji pedagogicznych może podjąć pracę nauczyciela, zwłaszcza w szkołach o profilu ogrodnictwa i rolniczym. Absolwent I stopnia kierunku Ogrodnictwo jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia na kierunku Ogrodnictwo oraz kierunkach pokrewnych. Absolwent II poziomu ocenianego kierunku studiów jest przygotowany do podjęcia pracy w specjalistycznych gospodarstwach ogrodnictwa, usługach i doradztwie ogrodnictwa i rolniczym, instytucjach związanych z kształtowaniem krajobrazu i terenów zieleni, instytucjach naukowych i ośrodkach badawczo-rozwojowych. Jest przygotowany do pracy naukowej, potrafi samodzielnie opracowywać i prezentować doniesienia naukowe korzystając z literatury i własnych dociekań w języku ojczystym i językach nowożytnych. Absolwent studiów II stopnia dysponuje pogłębioną wiedzą w zakresie nowoczesnego gospodarowania w ogrodnictwie, w tym metod i technik uprawy roli, żywienia i ochrony roślin wykorzystywanych w zrównoważonej produkcji ogrodnictwa oraz ich wpływu na kształtowanie środowiska. Wykazuje znajomość nowoczesnych i zaawansowanych metod, technik i technologii wykorzystywanych w produkcji ogrodnictwa mających na celu poprawę jakości życia człowieka. Ma rozszerzoną wiedzę na temat stanu i czynników determinujących funkcjonowanie obszarów wiejskich i zurbanizowanych, a także zróżnicowania walorów krajobrazowych i kulturowych mających wpływ na rozwój turystyki w obszarach wiejskich. Zna zasady tworzenia i funkcjonowania gospodarstw ogrodnictwa, przedsiębiorstw, grup producenckich oraz organizacji rynku ogrodnictwa. Posiada umiejętność współpracy ze specjalistami z innych dziedzin, kierowania różnymi działami produkcji ogrodnictwa, jednostkami samorządu terytorialnego oraz organami administracyjnymi związanymi z doradztwem ogrodnictwa. Posiada umiejętność planowania i prowadzenia specjalistycznych zadań badawczych dla potrzeb różnych działów ogrodnictwa oraz interpretacji uzyskanych wyników z wykorzystaniem metod statystycznych. Po ukończeniu studiów absolwenci mogą kontynuować naukę w Szkole Doktorskiej lub na studiach podyplomowych pokrewnych kierunków (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/kierunek-ogrodnictwo/>).

W procesie doskonalenia koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, perspektyw jego rozwoju oraz w określaniu celów i efektów uczenia się biorą udział interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni. Interesariusze zewnętrzni, tj. przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego (Rada Interesariuszy, <https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>) uczestniczą w dostosowywaniu treści programowych na kierunku do realnych potrzeb rynku pracy na zasadach określonych w Instrukcji współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się na kierunku studiów (Instrukcja nr. 2., https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wpcontent/uploads/sites/6/2022/10/2._INSTRUKCJA-WSPOLPRACY-WYDZIALU-Z-OTOCZENIEM-SPOLECZNO-GOSPODARCZYM.pdf).

Studenci jako Interesariusze wewnętrzni również biorą udział w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia ocenianego kierunku poprzez udział swoich przedstawicieli w pracach Rady Programowej kierunku Ogrodnictwo (przedstawiciel studentów I i II stopnia studiów, zgodnie z Zarządzeniem nr 108 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 4 listopada 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 19 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 12 lutego 2021 r. w sprawie powołania rad programowych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/11/z-108-2021.pdf>), Kolegium Wydziału (trzech przedstawicieli studentów Wydziału, wskazanych przez Wydziałowy Samorząd Studentów) i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (przedstawiciel studentów). Formą uczestnictwa Interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia jest także ankietyzacja przeprowadzana corocznie przez Radę Programową wśród studentów ocenianego kierunku. Anonimowa ankieta jest narzędziem służącym pozyskiwaniu opinii studentów na temat programu kształcenia (Instrukcja nr. 6. https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/6._-INSTRUKCJA-PRZEPROWADZANIA-ANKIETYZACJI-.pdf).

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia, wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Koncepcję kształcenia na kierunku Ogrodnictwo o profilu ogólnoakademickim wyróżnia silne powiązanie z praktycznym charakterem badań osadzonych w aktualnych realiach funkcjonowania sektora produkcji ogrodniczej. Integralnym elementem programu kształcenia jest obowiązkowa 8-tygodniowa praktyka zawodowa w specjalistycznych gospodarstwach ogrodniczych (VI semestr studiów I stopnia) (10 pkt. ECTS). W czasie praktyki studenci powinni brać udział w możliwie jak największej liczbie działań, uczestnicząc czynnie w ich organizowaniu i technicznym wykonaniu. Realizacja praktyk daje studentom możliwość zdobycia umiejętności wykonywania podstawowych prac w sadzie, szkółce oraz w szklarniowej i polowej uprawie warzyw i roślin ozdobnych, jak również poznania organizacji i funkcjonowania gospodarstwa ogrodniczego. Studenci w czasie 8-tygodniowej praktyki zawodowej są zobowiązani do odbycia 2-tygodniowej praktyki w Gospodarstwie Doświadczalnym „Felin” UP w Lublinie, gdzie mają możliwość poznania wszystkich działów produkcji ogrodniczej. Na miejsce praktyki student wybiera jedno z gospodarstw zamieszczonych w wykazie przygotowanym przez Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego lub proponuje wybrane przez siebie specjalistyczne gospodarstwa ogrodnicze w Polsce lub za granicą. Każda działalność studenta powinna być szczegółowo opisana w dzienniczku praktyk. Studenci sporządzają sprawozdania z przebiegu praktyk, uzupełniając dzienniczek praktyk, których treść jest potwierdzana przez zakładowego opiekuna praktyki i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia. Nadzór nad realizacją praktyk prowadzi pracownik właściwego działu, zaś w zakładzie pracy wskazana osoba prowadząca nadzór bezpośredni (zakładowy opiekun praktyk, właściciel firmy). Podczas praktyk pracownik właściwego działu może kontaktować się z wybranym zakładem pracy w celu zasięgnięcia informacji o przebiegu praktyki. Realizację praktyki nadzoruje pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego odpowiedzialny za Wydział i jest zobowiązany do kontrolowania studentów przebywających na praktyce oraz sporządzenia sprawozdania z przeprowadzonej kontroli. Zrealizowanie praktyki zakończonej egzaminem związane jest z uzyskaniem przez studenta 10 punktów ECTS (Plan studiów, https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#plany_studiow), na które składa się między innymi: szkolenie BHP i szkolenie stanowiskowe, instruktaż stanowiskowy, konsultacje z personelem w zakresie struktury organizacji zakładu pracy, a także w zakresie szczegółów dotyczących wykonywanych prac,

studiowanie udostępnionych materiałów wewnętrznych dotyczących funkcjonowania danej firmy, raportowanie zrealizowanych prac przełożonemu, prowadzenie dzienniczka praktyk, przygotowanie do egzaminu. Szczegółowe zasady odbywania praktyki przez studentów określa Regulamin praktyki. Praktyki studenckie odbywają się na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Uczelnią a instytucją przyjmującą. Zasady ich realizacji określa Regulamin krajowych studenckich praktyk programowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (Załącznik do Zarządzenia nr 9 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 21 stycznia 2022 r., (https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2022/01/regulamin_praktyk_21_01_2022.pdf)).

Program studiów na ocenianym kierunku jest stale doskonalony w zakresie zarówno merytorycznym, jak i praktycznym, w oparciu o wyniki aktualnie prowadzonych badań oraz wciąż rozwijane doświadczenie praktyczne kadry wynikające z jej wieloletniej współpracy z podmiotami sektora ogrodniczego. Opracowany program studiów oraz efekty uczenia się są nowatorskie w edukacyjnej ofercie polskich uczelni przyrodniczych. Kształcenie na ocenianym kierunku studiów wyróżnia indywidualne podejście nauczycieli akademickich do pracy ze studentem, ze względu na małą liczbę studentów w grupie. Kierunek Ogrodnictwo oferowany w UP w Lublinie skierowany jest do kandydatów z całego kraju, a szczególnie do pochodzących z terenów wschodniej i południowo-wschodniej Polski, gdzie udział upraw ogrodniczych jest wysoki. Kształcenie w zakresie wiedzy, kompetencji inżynierskich i umiejętności praktycznych w sektorze ogrodniczym nie jest dostępne w takim zakresie na innej uczelni w kraju i za granicą. Zbliżone programy studiów oferują inne uczelnie w kraju m.in.: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, Akademia Nauk Stosowanych Stefana Batorego w Skierniewicach.

W kształceniu na ocenianym kierunku wykorzystuje się również międzynarodową współpracę i korzystanie ze wspólnych osiągnięć naukowych i dydaktycznych pracowników Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu oraz zagranicznych uczelni. Współpraca ta zaowocowała wymianą wykładowców w ramach Projektu Erasmus+ oraz wspólnymi konsultacjami i publikacjami nauczycieli z partnerami z uczelni zagranicznych m.in.: Centre of Agricultural Research, Hungarian Academy of Science, Hungary; Trakya University; Ege University; University of Applied Sciences, Hungary; University of Padova, Department of Agronomy, Food, Natural Resources, Animals and Environment, Italy; Süleyman Demirel Üniversitesi, Faculty of Agriculture; Plant Protection Department ISPARTA, Turcja; Department of Agriculture, University of Naples Federico II, Portici, Italy; Council for Agriculture Research and Agricultural Economy Analysis, Rome, Italy; Department of Plant Protection, College of Agriculture and Forestry, University of Mosul, Iraq, Benaki Phytopathological Institute Department of Entomology & Agricultural Zoology, Grecja. Wydział gościł dwóch profesorów wizytujących, którzy prowadzili zajęcia dla studentów (prof. Kęstutis Zaleckis, Politechnika w Kownie, Litwa; prof. Mohamed Rezk, Department of Pharmaceutical Sciences, Pharmacy Program, Arabia Saudyjska). Pracownicy Wydziału gościli wykładowców z uniwersytetów zagranicznych, którzy w ramach wymiany międzynarodowej brali udział w szkoleniach lub uczestniczyli w zajęciach ze studentami m.in.: prof. Tibor Janda, Centre for Agricultural Research, Hungarian Academy of Sciences Department, Węgry; dr Francesca Degola, Università Degli Studi di Parma, Italy; dr Inmaculada Garrido Jurado, University of Cordoba, Spain; dr Bohdan Hulko, Lviv State Agrarian University oraz prof. Dr.h.c. Andreas Börner, Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research.

Nauczyciele kierunku Ogrodnictwo prowadzą wspólne badania i projekty kończące się publikacjami naukowymi z pracownikami ośrodków naukowych z całego świata m.in.: Department of

Agricultural and Environmental Science, University of Bari Aldo Moro, Italy; Lovely Professional University, Phagwara, Pendżab, Indie; Soran University, Kurdystan, Irak; Uniwersytet Rolniczy im. Dmytro Motornyi Tawria, Ukraina; Lwowski Narodowy Uniwersytet Rolniczy, Ukraina; Uniwersytet Sofijski, Bułgaria; University of Cordoba, Spain; Department of Biodiversity and Biological Systematics, The National Museum of Wales, Wielka Brytania; UGC-Basic Science Research Faculty Fellow Department of Biotechnology, Indie.

Również studenci mogą uczestniczyć w zorganizowanych wyjazdach zagranicznych (np. ERASMUS+, <https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/>) i krajowych (MOSTAR, <https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>).

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się

Kierunek Ogrodnictwo I i II stopnia zgodnie z Uchwałą nr 110/2018-2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów kierunku ogrodnictwo dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 (Szczegółowa charakterystyka programu studiów pierwszego stopnia stanowi załącznik nr 4 do niniejszej uchwały: <https://up.lublin.pl/senat/2019/111/4.pdf>; Szczegółowa charakterystyka programu studiów drugiego stopnia stanowi załącznik nr 5 do niniejszej uchwały: <https://up.lublin.pl/senat/2019/111/5.pdf>) przyporządkowany jest do dziedziny nauki rolnicze i dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo – dyscyplina wiodąca (100%).

Zakładane efekty uczenia się dla ocenianego kierunku studiów uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności badawczych, kompetencji społecznych i kompetencji inżynierskich niezbędnych na rynku pracy, w działalności badawczej oraz w dalszej edukacji: I stopień (opis efektów uczenia się na studiach I stopnia - <https://up.lublin.pl/senat/2019/110/01.pdf>; opis efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich - <https://up.lublin.pl/senat/2019/110/02.pdf>); II stopień studiów (opis efektów uczenia się na studiach II stopnia - <https://up.lublin.pl/senat/2019/110/03.pdf>). Osiągnięcie efektów uczenia się na studiach II stopnia pozwala absolwentom podjąć dalszą edukację na studiach podyplomowych lub w Szkole Doktorskiej. Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku Ogrodnictwo wpisują się w moduły, są adekwatne do określonych efektów związanych z kształceniem oraz korespondują z badaniami prowadzonymi na Wydziale. Efekty kierunkowe przypisane do I poziomu kształcenia są sprawdzane pod względem ich realnego osiągnięcia z wykorzystaniem Instrukcji weryfikacji efektów uczenia się (Instrukcja nr. 1., https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1_INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf). Moduły zajęć są powiązane z prowadzonymi na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu badaniami naukowymi w dyscyplinie wiodącej: rolnictwo i ogrodnictwo. Program studiów pozwala osiągnąć studentom kierunkowe efekty uczenia się, w tym efekty z języka obcego oraz uzyskanie kwalifikacji na I i II poziomie w stacjonarnej i niestacjonarnej formie kształcenia określonych dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim (https://up.lublin.pl/senat/2019/110/uchwala_nr_ogrodnictwo.pdf); Szczegółowa charakterystyka programu studiów I stopnia: <https://up.lublin.pl/senat/2019/110/04.pdf>; Szczegółowa charakterystyka programu studiów II stopnia: <https://up.lublin.pl/senat/2019/110/05.pdf>).

Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich

Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich na kierunku Ogrodnictwo z zakresu uprawy roli i roślin, żywienia roślin, warzywnictwa, roślin ozdobnych,

dendrologii, sadownictwa, nasiennictwa i szkółkarstwa ogrodniczego, herbologii, zielarstwa i mechanizacji ogrodnictwa oraz kształtowania otoczenia człowieka i innych działań związanych z ogrodnictwem realizowane są w szerokiej grupie przedmiotów m.in. Fizjologia roślin, Uprawa roli i roślin, Sadownictwo 1, Rośliny ozdobne 1 i 2, Warzywnictwo 2, Zielarstwo, Nasiennictwo ogrodnicze, Szkółkarstwo sadownicze, Herbologia, Mechanizacja ogrodnictwa (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/01/efekty-uczenia-sie-I-stopien.pdf>).

Przedmioty, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich realizowane są w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych i terenowych, np.: wykonywanie projektów zespołowych na ćwiczeniach lub samodzielnie, na które składają się planowanie, wykonanie i weryfikacja również służą do uzyskania i utrwalenia umiejętności praktycznych. Potwierdzeniem ich uzyskania jest weryfikacja efektów uczenia się wpisana w module, np.: zaliczenie projektu, ćwiczeń, czy oceny wystawiane w trakcie realizacji przedmiotu.

Przykładem uzyskiwania kompetencji inżynierskich na I stopniu studiów jest realizacja w ramach przedmiotu Uprawa roli i roślin (II rok studiów, semestr 3) samodzielnych, kompleksowych projektów planowanych i wykonywanych przez studentów w ramach opracowania projektów technologii uprawy, z uwzględnieniem zabiegów agrotechnicznych i płodozmianu dostosowanych do gleby różnych klas bonitacyjnych. W ramach przedmiotu studenci realizują efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich m.in. w zakresie wykonania pod kierunkiem opiekuna naukowego prostego zadania badawczego, inżynierskiego lub projektowego dostosowanego do kierunku studiów; potrafią prawidłowo interpretować rezultaty i wyciągnąć wnioski; wskazać słabe i mocne strony przyjętego rozwiązania (InzOG_U03). Potrafią również wybrać, zastosować i zoptymalizować podstawowe techniki i technologie stosowane w ogrodnictwie, w tym nowoczesne metody hodowli, rozmnażania, uprawy, nawożenia i ochrony roślin ogrodniczych oraz przechowywania płodów ogrodniczych (InzOG_U05). Ponadto nabywają kompetencje inżynierskie odnośnie oceny właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych gleby, określania zasobności gleby, podłoży i stopnia odżywienia roślin oraz stanu upraw ogrodniczych w celu uzyskania wysokiej jakości płodów ogrodniczych przy zachowaniu zasad ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania (InzOG_U10). Nauczyciel weryfikuje te umiejętności sprawdzianem pisemnym i oceną projektu.

Kompetencje inżynierskie są uzyskiwane również w ramach przedmiotów do wyboru, np. Produkcja roślin ozdobnych pod osłonami (III rok, semestr 5), w ramach którego student nabywa umiejętności wyboru, zastosowania i optymalizowania technologii produkcji wybranych gatunków roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami. Nabywa również kompetencji inżynierskich związanych z identyfikacją roślin ozdobnych uprawianych pod osłonami, projektowaniem produkcji wybranych gatunków kwiatów doniczkowych i ciętych oraz tworzy, na podstawie opracowań, zalecenia ich ochrony i nawożenia, dobiera i stosuje sprzęt i narzędzia do pielęgnacji, ochrony i zbioru. Zgodnie z wyżej wymienionym modułem studenci realizują efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich m.in. w zakresie umiejętności prawidłowego doboru i zastosowania sprzętu, narzędzi i maszyn do uprawy roli i roślin ogrodniczych, ich pielęgnacji, ochrony zbioru w gruncie i pod osłonami, przechowywania, jak też w zakresie ochrony gruntów (InzOG_U15) oraz umiejętności korzystania z opracowań i tworzenia zaleceń ochrony i nawożenia roślin oraz potrafią doradzać w celu uzyskania wysokiej jakości produktów ogrodniczych, a także podejmować decyzje dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego przy zachowaniu zasad ochrony środowiska i

racjonalnego gospodarowania (InzOG_U11). Weryfikacja stopnia osiągnięcia umiejętności przeprowadzana jest w wyniku oceny zadań projektowych.

W ramach przedmiotu Szkodniki roślin, realizowanego na III roku studiów w semestrze 5, student potrafi rozpoznawać szkodniki i uszkodzenia przez nie powodowane na podstawie materiałów zielnikowych, preparatów mikroskopowych i okazów (martwych i żywych), posługiwać się nabytą wiedzą do wykrywania szkodników roślin oraz dobrać właściwy termin i metodę ich zwalczania. Nauczyciel weryfikuje umiejętności praktyczne studentów poprzez ocenę zaliczeń, realizację zadań zleconych w trakcie ćwiczeń, weryfikację rozpoznawania szkodników i powodowanych przez nie uszkodzeń na podstawie materiałów zielnikowych, preparatów mikroskopowych i okazów szkodników. W ramach tego przedmiotu studenci uzyskują kompetencje inżynierskie w zakresie rozpoznawania organizmów użytecznych i szkodliwych w uprawach ogrodnich, identyfikacji chwastów oraz zastosowania sposobów regulacji zachwaszczenia i ochrony upraw przed agrofagami z zachowaniem zasad zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (InzOG_U14). Nabywają również umiejętność diagnozowania chorób i szkodników roślin ogrodnich, identyfikacji agrofagów, wykorzystywania organizmów pożytecznych, potrafią oceniać zagrożenia i rozmiary szkód powodowanych przez agrofagi oraz zaprojektować program ich ograniczania w celu zapewnienia wysokiej jakości płodów ogrodnich i bezpieczeństwa konsumenta przy zachowaniu równowagi biologicznej (InzOG_U09) (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/01/efekty-uczenia-sie-l-stopien.pdf>).

W ramach przedmiotu Nawadnianie i fertygacja w ogrodnictwie - praktykum student nabywa umiejętności wyszukiwania, analizowania i zastosowania potrzebnych informacji z różnych źródeł i baz danych z zakresu ogrodnictwa i nauk pokrewnych, potrafi tworzyć dokumenty i prezentacje, samodzielnie planować uczenie własne i organizować pracę w zespole (InzOG_U01), potrafi wybrać, zastosować i zoptymalizować podstawowe techniki i technologie stosowane w ogrodnictwie, w tym nowoczesne metody hodowli, rozmnażania, uprawy, nawożenia i ochrony roślin ogrodnich oraz przechowywania płodów ogrodnich (InzOG_U05), jak i podejmować standardowe działania w zakresie produkcji ogrodnich, środowiska przyrodniczego i antropogenicznego, estetycznego kształtowania otoczenia oraz technicznych zadań inżynierskich, wykorzystując zasady ergonomii i BHP (InzOG_U06). W ramach zajęć student studiów I stopnia nabywa umiejętności praktycznych i kompetencji inżynierskich poprzez wykonanie kompleksowych projektów samodzielnie planowanych i realizowanych składających się z opracowania schematu budowy oraz zasad eksploatacji zestawu dozowników nawozowych w zależności od wymagań nawozowych określonej uprawy, oceny przydatności wody o określonym składzie chemicznym i parametrach fizycznych do nawadniania lub fertygacji wskazanego gatunku ogrodnich, opracowania schematu obniżania jej odczynu, harmonogramu fertygacji dla określonego gatunku na bazie nawozów jedno- i dwuskładnikowych oraz wieloskładnikowych. Nauczyciel weryfikuje umiejętności studentów poprzez sprawdzian pisemny problemowy, sprawdzian testowy oraz oceny zadań projektowych i obliczeniowych.

Ważnymi elementami zdobywania kompetencji inżynierskich są praktyki zawodowe na I stopniu studiów, których potwierdzeniem jest pozytywny wynik egzaminu w połączeniu z weryfikacją dzienniczka praktyk. Istotnym elementem zdobywania kompetencji inżynierskich są również seminaria dyplomowe i projekty inżynierskie weryfikowane podczas egzaminu dyplomowego. Na ocenianym kierunku prowadzone jest stałe podnoszenie jakości kształcenia z uwzględnieniem aktualnych osiągnięć naukowych, jak i rozwiązań wprowadzanych do praktyki ogrodnich.

Spełnienie wymagań odnoszących się do ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia

Efekty uczenia się dla kierunku Ogrodnictwo są zgodne są wymaganiami zawartymi w Uchwale nr 110/2018-2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów kierunku Ogrodnictwo dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020. Program studiów na kierunku Ogrodnictwo został dostosowany do wymagań określonych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm., na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 Ustawy), art. 268 ust. 2 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 z późn.zm.) oraz uchwały nr 42/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzania zmian do programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020, a także wewnętrznych aktów prawnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (https://up.lublin.pl/senat/2019/110/uchwala_nr_ogrodnictwo.pdf).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

Zgodnie z obowiązującą Uchwałą nr 53/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/053/053.pdf>) ocena jakości kształcenia prowadzona jest na trzech poziomach: I - realizowany jest w ramach Jednostek znajdujących się w strukturze Wydziału i działalności Rady Programowej kierunku, II - Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK), III - Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia (UKdsDiZJK). Taki system pozwala na kompleksową analizę i ocenę jakości kształcenia na ocenianym kierunku. W ramach I i II poziomu kształcenia modyfikowane są moduły realizowane na kierunku, zgodnie z zakładanymi efektami kształcenia/uczenia się oraz prowadzone są hospitacje (Instrukcja nr. 4. https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/4._INSTRUKCJA-PRZEPROWADZANIA-HOSPITACJI-ZAJEC.pdf), z których raporty znajdują się w dokumentacji Jednostek i Dziekanatu. Rada Programowa prowadzi ocenę kompetencji i osiągnięć nauczycieli akademickich (Karty nauczycieli) i zasadności powierzania im zajęć dydaktycznych zgodnie z kwalifikacjami naukowymi lub zawodowym (zgodnie z Instrukcją nr. 5 https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/5._INSTRUKCJA-ZAPEWNIENIA-JAKOSCI-KADRY-DYDAKTYCZNEJ-UP-W-LUBLINIE.pdf) oraz nadzór nad spójnością tematyki prac dyplomowych z kierunkiem studiów. Za ocenę jakości kształcenia na II poziomie odpowiedzialna jest WKdsJK, której zadaniem jest wdrażanie na Wydziale obowiązujących w Uczelni procedur i instrukcji (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>) służących zapewnieniu jakości kształcenia, ocena programu studiów uwzględniającego sugestie Interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, nadzór nad ankietami studentów i absolwentów oraz ich analiza służąca poprawie jakości kształcenia, nadzór nad spójnością tematyki prac dyplomowych z kierunkiem studiów. Na

podstawie uzyskanych danych WKdsJK przygotowuje raport nt. jakości kształcenia na Wydziale. W uzasadnionych przypadkach (30% ocen negatywnych uzyskanych przez studentów w ostatnim terminie egzaminów i zaliczeń zakładanych w modułach) proponowany jest system naprawczy dla poszczególnych modułów (Instrukcja nr. 1. https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1._INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf). W celu stałego doskonalenia kwalifikacji kadry dydaktyczno-naukowej Władze Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu wspierają rozwój kadry naukowej w uzyskiwaniu stopni naukowych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Jednocześnie Władze Wydziału i Uczelni promują podnoszenie kompetencji nauczycieli akademickich włączonych w proces dydaktyczny na kierunku Ogrodnictwo, poprzez wsparcie finansowe udziału w różnego rodzaju kursach i szkoleniach.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia

Na kierunku Ogrodnictwo realizowane są studia I i II stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Treści programowe zawarte w planie studiów są spójne z zakładanymi efektami kształcenia/uczenia się oraz z zakładanymi efektami KRK/PRK. Uwzględniają one aktualny stan wiedzy technicznej, technologicznej i praktycznej związanej z zakresem ocenianego kierunku, są dostosowane do bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej w ogrodnictwie oraz konsultowane z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ponadto są ściśle powiązane z działalnością wysoko wykwalifikowanych pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, co zapewnia osiągnięcie wiedzy i umiejętności pod kątem ich praktycznego wykorzystania. Program studiów na ocenianym kierunku jest modyfikowany i doskonalony w odpowiedzi na potrzeby Interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, pracowników Wydziału oraz osób realizujących poszczególne zajęcia na kierunku.

Dobór treści programowych na studiach I stopnia obejmuje 4 grupy przedmiotów: przedmioty ogólne, podstawowe, kierunkowe i kierunkowe do wyboru. Dodatkowe moduły obejmują seminarium dyplomowe 1 i 2 oraz projekt inżynierski i egzamin dyplomowy. Punkty ECTS uzyskiwane w ramach realizacji poszczególnych modułów są związane z działalnością Uczelni w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, do którego przyporządkowany jest kierunek. Wykaz zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową przedstawiono w Tabeli 4 (Część III Raportu Samooceny). Przedmioty ogólne zapewniają realizację treści z zakresu technologii informacyjnych, ochrony własności intelektualnej, BHP i ergonomii, a także języków obcych. Z kolei przedmioty podstawowe zapewniają realizację treści z zakresu botaniki, chemii, mikrobiologii, gleboznawstwa, biochemii, ekologii i ochrony środowiska. W grupie przedmiotów kierunkowych uwzględniono treści między innymi z zakresu dendrologii, zielarstwa, nasiennictwa, uprawy roli i roślin, żywienia roślin, genetyki i hodowli roślin, szkółkarstwa, warzywnictwa, sadownictwa, herbologii, mechanizacji ogrodnictwa, roślin ozdobnych, ochrony roślin, ekonomiki i organizacji produkcji ogrodniczej. Oferta przedmiotów w grupie przedmiotów kierunkowych do wyboru (17 pozycji) umożliwi realizację treści zgodnych z zainteresowaniami studentów. Na studiach I stopnia realizowane są w formie lektoratów obowiązkowe zajęcia z języka obcego. Oferta lektoratów przygotowana jest przez Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie, a student deklaruje wybór lektoratu podczas rekrutacji na studia. Treści kształcenia realizowane w trakcie lektoratów powiązane są z efektami uczenia w zakresie umiejętności dotarcia do źródeł w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Umożliwiają one aktualizowanie i pogłębianie wiedzy fachowej, jak również przygotowanie pracy pisemnej i wystąpienia w zakresie nauk przyrodniczych i ogrodnictwa.

Dobór treści programowych na studiach II stopnia obejmuje 3 grup przedmiotów: przedmioty podstawowe, kierunkowe i treści specjalistyczne uzupełniające treści kształcenia kierunkowego (przedmioty do wyboru). Do grupy przedmiotów podstawowych zaliczono Biologię molekularną, Statystykę i doświadczalnictwo, Przedsiębiorczość, Kształtowanie krajobrazu i ochrona przyrody oraz języki obce specjalistyczne. Grupa przedmiotów kierunkowych zapewnia realizację treści związanych z ogrodnictwem zrównoważonym, projektowaniem upraw ogrodniczych, organizacji działalności doradczej w ogrodnictwie, współczesne trendy w ochronie roślin oraz uprawie roli i żywieniu roślin, sterowaniem produkcji ogrodniczej, pozbiornym traktowaniem i zagospodarowaniem płodów ogrodniczych, technikami w produkcji ogrodniczej, kulturami in vitro w uprawie roślin ogrodniczych. Przedmioty kierunkowe do wyboru (9 bloków) pozwalają na realizację treści zgodnych z zainteresowaniami studenta. Moduły seminarium dyplomowe 1 i 2 wspomagają przygotowanie pracy dyplomowej magisterskiej. Na studiach II stopnia student rozszerza swoje umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia w zakresie porozumiewania się podczas wystąpień i dyskusji wykorzystując specjalistyczną terminologię rolniczą i ogrodniczą. Umiejętność tę studenci mogą również rozwijać wybierając przedmioty do wyboru prowadzone w języku angielskim.

Za dobór treści do poszczególnych przedmiotów odpowiada osoba odpowiedzialna za dany moduł, która na podstawie matrycy efektów uczenia się tworzy efekty przedmiotowe i dobiera treści tak, aby założone efekty uczenia się zostały zrealizowane. Treści kształcenia poszczególnych przedmiotów zawarte są w sylabusach, które umieszczone są na stronie internetowej Wydziału (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#opisy_sylabusow) w zakładce „Opisy sylabusów”. Weryfikacji efektów uczenia się i treści programowych na ocenianym kierunku dokonuje Rada Programowa powołana przez Rektora i zaopiniowana przez Kolegium Wydziału. Studenci z treściami kształcenia oraz wymaganiami i warunkami niezbędnymi do zaliczenia przedmiotu zapoznają się na zajęciach dydaktycznych.

Przedmioty, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich realizowane są w formie wykładów oraz ćwiczeń audytorijnych, laboratoryjnych i terenowych. Ich treści nauczania w zakresie wiedzy odnoszą się m.in. do podstaw uprawy roli i roślin, żywienia roślin, warzywnictwa, roślin ozdobnych, dendrologii, sadownictwa, nasiennictwa i szkółkarstwa ogrodniczego, herbologii, zielarstwa i mechanizacji ogrodnictwa (OG_W03), wiedzy z zakresu podstawowych technologii produkcji ogrodniczej (OG_W07), metod przechowywania produktów ogrodniczych (OG_W08), podstawy wiedzy ekonomicznej, prawnej i społecznej dostosowanych do form działalności w ogrodnictwie oraz czynniki przyrodnicze i ekonomiczne determinujące produkcję ogrodniczą (OG_W04), podstawowych zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej i grupowej przedsiębiorczości i ich wykorzystania w ogrodnictwie (OG_W12). W przypadku kompetencji inżynierskich bardzo ważne są umiejętności praktyczne, które student uzyskuje w trakcie kształcenia, m.in. umiejętność wyszukiwania, analizowania i zastosowania potrzebnych informacji z różnych źródeł i baz danych z zakresu ogrodnictwa (OG_U01), wykonywania pod kierunkiem opiekuna naukowego prostych zadań badawczych, inżynierskich lub projektowych w zakresie ogrodnictwa, interpretowania wyników i wyciągania wniosków (OG_U03), umiejętność wybrania, zastosowania i zoptymalizowania podstawowych technik i technologii stosowanych w ogrodnictwie (OG_U05), podejmowania standardowych działań w zakresie produkcji ogrodniczej (OG_U07), korzystania z opracowań i tworzenia zaleceń ochrony i nawożenia roślin oraz doradzania w

celu uzyskania wysokiej jakości produktów ogrodnich (OG_U11), rozpoznawania organizmów użytecznych i szkodliwych w uprawach ogrodnich oraz stosowania metod ich regulacji z zachowaniem zrównoważonego użytkowania (OG_U14).

Dobór metod kształcenia

W procesie dydaktycznym na kierunku Ogrodnictwo wykorzystywane są różnorodne formy i metody kształcenia określone i opisane w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów, które dostępne są na stronie Wydziału (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#opisy_sylabusow). Uwzględniają one samodzielne uczenie się studentów, a aktywizujące formy pracy umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się określonych dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W procesie kształcenia stosowane są metody podające (wykłady), jak również metody poszukujące (ćwiczenia laboratoryjne, audytoryjne, terenowe, seminaria oraz praktyki).

Wykłady realizowane są w formie problemowej lub informacyjnej na ogół z wykorzystaniem technik informatycznych i multimedialnych (rzutników, projektorów, filmów dydaktycznych) w celu doskonalenia umiejętności prezentacji treści. Ćwiczenia służą uzyskaniu przez studentów wiedzy oraz umiejętności praktycznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Podczas ćwiczeń audytoryjnych stosowane są prezentacje multimedialne, pogadanki, pokazy, dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych. Część tzw. ćwiczeń laboratoryjnych realizowana jest w specjalistycznych laboratoriach. W ich trakcie odbywa się nauka obsługi urządzeń laboratoryjnych i analitycznych, nauka technik laboratoryjnych, wykonywanie eksperymentów oraz analiza wyników uzyskanych podczas samodzielnej lub grupowej pracy. Pozostałe ćwiczenia laboratoryjne obejmują m.in. zadania do samodzielnego wykonania, metodę projektów, studium przypadku, pracę własną studenta i rozwiązywanie konkretnych zadań. Wprowadzane przez nauczycieli działania aktywizujące studentów wyrabiają ich analityczne i krytyczne myślenie, umiejętność wyciągania wniosków, umiejętność kreatywności, dyskusowania i komunikatywności. Ćwiczenia terenowe realizowane są w ramach wybranych przedmiotów i stanowią integralną część programu studiów. Odbywają się one w gospodarstwach i firmach ogrodnich i mają na celu zdobycie konkretnych umiejętności praktycznych w ramach realizowanego przedmiotu. Umiejętności nabywane przez studentów w trakcie kształcenia pozwalają im włączyć się w badania naukowe prowadzone przez pracowników naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, co również doskonali ich umiejętności praktyczne.

Studenci kierunku Ogrodnictwo realizują naukę języka obcego (angielskiego, francuskiego, niemieckiego lub rosyjskiego) na zajęciach typu lektorat, których celem jest podniesienie kompetencji językowych na poziomie B2 na studiach I stopnia oraz B2+ na studiach II stopnia według Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego. W ramach lektoratów doskonalone są umiejętności w zakresie mówienia, słuchania, rozumienia, pisanie i czytania. W ich trakcie wykorzystywane są metody dydaktyczne takie jak wykład, prezentacja, konwersacja, dyskusja, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa (teksty specjalistyczne), metoda komunikacyjna i bezpośrednia, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności komunikowania się. Pozwalają one na swobodne korzystanie z literatury naukowej oraz zasobów internetowych związanych z kierunkiem studiów. Służą do przygotowania pracy dyplomowej oraz mogą być wykorzystywane w pracy zawodowej. Z kolei na seminariach studenci przedstawiają aktualny stan wiedzy w zakresie tematyki związanej z wykonywanym projektem inżynierskim oraz poszczególne etapy jego realizacji. Dzięki temu doskonalą umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, prac pisemnych oraz udziału w dyskusji.

Metody kształcenia stosowane na studiach I stopnia umożliwiają przygotowanie do samodzielnej pracy naukowej oraz realizację podstawowych umiejętności badawczych: formułowanie problemu i jego analizę, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników badań. Istotną rolę pełni tutaj metoda projektów, planowanie i wykonywanie doświadczeń, natomiast dyskusja umożliwia formułowanie prawidłowych wniosków. Kształcenie na studiach I stopnia kończy się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera. Zasadniczymi formami kształcenia prowadzącymi do uzyskania kompetencji inżynierskich są zajęcia laboratoryjne, projektowe, kreujące umiejętności podejścia do zagadnień inżynierskich, pozwalające na rozwiązywanie problemów z zakresu dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Dobór treści i metod kształcenia zapewnia uzyskanie wysokiej skuteczności osiągania efektów uczenia. Ważnym etapem podsumowującym kształcenie tych kompetencji jest przygotowanie projektu inżynierskiego.

Studenci studiów II stopnia biorą udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie prac badawczych, których efektem jest realizacja pracy dyplomowej. Zadania badawcze realizowane są również w ramach pracy w Studenckich Kołach Naukowych (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#kola_naukowe), które dają także studentom możliwość ugruntowania uzyskanych efektów uczenia, a także ich poszerzenia z dziedziny i zakresu zainteresowań.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

W programie studiów na kierunku Ogrodnictwo nie przewidziano zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jednak w związku z pandemią COVID-19, zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz aktami wewnętrznymi Uczelni, od semestru letniego w roku akademickim 2019/2020, wprowadzono metody kształcenia zdalnego z wykorzystaniem platformy edukacyjnej MS Teams. Po zamieszczeniu przez Dziekana informacji dotyczących czasowego zdalnego prowadzenia zajęć dydaktycznych na stronie Wydziału, prowadzący poszczególne zajęcia byli zobowiązani do poinformowania starosty roku/grupy o szczegółach przeprowadzenia zajęć zdalnych. Kadra dydaktyczna Wydziału dostosowała się do warunków nauczania zdalnego realizując je w czasie rzeczywistym, zgodnie z harmonogramem zajęć umieszczonym na stronach internetowych Wydziału. Prowadzący zajęcia monitorowali udział studentów w zdalnych formach kształcenia i zapewniali materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej. Udostępniane były wykłady, filmy oraz inne niezbędne materiały edukacyjne. Ponadto studenci mieli zdalny dostęp do e-książek poprzez bibliotekę UP w Lublinie (<https://katalog.bg.up.lublin.pl/>), korzystali z łączy internetowych z dostępem do fachowego piśmiennictwa (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>). Szczegółowe zasady nauczania zdalnego reguluje m.in. Zarządzenie Rektora nr 115/2020 (<https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/115/115.pdf>). Egzamininy dyplomowe prowadzone były w formie stacjonarnej, z zachowaniem wszystkich wymogów sanitarnych. Kształcenie na odległości realizowane było głównie w okresie pandemii, ale może być również wykorzystywane po tym okresie (<https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/115/115.pdf>). Obecnie do prowadzenia kształcenia w formie zdalnej wykorzystywana jest platforma e-learningowa EDUPORTAL (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/Logowanie>), dopuszcza się także korzystanie z innych platform (np. MS Teams).

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia zawsze umożliwiają studentom kontakt e-mailowy, co pozwala na wymianę informacji o charakterze organizacyjnym, daje możliwość zadawania pytań, rozwiązywania problemów oraz udostępniania materiałów dydaktycznych. Taka forma komunikacji jest szczególnie ważna dla studentów uzdolnionych, bądź z niepełnosprawnościami i w innych przypadkach określonych w Regulaminie studiów UP w Lublinie. Ponadto studentom z niepełnosprawnościami mogą być udzielane indywidualne konsultacje, co nie rzutuje na realizację przez nich programu studiów. W celu zapewnienia niezbędnej pomocy studentom z niepełnosprawnościami na UP w Lublinie utworzono stanowisko Pełnomocnika do spraw osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnospawni/kontakt/>). Na kierunku udzielana jest pomoc w nauce studentom mającym orzeczenie o niepełnosprawności. Uczelnia dysponuje odpowiednią infrastrukturą (podjazdy, windy) umożliwiającą studentom poruszanie się w budynkach, specjalnymi stanowiskami do pracy osób z niepełnosprawnościami znajdującymi się w Bibliotece Głównej UP w Lublinie, wypożyczalnią specjalistycznego sprzętu oraz zapewnia asystentów pomagających w realizacji procesu kształcenia na zasadach określonych w Regulaminie korzystania ze wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego dla studenta/doktoranta w ramach wsparcia realizowanego przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnospawni/>; <https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnospawni/formy-wsparcia/>; <https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnospawni/porady/>; <https://up.lublin.pl/edukacja/student/stypendia/#>; <https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnospawni/udogodnienia/>).

Regulamin studiów umożliwia studentom zindywidualizowany sposób kształcenia – Regulamin studiów §18 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>), w ramach tzw. indywidualnej organizacji studiów (IOS). O indywidualną organizację studiów mogą ubiegać się studenci z niepełnosprawnościami, wyróżniający się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studiujący na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywający część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, znajdujący się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej, studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami. O przyznaniu indywidualnej organizacji studiów decyduje Dziekan. Uczestnictwo w zajęciach, terminy zaliczeń i zdawania egzaminów ustalają prowadzący poszczególne zajęcia, a zatwierdza Dziekan. Studentom udzielane jest również wsparcie socjalne zgodnie z uregulowaniami ogólnouczelnianymi (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/05/regulamin-swiadczen.pdf>).

Harmonogram realizacji studiów

Harmonogram realizacji studiów na kierunku Ogrodnictwo wynika bezpośrednio z programu studiów (Zał. 2, p. 3). Program studiów na ocenianym kierunku jest systematycznie udoskonalany. Mają na to wpływ uwarunkowania prawne oraz konsultacje z nauczycielami, studentami oraz interesariuszami zewnętrznymi. Wskaźniki dotyczące programu studiów ocenianego kierunku zestawiono w tabeli 3 (Część III Raportu Samooceny).

Na kierunku Ogrodnictwo prowadzone jest kształcenie na dwóch poziomach studiów (I i II stopień) w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. W trybie stacjonarnym studia I stopnia trwają 7 semestrów, a niestacjonarnym 8 semestrów. Studia II stopnia trwają odpowiednio 3 lub 4 semestry.

Ogólna liczba godzin wynikająca z planu studiów I stopnia realizowanych w trybie stacjonarnym wynosi 2 400 godzin, natomiast w trybie niestacjonarnym 1 440. Dodatkowo studenci obydwu trybów kształcenia zobligowani są do odbycia 8 tygodniowej praktyki zawodowej. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się na ocenianym kierunku wynosi 212, z czego 118 punktów ECTS (studia stacjonarne) i 84 punktów ECTS (studia niestacjonarne) student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich. Dotyczy to wszystkich zajęć ogółem (wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe) zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych (Część III Załączniki do Raportu, Zał. 1, Tabela 3). Harmonogram kształcenia na ocenianym kierunku dostosowany jest do efektów uczenia się, umożliwia realizację treści programowych, w tym kompetencji inżynierskich, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonej liczbą punktów ECTS. Obejmuje również zajęcia i grupy zajęć związane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni (Część III Załączniki do Raportu, Zał. 1, Tabela 4). Kształcenie na ocenianym kierunku zapewnia studentowi możliwość wyboru przedmiotów. Moduły do wyboru stanowią minimum 30% ogólnej liczby ECTS, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Obejmują one przedmioty do wyboru kierunkowe oraz z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. W zdecydowanej większości zajęcia realizowane są w układzie wykłady i ćwiczenia. Szczegółowe programy poszczególnych przedmiotów przedstawiono w sylabusach (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#opisy_sylabusow). Do przedmiotów do wyboru należą również moduły rozwijające kompetencje językowe studentów w zakresie znajomości języka obcego, również specjalistycznego. Osiągane przez nich kompetencje językowe są określone w poszczególnych modułach zajęć i podlegają ocenie przez pracowników Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie.

W harmonogramie studiów I stopnia zarówno w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym uwzględniono realizację przedmiotów z grupy zajęć ogólnych oraz z grupy zajęć podstawowych w dwóch pierwszych semestrach kształcenia. Lektorat z języka obcego zaplanowany jest w semestrze 2, 3 i 4 (zarówno studia stacjonarne i niestacjonarne). Przedmioty kierunkowe realizowane są w każdym semestrze kształcenia. Przedmioty dyplomowe (seminarium dyplomowe) student odbywa w semestrze 6 i 7 (studia stacjonarne) lub w semestrze 6 i 8 (studia niestacjonarne). Praktyka zawodowa realizowana jest w semestrze 6 w obydwu trybach kształcenia.

Ogólna liczba godzin wynikająca z harmonogramu studiów II stopnia wynosi 800 godzin w trybie stacjonarnym i 480 godzin w trybie niestacjonarnym. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się i ukończenia studiów wynosi 90, z czego 45 (studia stacjonarne) lub 30 (studia niestacjonarne) punktów ECTS student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela (Część III Załączniki do Raportu, Zał. 1, Tabela 3). Przedmioty kształcenia podstawowego realizowane są w pierwszym roku studiów, w większości w pierwszym semestrze. Przedmioty kierunkowe oraz specjalistyczne uzupełniające treści kształcenia kierunkowego (przedmioty do wyboru) realizowane są przez cały cykl kształcenia. Przedmioty do wyboru stanowią ponad 30% ogólnej liczby punktów ECTS. Kształcenie w zakresie znajomości języka obcego specjalistycznego w obydwu trybach kształcenia jest przewidziane w semestrze pierwszym. W pierwszym semestrze studenci wybierają temat i promotora pracy dyplomowej.

Dobór form zajęć, liczebność grup studenckich, organizacja procesu kształcenia

Formy zajęć prowadzone na kierunku Ogrodnictwo są zróżnicowane i obejmują wykłady, ćwiczenia laboratoryjne i audytoryjne, zajęcia terenowe, seminaria i lektoraty. Struktura zajęć dydaktycznych dla studiów I i II stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych obejmuje:

- Ogrodnictwo I stopnia stacjonarne: wykłady 975 godzin (co stanowi 40,62% godzin ogółem), ćwiczenia audytoryjne 600 godzin (25,00% godzin ogółem), ćwiczenia laboratoryjne 640 godzin (26,67% godzin ogółem), ćwiczenia terenowe 140 godzin (5,83% godzin ogółem), seminaria 45 godzin (1,87% godzin ogółem);
- Ogrodnictwo I stopnia niestacjonarne: wykłady 613 godzin (co stanowi 42,57% godzin ogółem), ćwiczenia audytoryjne 315 godzin (21,87% godzin ogółem), ćwiczenia laboratoryjne 398 godzin (27,64% godzin ogółem), ćwiczenia terenowe 88 godzin (6,11% godzin ogółem), seminaria 27 godzin (1,87% godzin ogółem);
- Ogrodnictwo II stopnia stacjonarne: wykłady 330 godzin (co stanowi 41,25% godzin ogółem), ćwiczenia audytoryjne 167 godzin (20,87% godzin ogółem), ćwiczenia laboratoryjne 233 godzin (29,12% godzin ogółem), ćwiczenia terenowe 25 godzin (3,12% godzin ogółem), seminaria 45 godzin (5,62% godzin ogółem);
- Ogrodnictwo II stopnia niestacjonarne: wykłady 195 godzin (co stanowi 40,62% godzin ogółem), ćwiczenia audytoryjne 92 godzin (19,17% godzin ogółem), ćwiczenia laboratoryjne 151 godzin (31,46% godzin ogółem), ćwiczenia terenowe 15 godzin (3,12% godzin ogółem), seminaria 27 godzin (5,62% godzin ogółem).

Atutem programu realizowanego na ocenianym kierunku jest duży udział praktycznych form zajęć (ćwiczenia laboratoryjne i terenowe, praktyka zawodowa) w stosunku do pozostałych (wykłady, ćwiczenia audytoryjne). Program studiów uwzględnia również przedmioty do wyboru. Procentowy udział punktów ECTS uzyskiwanych w realizacji modułów kształcenia do wyboru wynosi 30,55% na studiach I stopnia i 48,89% na studiach II stopnia.

Zasady organizacji procesu kształcenia reguluje coroczne zarządzenie Rektora dotyczące organizacji roku akademickiego i podawane jest do wiadomości studentów przed rozpoczęciem roku akademickiego (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/tok-studiow/organizacja-roku-akademickiego/>). Ustala ono ramowy czas trwania poszczególnych semestrów i terminy sesji egzaminacyjnej oraz terminy przerw międzysemestralnych i wakacji. Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku prowadzone są jako wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne i terenowe, seminaria, lektoraty, praktyki zawodowe. Liczebność grup studenckich dla poszczególnych form zajęć dydaktycznych w powiązaniu z zakładanymi efektami i profilem kształcenia reguluje zarządzenie nr 84 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 14 września 2021 r. w sprawie liczebności studenckich grup dydaktycznych (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/09/z-84-2021.pdf>). Na podstawie powyższego zarządzenia obowiązuje następująca liczebność studenckich grup dydaktycznych: 1) ćwiczenia audytoryjne, terenowe, rachunkowe: 30-34 osoby, 2) ćwiczenia laboratoryjne, projektowe, lektoraty języków obcych: 15-17 osób, 3) seminarium dyplomowe na studiach I stopnia dla cykli studiów, które rozpoczęły się od roku akademickiego 2019/2020: 12 osób, 4) seminarium dyplomowe z zastrzeżeniem pkt. 3: 15-17 osób, 5) zajęcia z wychowania fizycznego: - na pływalni: 15 osób, - pozostałe zajęcia: 30-34 osoby. Taka liczebność grup uwzględnia zachowanie zasad BHP, dostępność do aparatury oraz efektywną pracę wszystkim studentom. W bieżącym roku akademickim na kierunku Ogrodnictwo liczba studentów w poszczególnych rocznikach nie przekracza

15 osób, z tego względu wszystkie formy zajęć realizowane są w 1 grupie. Zajęcia prowadzone są w semestrze zimowym i letnim, na studiach stacjonarnych od poniedziałku do piątku, a na niestacjonarnych zazwyczaj dwa razy w miesiącu w soboty i w niedziele, zgodnie z harmonogramem zajęć znajdującym się na stronie Wydziału. W czasie zjazdów studentów studiów niestacjonarnych nauczyciele realizujący poszczególne przedmioty pełnią dyżury dając możliwość studentom skorzystania z konsultacji.

Program i organizacja praktyk zawodowych

Na kierunku Ogrodnictwo zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych realizowana jest praktyka zawodowa w wymiarze 8 tygodni, która ma na celu zdobycie umiejętności i kompetencji niezbędnych w wykonywaniu pracy zawodowej oraz aktywizacji zawodowej studentów na rynku pracy. Student może samodzielnie wybrać podmiot gospodarczy w celu realizacji praktyki zawodowej, przy czym profil działania tego podmiotu musi umożliwiać mu zrealizowanie celów praktyki zawodowej oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Praktykę można odbywać w kraju lub za granicą, w gospodarstwie doświadczalnym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, jak również w gospodarstwach o roślinnym profilu produkcji (gospodarstwa zajmujące się produkcją warzyw, owoców, drzew i krzewów owocowych lub ozdobnych oraz działami specjalnymi produkcji ogrodniczej), w podmiotach gospodarczych związanych z kierunkiem studiów (np. firmy ogrodnicze, florystyczne, placówki zajmujące się przetwórstwem). Studentom, którzy z różnych przyczyn nie znaleźli odpowiednich miejsc do odbycia praktyk, pomaga Uczelnia, kierując ich do instytucji i firm spełniających wymogi odbywania praktyk określone dla kierunku Ogrodnictwo w Ramowym Programie Praktyk dostępnym na stronie internetowej Uczelni (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/praktyki/>), z którymi ma podpisane stosowne porozumienia o współpracy. Uczelnia nie ponosi kosztów związanych z wyjazdem i odbywaniem praktyki przez studenta.

Praktyka realizowana jest w trakcie wakacji letnich po semestrze 6. W trakcie praktyk studenci uzupełniają dzienniczek praktyk, których treść jest potwierdzona przez zakład pracy i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia praktyk. Za nadzór nad realizacją praktyk odpowiada pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie (udostępnia studentom materiały dydaktyczne, dzienniczki praktyk i inne wymagane dokumenty), zaś w podmiocie gospodarczym, w którym student odbywa praktykę, wytypowana osoba, która sprawuje bezpośredni nadzór nad studentem (zakładowy opiekun praktyk, właściciel firmy). Podczas praktyk pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego może kontaktować się z wybranym podmiotem gospodarczym w celu zasięgnięcia informacji o przebiegu praktyki.

Zrealizowanie praktyki zawodowej kończy się egzaminem ustnym. W planie studiów przyporządkowane praktyce zawodowej jest 10 punktów ECTS, na które składa się między innymi: szkolenie BHP i instruktaż stanowiskowy, konsultacje z personelem w zakresie szczegółów dotyczących wykonywanych prac, studiowanie udostępnionych materiałów wewnętrznych dotyczących funkcjonowania danej jednostki organizacyjnej firmy, raportowanie zrealizowanych prac przełożonemu, prowadzenie dzienniczka praktyk, przygotowanie do egzaminu, egzamin. Egzamin ustny z praktyk składany jest przed komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi Prodziekan jako przewodniczący, dwóch nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów oraz pracownik Biura Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Odbycie i zaliczenie praktyki zawodowej jest warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego. Szczegółowe zasady

odbywania praktyki przez studentów określa Regulamin praktyki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2022/01/regulamin_praktyk_21_01_2022.pdf).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne

Zasady rekrutacji na stacjonarne i niestacjonarne studia I i II stopnia, na dany rok akademicki, są zatwierdzone na posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i ogłaszane na stronie internetowej UP (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/niezbednik-kandydata/>). Warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie w roku akademickim 2022-2023 określa Uchwała nr 60/2020-2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/Uchwała-w-sprawie-rekrutacji-nr-....-z-dnia-25.06.2021-2.pdf>). Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom, warunkach rekrutacji na studia oraz kryteriach kwalifikacji dostępne są na głównej stronie internetowej Uczelni w zakładce „Rekrutacja” (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/>), zaś informacje dla kandydatów dotyczące kierunku są zamieszczone w zakładce „Rekrutacja”, podzakładka „Studia I i II stopnia oraz jednolite magisterskie od A do Z” (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/studia-i-i-ii-stopnia-oraz-jednolite-magisterskie/>; <https://up.lublin.pl/rekrutacja/kierunek-ogrodnictwo/>; <https://up.lublin.pl/rekrutacja/ogrodnictwo-ii-stopnia/>) oraz na stronie Wydziału w zakładce „Kierunki studiów” (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/kierunek-ogrodnictwo/>; <https://up.lublin.pl/rekrutacja/ogrodnictwo-ii-stopnia/>). Rekrutacja na studia na kierunek Ogrodnictwo prowadzona jest, podobnie jak na inne kierunki studiów w UP w Lublinie, z wykorzystaniem Systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów, w którym kandydaci dokonują rejestracji na wybrany kierunek oraz formę studiów (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/>).

Oferta kształcenia na kierunku kierowana jest do absolwentów liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych i techników, którzy z wynikiem pozytywnym zdali egzamin dojrzałości/egzamin maturalny (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/kryteria-przyjec-i-stopien/>). O przyjęcie mogą również ubiegać się kandydaci z międzynarodową maturą „IB” wydaną przez organizację International Baccalaureate Organization z siedzibą w Genewie oraz posiadający świadectwo maturalne wydane za granicą [Uchwała nr 60/2020-2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/Uchwała-w-sprawie-rekrutacji-nr-....-z-dnia-25.06.2021-2.pdf>)].

Przyjęcia kandydatów na studia I stopnia, w ramach ustalonego dla kierunku limitu miejsc, odbywają się na podstawie list rankingowych sporządzonych przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną na podstawie liczby punktów uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym. Liczba kandydatów przyjmowanych na pierwszy rok studiów na kierunku definiowana jest w oparciu o zasoby naukowo-dydaktyczne Wydziału, wyniki poprzednich naborów, statystyki odsiewu studentów itp. Zgodnie Uchwałą nr 28/2021-2022 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie określenia liczby miejsc na pierwszym roku na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na rok akademicki 2022-2023 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/03/u-28.pdf>) liczba miejsc na pierwszym roku studiów stacjonarnych I i II stopnia na ocenianym kierunku wynosi 30.

O przyjęcie na studia na kierunku Ogrodnictwo mogą ubiegać się kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości uzyskane przed 2005 r. („stara matura”) i po 2005 r. („nowa matura”) (Studia I stopnia: Informacje rekrutacyjne, <https://up.lublin.pl/rekrutacja/kierunek-ogrodnictwo/>; studia II stopnia: informacje rekrutacyjne: <https://up.lublin.pl/rekrutacja/ogrodnictwo-ii-stopnia/>). Postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów ze „starą maturą” oparte jest na konkursie świadectw dojrzałości. Jeżeli kandydat nie zdał egzaminu dojrzałości z przedmiotów objętych konkursem, wówczas brane są pod uwagę oceny końcowe z tych przedmiotów uwzględnione na świadectwie ukończenia szkoły. Postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów z „nową maturą” oparte jest na wynikach części pisemnej zewnętrznego egzaminu maturalnego. W ocenie konkursowej stosowane są mnożniki odnoszące się do ocen z przedmiotów zdawanych na maturze na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Przedmioty wymagane w postępowaniu rekrutacyjnym na studia I stopnia, które stanowią podstawę w ustalaniu rankingu kandydatów to: język obcy nowożytny oraz jeden przedmiot do wyboru: matematyka, biologia, chemia, fizyka i astronomia, informatyka, geografia, zgodnie z wykazem umieszczonym w załączniku nr 1 i nr 2 do Uchwały nr 60/2020-2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/zal.-nr-1-do-uchwaly-z-dnia-25-czerwca-2021.pdf>; <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/zal.-nr-2-do-uchwaly-z-dnia-25-czerwca-2021-1.pdf>). Zasady przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów określa Uchwała nr 61/2020-2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/Uchwała-nr-.....pdf>). Uchwała zawiera wykaz olimpiad uprawniających laureatów i finalistów stopnia centralnego oraz laureatów konkursów do przyjęcia na I rok studiów I stopnia na zasadach preferencyjnych. O przyjęcie na studia II stopnia, mogą ubiegać się kandydaci, którzy ukończyli studia I stopnia na kierunku Ogrodnictwo albo posiadający dyplom z kierunków pokrewnych inżynierskich. Liczba punktów ECTS o treściach zgodnych nie może być mniejsza niż 126 (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/#deklaracje>).

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się

Wytyczne odnośnie potwierdzania efektów uczenia się opisanych w treści poszczególnych modułów zostały określone w Regulaminie studiów (RS§20-27, <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). Zgodnie z Regulaminem studiów warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta zakładanych efektów uczenia się poprzez zaliczenie zajęć i praktyk (w formie zaliczeń, jak i egzaminów) przewidzianych w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS. Zaliczenia muszą się odbyć w terminach przewidzianych w

organizacji roku akademickiego. Student, który uzyskał zaliczenie semestru zostaje zarejestrowany decyzją Dziekana na kolejny semestr. W przypadkach uzasadnionych student może ubiegać się o warunkowe zaliczenie semestru zgodnie z §20 Regulaminu studiów.

Zasady, warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych na innej uczelni wyższej, a także potwierdzania efektów uczenia uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów są spójne i przejrzyste określone Regulaminem studiów UP w Lublinie (§19) i opublikowane na stronie uczelni: <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>. Student innej uczelni, po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru może być przyjęty na studia na kierunku Ogrodnictwo za zgodą Dziekana Wydziału, wyrażoną w drodze decyzji, jeżeli dostarczył zaświadczenie potwierdzające status studenta i informujące o wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza i ponadto spełnia wymagania rekrutacyjne na ocenianym kierunku. Dziekan stwierdza zbieżność uzyskanych przez studenta efektów uczenia z efektami określonymi w programie studiów kierunku oraz przypisuje studentowi za osiągnięte poza jednostką efekty uczenia taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk na Wydziale. W przypadku stwierdzenia różnic programowych w liczbie nie większej niż 24 punkty ECTS, Dziekan wyznacza przedmioty w celu uzupełnienia brakujących w programie efektów uczenia. Realizacja przedmiotów uzupełniających odbywa się w trakcie pierwszych dwóch semestrów po przeniesieniu. Studenci mogą realizować część programu studiów poza UP w Lublinie, w innej uczelni polskiej lub zagranicznej w szczególności na podstawie porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa UP w Lublinie w krajowych (MOST-AR) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>) lub międzynarodowych programach wymiany studentów (program ERASMUS+) (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Realizacja określonej części programu studiów poza macierzystą uczelnią odbywa się za zgodą Dziekana według procedur obowiązujących dla poszczególnych programów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Ogólne zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia (PEU) uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia określa Uchwała nr 69/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Zasady, warunki i tryb PEU określa Załącznik do ww. Uchwały (https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/zalacznik_do_69.pdf).

Kandydat może zapoznać się z ogólnymi zasadami dotyczącymi PEU zamieszczonymi na stronie internetowej uczelni oraz skontaktować się z konsultantem, który pełni rolę pierwszego kontaktu w procedurze PEU na poziomie Uczelni. Konsultant wyjaśnia kandydatowi zasady, warunki i tryb postępowania przy potwierdzaniu efektów uczenia się, weryfikuje spełnienie warunków formalnych, wstępnie rozpoznaje kierunki, poziomy i profile, dla których efekty uczenia mogą zostać potwierdzone, wskazuje sposób postępowania w procedurze PEU (Załącznik do Uchwały Senatu nr 69/2018-2019 z dnia 24 maja 2019 r.). W wyniku PEU studentowi można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS

wymaganych do uzyskania kwalifikacji na ocenianym kierunku. Do tej pory nie korzystano z tej formy potwierdzania efektów uczenia na ocenianym kierunku.

Zasady i procedury dyplomowania

Zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania są przejrzyste i ogólnie dostępne na stronach internetowych Uczelni. Warunki i tryb dyplomowania są określone w Regulaminie studiów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>) w punktach: praca dyplomowa (od §33 do §38) i egzamin dyplomowy (od §39 do §44) oraz w przyjętych na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu zasadach dyplomowania określonych w zakładce „Kształcenie” Egzamin dyplomowy (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). Zgodnie z Zarządzeniem nr 45 Rektora UP w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/04/45.pdf>), wprowadzono nowe zasady prowadzenia seminarium dyplomowego i przebiegu egzaminu dyplomowego na studiach I stopnia kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera dla cykli studiów, które rozpoczęły się od roku akademickiego 2019/2020 (Załącznik 1. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/04/zal.-nr-1-1.pdf>)). Nowa formuła prowadzenia seminarium dyplomowego na I stopniu studiów prowadzona jest zgodnie z wytycznymi zamieszczonymi w zakładce „Kształcenie” – Egzamin dyplomowy - SEMINARIUM I EGZAMIN DYPLOMOWY DLA CYKLI STUDIÓW 2019/2020 (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1.-Zasady-prowadzenia-i-zaliczenia-Seminarium-dyplomowego-WOiAK_23.10.2022.docx.pdf; <https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/02/2.-ZALECENIA-DOTYCZACE-PRZYGOTOWANIA-WERSJI-ELEKTRONICZNEJ-PREZENTACJI-PROJEKTU-INZYNIERSKIEGO.pdf>). Zajęcia seminaryjne w pełni przygotowują studentów do samodzielnego przygotowania projektu inżynierskiego, który będzie oceniany na egzaminie dyplomowym. Zalecenia i wymagania określające prawidłowe przygotowywanie projektu inżynierskiego, pozwalają na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia i umiejętności praktycznych w ramach seminarium dyplomowego 1 i 2. Dodatkowe informacje zamieszczono w instrukcji przygotowania prezentacji projektu na egzamin dyplomowy (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy) (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/02/3.-Instrukcja-przygotowania-prezentacji-projektu-na-egzamin-dyplomowy.pdf>) oraz w Oświadczeniu autora projektu. Wytyczne do przygotowania projektu inżynierskiego na kierunku Ogrodnictwo oraz wzór prezentacji projektu inżynierskiego zamieszczono na stronie <https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/02/WYTYCZNE-DO-PRZYGOTOWANIA-PROJEKTU-INZYNIERSKIEGO-na-kierunku-OGRODNICTWO-1.pdf>.

Projekty inżynierskie na ocenianym kierunku polegają na zaplanowaniu, przygotowaniu i wykonaniu zadania zgodnie z metodami badawczymi oraz interpretacji uzyskanych wyników, w celu weryfikacji określonych zależności i związków, np. wpływ zaplanowanego zabiegu (uprawa, nawożenie, ochrona, dobór odmian) na wielkość i jakość plonu; wykonaniu zadania aplikacyjnego, zgodnie z opracowaną metodyką, np. wykonanie projektu technologii produkcji wybranego gatunku rośliny ogrodniczej. Do ich opracowania potrzebne są zarówno treści teoretyczne, opracowane na podstawie dostępnego piśmiennictwa, jak i praktyczna część analityczno-projektowa, wykonana samodzielnie przez autora oraz prezentacja umiejętności logicznego wnioskowania. Tematyka projektów dyplomowych (inżynierskich) na ocenianym kierunku dotyczy m.in. technologii produkcji wybranych

gatunków roślin ogrodniczych, doboru roślin ozdobnych do różnych zastosowań oraz oceny bioróżnorodności owadów i grzybów w uprawach ogrodniczych, parkach i ogrodach.

Student może przystąpić do egzaminu dyplomowego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich przedmiotów i praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów oraz złożeniu wszystkich wymaganych dokumentów w dziekanacie. Egzamin dyplomowy na kierunku jest egzaminem ustnym (w tym obrona projektu inżynierskiego) i odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi: Dziekan lub Prodziekan jako przewodniczący, nauczyciel akademicki odpowiedzialny za seminarium oraz inny nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego wskazany przez Dziekana z dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek studiów. W uzasadnionych przypadkach Dziekan może powołać na przewodniczącego komisji nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest zgodnie z Zarządzeniem nr 45 Rektora UP w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021 r. (Załącznik 1. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/04/zal.-nr-1-1.pdf>)).

Egzamin dyplomowy przebiega zgodnie z Regulaminem studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>), oraz zgodnie z Załącznikiem nr 2 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/04/zal.-nr-2-1.pdf>) do Zarządzenia nr 45 Rektora UP w Lublinie. Student uczestniczy w części jawnej egzaminu obejmującej: część praktyczną i część teoretyczną. Podczas części praktycznej przedstawia przygotowany przez siebie projekt inżynierski w formie prezentacji multimedialnej wykonanej zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku nr 1 do Zarządzenia Rektora nr 45 Rektora UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/02/3.-Instrukcja-przygotowania-prezentacji-projektu-na-egzamin-dyplomowy.pdf>) oraz z zasadami przygotowania prezentacji projektu inżynierskiego i odpowiada na pytania zadane przez członków komisji dotyczące przedstawianego projektu. Po uzyskaniu pozytywnej oceny z części praktycznej student przystępuje do części teoretycznej egzaminu, podczas której udziela odpowiedzi na minimum 3 pytania otwarte wylosowane z puli zagadnień przygotowanych do celów egzaminu, weryfikujących wiedzę studenta z zakresu przedmiotów objętych programem studiów na ocenianym kierunku. Pytania mogą być związane ze wszystkimi modułami realizowanymi w czasie studiów (mogą być losowo wybierane przez studenta z puli zagadnień zgłoszonych przez nauczycieli realizujących treści kształcenia z modułów na ocenianym kierunku). Komisja egzaminacyjna ocenia etapy: praktycznego i teoretycznego egzaminu dyplomowego w trybie niejawnym oraz ustala końcową ocenę egzaminacyjną zgodnie z Regulaminem studiów, Zarządzenie nr 45 Rektora UP w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2021r. Treść pytań wraz z ocenami umieszcza się w protokole. Ocenę końcową ze studiów określa się zgodnie z obowiązującym aktualnie Regulaminem studiów UP w Lublinie (§46, ust. 3.) (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). Po zdaniu egzaminu student uzyskuje tytuł zawodowy inżyniera i dyplom inżyniera. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieuzasadnionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, następuje postępowanie zgodnie z Regulaminem studiów. Projekty dyplomowe w formie wydrukowanej i elektronicznej przechowywane są przez okres 1 roku w dziekanacie Wydziału, a następnie przekazywane do Archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Repozytorium Prac Dyplomowych. Wynik ukończenia studiów jest sumą uzyskaną przez dodanie: 3/5 średniej ważonej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń wpisanych do protokołów w okresie studiów i odpowiadającym im punktom ECTS w ramach kierunku, obliczonej zgodnie z § 46, ust. 3. Regulaminu Studiów, 1/5 oceny z części praktycznej egzaminu dyplomowego (obrona projektu inżynierskiego) i 1/5 oceny z części teoretycznej

egzaminu dyplomowego. W dyplomie ukończenia studiów i w suplemencie wpisuje się ostateczny wynik ukończenia studiów według zasady: jeśli uzyskana suma wynosi poniżej 3,20 - dostateczny, od 3,20 do 3,60 - dostateczny plus, od 3,61 do 4,10 - dobry, od 4,11 do 4,50 - dobry plus, 4,51 i wyższa - bardzo dobry. Student ocenianego kierunku, na wniosek Dziekana, może otrzymać, przyznawany przez Rektora dyplom wyróżniającego się absolwenta po spełnieniu warunków określonych w §50 Regulaminu studiów.

Na studiach II stopnia pracę dyplomową przygotowaną w formie papierowej i elektronicznej stanowi praca magisterska. Oceny pracy dyplomowej magisterskiej dokonuje nauczyciel akademicki kierujący pracą oraz jeden recenzent powołany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (§37). Na Wydziale na promotorów powołuje się również nauczycieli ze stopniem doktora, jednak na recenzenta w takiej sytuacji jest wyznaczany nauczyciel ze stopniem doktora habilitowanego lub tytułem profesora.

Student może przystąpić do egzaminu dyplomowego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich semestrów oraz uzyskaniu pozytywnej opinii i recenzji pracy dyplomowej magisterskiej. Egzamin dyplomowy na ocenianym kierunku jest egzaminem ustnym i odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana zgodnie z §41 Regulaminu studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). W skład Komisji wchodzi: Dziekan lub Prodziekan jako przewodniczący, nauczyciel akademicki kierujący pracą i recenzent. Egzamin dyplomowy przebiega zgodnie z zasadami zamieszczonymi na stronie Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy). Podczas egzaminu dyplomowego student prezentuje pracę dyplomową i odpowiada na trzy pytania zadane przez członków komisji. Pytania mogą być związane ze wszystkimi modułami realizowanymi w czasie studiów (mogą być losowo wybierane przez studenta z puli zagadnień zgłoszonych przez nauczycieli realizujących treści kształcenia z modułów na ocenianym kierunku) oraz z tematyką pracy dyplomowej. Treść pytań wraz z ocenami umieszcza się w protokole. Ocenę końcową ze studiów określa się zgodnie z obowiązującym aktualnie Regulaminem studiów UP w Lublinie (§46) (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). Po zdaniu egzaminu student uzyskuje tytuł i dyplom magistra inżyniera (II stopień studiów). W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieuzasadnionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, następuje postępowanie zgodne z Regulaminem studiów. Prace dyplomowe w formie pisemnej i elektronicznej przechowywane są przez okres 1 roku w dziekanacie Wydziału, a następnie przekazywane do Archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Repozytorium Prac Dyplomowych.

Jednym z narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów kierunku Ogrodnictwo jest analiza uzyskanych ocen końcowych z danego modułu. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot prowadzony na ocenianym kierunku w danym roku akademickim sporządza do 30 września zestawienie ocen końcowych z przedmiotu, które po każdym terminie zaliczenia/egzaminu wpisuje w protokoły. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia w zakresie monitorowania działa zgodnie z instrukcjami Wydziałowymi (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia) i uczelnianymi (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>). W przypadku modułów, w których udział ocen niedostatecznych przekracza 30% z ostatniego egzaminu lub zaliczenia przedmiotu, rozpoczynana jest procedura naprawcza, a propozycje istotnych zmian w procesie kształcenia są opiniowane przez Kolegium Wydziałowe. W pozostałych przypadkach osoba odpowiedzialna za moduł analizuje poprawność doboru metod efektów uczenia się oraz zasadność oceny (Instrukcja nr 1.

Instrukcja weryfikacji efektów uczenia na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu; https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1._INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf). Działania te mają na celu bieżącą ocenę prowadzonych zajęć i służą do podejmowania działań naprawczych w procesie dydaktycznym i przyczyniają się do doskonalenia procesu nauczania i uczenia się studentów.

Studenci przyjęci na I rok studiów na kierunku Ogrodnictwo mogą być skreśleni z listy w sytuacji niepodjęcia studiów od dnia 1 października, czy rezygnacji z nauki w trakcie pierwszego semestru. Nieliczne osoby są skreślane z listy studentów z powodu braku zaliczenia wszystkich modułów w semestrze. Na wyższych latach studiów zdarzają się sporadyczne rezygnacje z kontynuowania nauki.

Wszystkie dane liczbowe, jak np.: liczby studentów zaliczających poszczególne semestry, kończących studia, dane kierowane do GUS, czy systemu POL-on są opracowywane przez pracowników dziekanatu. Te informacje również poddawane są analizie, której wyniki służą do wyznaczania konieczności wprowadzania ewentualnych działań naprawczych.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku regulują rozwiązania przyjęte przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie dotyczące procesu kształcenia: Regulamin studiów, Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia oraz procedury przyjęte na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, zawarte w zakładce „Jakość kształcenia” (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

Weryfikacji efektów uczenia się na Wydziale, sposoby weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu uczenia się) oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach określone są w opisach modułów. Studenci informowani są o nich na pierwszych zajęciach w semestrze. Zastosowanie konkretnej metody zależy od zakładanych efektów uczenia się, a wybór metody zależy od prowadzącego zajęcia. Dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studenta założonych w programie efektów uczenia (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, sprawozdania, konspekty, prezentacje, dziennik prowadzącego oraz inne materiały) są archiwizowane przez nauczycieli w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia w celu dokonywania cyklicznych przeglądów. Zgodnie z instrukcją nr 1 nauczyciele przechowują w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej wszystkie prace egzaminacyjne i wybrane prace zaliczeniowe (etapowe) oraz dzienniki zajęć.

Sposoby weryfikacji założonych efektów uczenia się w poszczególnych modułach, określone są w opisach modułów. Zaleca się stosowanie poniższego ramowego systemu oceny studentów:

- a) przedmioty kończące się zaliczeniem/egzaminem – zaliczenie/egzamin może mieć formę pisemną lub ustną (również w uzasadnionych przypadkach z wykorzystaniem infrastruktury technologicznej np. EDUPORTAL, MS Teams etc.). O formie egzaminu oraz sposobie zaliczenia prowadzący ma obowiązek poinformować studentów w trakcie pierwszych zajęć z przedmiotu, dotyczy to również kształcenia na odległość w okresie pandemii. W przypadku formy ustnej egzaminu/zaliczenia (również w formie zdalnej), egzaminator jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji zawierającej: imię i nazwisko studenta, numery zadanych pytań z listy lub treści zadawanych pytań i oceny z każdego pytania, a w przypadku prowadzenia egzaminu/zaliczenia na odległość student powinien mieć włączony mikrofon i kamerę;
- b) do uzyskania oceny pozytywnej konieczne jest, aby student posiadał wszystkie efekty uczenia się (wiedzę, umiejętności) zawarte w module – w stopniu co najmniej dostatecznym oraz kompetencje społeczne.

Kryteria stosowane przy ocenie zaliczenia/egzaminów i prac kontrolnych

Na Wydziale kryteria stosowane przy ocenie zaliczenia/egzaminów i prac kontrolnych reguluje Instrukcja nr 1. dotycząca weryfikacji efektów uczenia (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1._INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf):

a) kryteria te określa prowadzący (odpowiedzialny za moduł) i przedstawia studentom w trakcie pierwszych zajęć. W okresie kształcenia w formie zdalnej student logując się na egzamin/zaliczenie zobowiązany jest do przestrzegania Regulaminu studiów oraz wytycznych wskazanych przez odpowiedzialnego za dany moduł

Przy ocenie końcowej zaleca się stosowanie poniższych wartości:

Ocena	Uzyskany procent sumy punktów ocenających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności
Niedostateczny (2,0)	<51%
Dostateczny (3,0)	51%-60%
Dostateczny plus (3,5)	61%-70%
Dobry (4,0)	71%-80%
Dobry plus (4,5)	81%-90%
Bardzo dobry (5,0)	91%-100%

lub kryteria oceny ustala odpowiedzialny za moduł i umieszcza w opisie modułu;

b) w przypadku braku uzyskania przez 30% studentów w ostatnim terminie egzaminów i zaliczeń zakładanych efektów w modułach (30% ocen niedostatecznych) osoba odpowiadająca za moduł:

- informuje kierownika jednostki;
- wspólnie analizują przyczyny;
- wprowadzają program naprawczy przy wsparciu jednostki;
- kierownik/dyrektor jednostki sporządza notatkę i przekazuje WKdsJK.

c) w pozostałych przypadkach osoba odpowiadająca za moduł analizuje poprawność doboru metod efektów uczenia się oraz zasadność oceny, a następnie:

- informuje kierownika jednostki;
- wspólnie analizują i decydują o wprowadzeniu zmian w module w zakresie treści i doboru metod;
- kierownik/dyrektor jednostki sporządza notatkę o zmianach i przekazuje WKdsJK.

wspólnie analizują i decydują o wprowadzeniu zmian w module w zakresie treści i doboru metod

Zasady zaliczenia etapów studiów przez studenta określa Regulamin studiów UP w Lublinie. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot w porozumieniu ze starostą roku ustala terminy egzaminów/zaliczeń. Informacja o terminach egzaminów jest podawana do wiadomości studentów najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. Oceny z zaliczeń, sprawdzianów, kolokwium, ćwiczeń i projektów są udostępniane w sposób najbardziej dogodny dla studentów po uprzednich konsultacjach m.in. po uzyskaniu zgody studentów i zakodowaniu danych osobowych (numer albumu) na stronie platformy edukacyjnej lub za pomocą e-maila grupowego. Informację o wynikach egzaminu/zaliczenia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot wprowadza do

Wirtualnego Dziekanatu, co jest równoznaczne z ogłoszeniem wyników z egzaminu/zaliczenia dla studentów oraz przekazuje prawidłowo wypełniony protokołu do Dziekanatu w terminie do 5 dni roboczych od daty przeprowadzonego egzaminu/zaliczenia. Studentowi przysługuje prawo wglądu do ocenionej pisemnej pracy egzaminacyjnej w okresie poprzedzającym kolejny termin egzaminu, zaś w przypadku drugiego terminu poprawkowego w okresie 2 tygodni po jego przeprowadzeniu. W przypadku uzyskania na egzaminie oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje prawo do dwukrotnego przystąpienia do egzaminu poprawkowego z każdego modułu, przy założeniu, że drugi egzamin poprawkowy jest egzaminem ostatecznym. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta efektów uczenia się poprzez zaliczenie zajęć i praktyk przewidzianych w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS w terminach określonych w organizacji roku akademickiego. Student, który uzyskał zaliczenie semestru zostaje zarejestrowany decyzją Dziekana na kolejny semestr. Działania prowadzone na rzecz studentów będących osobami niepełnosprawnymi koordynuje specjalista ds. osób niepełnosprawnych w Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/universytet/struktura-organizacyjna/>, Pion Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki). Organizacja i sposób realizacji procesu dydaktycznego, w tym zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się, uwzględniają szczególne potrzeby studentów będących osobami z niepełnosprawnością. W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się studenci proszą o pomoc opiekuna roku, którego powołuje Dziekan z grona nauczycieli akademickich na cały okres studiów danego rocznika lub bezpośrednio Dziekana/Prodziekana. W sytuacji gdy zachowanie studenta lub prowadzącego jest nieetyczne lub niezgodne z prawem sprawa kierowana jest do Rzecznika Dyscyplinarnego (ds. studentów lub ds. nauczycieli akademickich; <https://up.lublin.pl/universytet/wladze/rzeczniczy-dyscyplinarni/>).

Dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się dobierane są przez nauczycieli, tak aby przygotować studenta do pracy zawodowej w ogrodnictwie. Metody są dobierane przez nauczycieli odpowiedzialnych za przedmioty oddzielnie w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w procesie kształcenia. W zakresie wiedzy są to pisemne sprawdziany częściowe i końcowe w formie testów, pytań otwartych lub zadań problemowych oraz prezentacje i projekty przygotowywane przez studentów oraz odpowiedzi ustne. Sposoby weryfikacji umiejętności obejmują: sprawdziany częściowe i końcowe, prezentacje i projekty przygotowane przez studentów, sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych wykonanych samodzielnie przez studentów oraz ocenę bezpośrednią określonych umiejętności manualnych podczas pracy w trakcie zajęć laboratoryjnych, ocenę umiejętności dyskusowania i uzasadniania swoich racji. Należy zaznaczyć, że charakter metod weryfikacji wiedzy i umiejętności uzależniony jest przede wszystkim od specyfiki przedmiotu i określony przez prowadzącego nauczyciela. Efekty w zakresie kompetencji społecznych najczęściej oceniane są bezpośrednio na zajęciach i obejmują ocenę umiejętności pracy w grupie, umiejętność komunikacji, odpowiedzialności i przestrzegania zasad obowiązujących w trakcie pracy, przygotowania do zajęć i bezpośredniej aktywności studenta. Kompetencje językowe w zakresie wiedzy weryfikowane są poprzez ocenę wypowiedzi pisemnych na zajęciach. W zakresie umiejętności są to oceny z wypowiedzi ustnych na zajęciach oraz sprawdziany pisemne ze znajomości i umiejętności stosowania słownictwa specjalistycznego, a kompetencje społeczne są oceniane poprzez przygotowanie i aktywność na zajęciach. Techniki informacyjno-komunikacyjne stosowane są m.in. w ramach modułu Technologie informacyjne. Celem modułu jest opanowanie przez studenta umiejętności posługiwania się edytorem tekstów i arkuszem kalkulacyjnym, a także tworzenia prezentacji multimedialnych.

Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia obejmują praktyczny sprawdzian umiejętności pracy z wybranym edytorem tekstu, praktyczny sprawdzian umiejętności pracy z arkuszem kalkulacyjnym, opracowanie prezentacji multimedialnej.

Efekty uczenia się uzyskiwane podczas realizacji praktyk zawodowych są dokumentowane i potwierdzone przez zewnętrznego opiekuna praktyk w dzienniczku praktyk. Metodą sprawdzenia efektów uczenia się osiągniętych w trakcie praktyki zawodowej jest egzamin ustny. Studenci odpowiadają na pytania dotyczące nabytej wiedzy związanej z programem merytorycznym praktyk oraz specyfiką miejsca odbywania praktyk, umiejętności i kompetencji społecznych związanych z pracą na danym stanowisku.

Na Wydziale wyniki nauczania są analizowane pod kątem doskonalenia i oceny jakości kształcenia przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, której zadaniem jest nadzorowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). Komisja ocenia jakość kadry dydaktycznej, jakość bazy materialno-dydaktycznej jednostek, osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, wdrażanie programów naprawczych koniecznych w przypadku uzyskania przez studentów 30% ocen negatywnych, coroczne aktualizacje sylabusów znajdujących się na stronie internetowej Wydziału. Komisja analizuje i opiniuje wewnętrzny system w oparciu o ankiety satysfakcji studentów, ankiety praktyk, ankiety dyplomanta i absolwenta, hospitacje zajęć, karty nauczyciela, sprawozdania z oceny bazy materialno-dydaktycznej. Wnioski płynące z analizy i opinia co do funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia są publikowane w corocznym raporcie Komisji. Raporty dostępne są na stronie internetowej Wydziału (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). W razie stwierdzenia nieprawidłowości w którymkolwiek z wymienionych punktów w trakcie roku lub w rocznym raporcie Komisja wnioskuje do odpowiednich osób o podjęcie działań sprawdzających i naprawczych. Komisja dba o przestrzeganie zgodności podejmowanych działań ze Statutem Uczelni oraz Regulaminem studiów.

Wdrożony na Wydziale Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia pozwala na systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie procesu kształcenia na kierunku Ogrodnictwo, w tym w szczególności doskonalenie programu studiów (zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa) oraz ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się na każdym etapie kształcenia.

W przypadku przedmiotów składających się jedynie z wykładów ocena końcowa wystawiana jest na podstawie wyników pisemnego egzaminu/zaliczenia końcowego. W części realizowanych modułów efekty uczenia się weryfikuje ocena z egzaminu oraz wyniki pracy studenta w trakcie semestru (m.in. prace okresowe, aktywność na zajęciach, referaty, projekty, prace pisemne, prezentacje). Na ocenę końcową z przedmiotu składają się wówczas te dwie oceny w proporcjach ustalonych przez nauczyciela odpowiedzialnego za przedmiot. W przypadku przedmiotów kończących się zaliczeniem o końcowej ocenie decydują wyniki prac cząstkowych. Charakter metod weryfikacji wiedzy uzależniony jest od specyfiki przedmiotu, określony przez prowadzącego nauczyciela, wpisany w moduł przedmiotu, a informacja ta przekazywana jest studentom na pierwszych zajęciach.

Tematyka prac dyplomowych na kierunku wpisuje się w zakładane efekty uczenia się. Najczęściej związana jest z zainteresowaniami naukowymi studentów lub też zainteresowaniami badawczymi promotorów i ich publikacjami z zakresu proponowanej studentom tematyki, która automatycznie wpisuje się w naukowy profil jednostki, w której promotor jest zatrudniony. Zainteresowania badawcze studentów weryfikowane są ponadto pod kątem możliwości przeprowadzenia badań lub pozyskania

wyników do analizy statystycznej. Poniżej przedstawiono przykładowe tematy prac dyplomowych zrealizowane w ostatnich latach (Część III Załączniki do Raportu, Zał. 2, cz. I, p. 6):

I stopień studiów (prace inżynierskie):

1. Praca obroniona w 2020 r. pod opieką naukową dr hab. Mariusza Szmagary, pt.: Drzewa i krzewy o dekoracyjnych owocach – jesienno-zimowa ozdoba ogrodu (student: Misztal Emilia), studia niestacjonarne;
2. Praca obroniona w 2021 r. pod opieką naukową dr hab. Magdaleny Kapłan, profesor uczelni, pt.: Technologia produkcji żywotnika zachodniego (student: Norbert Wójcik), studia stacjonarne
3. Praca obroniona w 2022 r. pod opieką naukową dr hab. Izabeli Kot, prof. uczelni, pt.: Ocena bioróżnorodności owadów zapylających na gorczycy białej i ich wpływ na plon (student: Alicja Czapigo), studia stacjonarne

II stopień studiów (prace magisterskie):

1. Praca obroniona w 2020 r. pod opieką naukową dr Iwony Szot, pt. Porównanie jakości owoców kilku odmian śliw (*Prunus domestica* L.) w zależności od nawadniania (student: Blanka Kryczka), studia stacjonarne;
2. Praca obroniona w 2021 r. pod opieką naukową dr Marzeny Parzymies, pt. Wpływ węgla aktywnego na wzrost i rozwój Primuliny 'Moonlight' w kulturach tkankowych (student: Ewelina Story), studia stacjonarne;
3. Praca obroniona w 2022 r. pod opieką naukową dr hab. Zbigniewa Jarosza, pt.: Wpływ różnych form miedzi na wzrost i plonowanie truskawki w uprawie pojemnikowej (student: Albert Zwierzyński), studia niestacjonarne.

W związku z wprowadzeniem przez MNiSW oraz ZUS ogólnopolskiego systemu badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zawiesił wdrożenie własnego systemu monitorowania losów absolwentów. Przygotowywaniem analiz i ocen sytuacji studentów i absolwentów na rynku pracy oraz informowaniem władz Uczelni i jej Wydziałów o tendencjach na rynku pracy mogących mieć wpływ na profil kształcenia oraz badaniem losów i monitorowaniem karier zawodowych absolwentów Uczelni zajmuje się Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Biuro prowadzi również ankietyzację absolwentów, jednak absolwenci nie wykazują zainteresowania raportowaniem swoich losów na polu zawodowym stąd uzyskane dane są mało wiarygodne. Ponadto Biuro otrzymuje z Wojewódzkiego Urzędu Pracy opracowania pt.: „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów” oraz „Losy absolwentów szkół wyższych województwa lubelskiego. Raport z badań ilościowych”, z których wynika, że w roku 2018/2019 nie odnotowano bezrobotnych absolwentów, a w roku 2019/2020 stanowili oni 1,9%.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, ich kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Obecnie kadra nauczycieli akademickich na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu liczy 47 osób, w tym: 4 z tytułem profesora, 25 ze stopniem doktora habilitowanego, 16 - doktora oraz 2 – magistra. Spośród wymienionych 35 pracowników zdobyło stopnie naukowe w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, 2 -architektura i urbanistyka, 2 – inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka 1 – nauki farmaceutyczne, 1 – nauki o sztuce, 1 – sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. W roku 2022/2023 na kierunku Ogrodnictwo w skład obsady nauczycieli odpowiedzialnych za moduły wchodzi: 3 osoby z tytułem profesora, 26 ze stopniem doktora habilitowanego i 23 ze stopniem doktora, w tym - pracownicy z Wydziału: 3 osoby z tytułem profesora, 19 ze stopniem doktora habilitowanego i 10 ze stopniem doktora oraz Wydziałów: Agrobioinżynierii, Nauk o Żywności i Biotechnologii, Biologii Środowiskowej, Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji oraz Centrum Kultury Fizycznej i Sportu. Nauczyciele akademicy posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia dla kierunku Ogrodnictwo, do których odnoszą się efekty kształcenia/uczenia się. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich jest odpowiednia dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów. Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu można zaliczyć doskonale przygotowaną kadrę naukowo-dydaktyczną, która w ocenianym okresie przygotowała liczne publikacje naukowe, monografie i rozdziały w monografiach oraz podręczniki, z których część polecana jest studentom w procesie dydaktycznym. Wydział posiada również własne zaplecze do prowadzenia zajęć o charakterze praktycznym, jak również odbywania staży i praktyk krótko- i długoterminowych w Gospodarstwie Doświadczalnym „Felin”. Do istotnych osiągnięć dydaktycznych Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu należy również aktywność pracowników i studentów na polu popularyzacji nauki. Jest ona prowadzona bardzo aktywnie, w szeroki sposób angażując zarówno nauczycieli, jak i studentów. Popularyzacja nauki prowadzona jest m.in. przez prowadzenie wykładów w szkołach, pogadanek na wystawach, festynach lokalnych, festiwalach tematycznych (np.: Lubelski Festiwal Nauki - LFN), itp. skierowanych dla mieszkańców, popularnonaukowe prezentowanie problemów ogrodniczych na targach, wystawach, konkursach tematycznych, a także wywiady i materiały filmowe przygotowywane dla szerokiego odbiorcy.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami są odpowiednie do procesu kształcenia na ocenianym kierunku.

Propozycję osób odpowiedzialnych za przedmiot zgłasza kierownik Instytutu/Katedry. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli specjalizujących się w danych zagadnieniach. Przedmioty kierunkowe prowadzone są przez nauczycieli specjalizujących się w obszarze wiedzy odpowiadającej realizowanym przedmiotom. Przedmioty z dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo realizują głównie pracownicy Wydziału przypisani do tej dyscypliny. W celu zapewnienia jakości kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia z przedmiotów zawodowych i specjalistycznych oraz podniesienia jakości kształcenia powierza się zajęcia pracownikom naukowo-dydaktycznym i dydaktycznym zgodnie z zaleceniami Rady Programowej, po decyzji Dziekana.

Pracownicy Wydziału w latach 2017/2022 opublikowali 341 publikacji z listy JCR uzyskując 24 930 punktów o łącznym IF – 871,098 oraz 194 publikacje w czasopismach naukowych bez IF uzyskując 3 443 punkty, 5 publikacji w recenzowanych materiałach z Konferencji Międzynarodowych

uwzględnionych w Web of Science oraz 22 monografie (1 300 pkt.), 115 rozdziałów w monografii (1 945 pkt.) i 8 redakcji monografii naukowej (145 pkt.), a także 10 patentów, 2 wzory użytkowe oraz 314 materiałów konferencyjnych oraz 154 publikacje popularno-naukowe.

Kadra prowadząca zajęcia kierunkowe łączy działalność naukową i dydaktyczną. W latach 2017-2022 opublikowała 314 publikacji z listy JCR uzyskując 23 080 punktów o łącznym wskaźniku IF 818,008, 157 publikacji bez IF (2 571 pkt.), 5 publikacji w recenzowanych materiałach z Konferencji Międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science oraz 22 monografie (1 300 pkt.), 70 rozdziałów w monografii (1 150 pkt) i 8 redakcji monografii naukowych wieloautorskich (145 pkt.), a także 10 patentów (750 pkt.), 2 wzory użytkowe (60 pkt.), 253 materiały konferencyjne oraz 114 publikacji popularno-naukowych oraz 10 opisów bibliograficznych (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji).

Nauczyciele prowadzący zajęcia: realizowali i realizują projekty badawcze (MRiRW, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz innych zewnętrznych źródeł finansowania) (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji), przygotowali wiele opinii dla firm zewnętrznych, zgłosili komunikaty i publikacje powstałe z badań ze studentami (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji). Na Wydziale działa 6 Studenckich Kół Naukowych: Studenckie Koło Naukowe Ogrodników, Studenckie Koło Naukowe Architektury Krajobrazu, Międzywydziałowe Koło Naukowe „Herba Medica”, Studenckie Koło Naukowe Ochrony Roślin „SKOR”, Studenckie Koło Naukowe Sztuki, Studenckie Koło Naukowe Enologów, w których studenci mogą poszerzać swoje zainteresowania.

W dniu 6 czerwca 2022r. podczas Konferencji Naukowej zorganizowanej przez WOIAK pt.: „Studeo, studere – uczyć się”, która była skierowana do studentów wszystkich kierunków studiów Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu oraz młodzieży szkół średnich została powołana Rada Interesariuszy zewnętrznych. Członkami Rady Interesariuszy są przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wskazani przez Dziekana i Rady Programowe kierunków studiów realizowanych na Wydziale (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia). Do zadań Rady Interesariuszy na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu należy m.in. wspieranie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rad Programowych poszczególnych kierunków w zapewnieniu jakości kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy i Polską Ramą Kwalifikacji, monitorowanie funkcjonowania programów kształcenia oraz analiza i wymiana doświadczeń w tym zakresie, wyrażanie opinii na temat kierunków studiów realizowanych na Wydziale w odniesieniu do potrzeb rynku pracy, opiniowanie miejsc odbywania praktyk przez studentów.

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Polityka kadrowa na Wydziale umożliwia dobór odpowiedniej kadry prowadzącej kształcenie, uwzględnia systematyczną jej ocenę. Pracownicy zatrudniani są na drodze konkursów na dane stanowisko i muszą posiadać wykształcenie i umiejętności adekwatne do wymagań podanych w ogłoszeniu konkursowym. Nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, wypełniają arkusz oceny okresowej, który uwzględnia osiągnięcia naukowe, działalność dydaktyczną i organizacyjną. Komisja Wydziałowa ds. Oceny Nauczycieli Akademickich weryfikuje informacje i wystawia ocenę (pozytywną lub negatywną). Pracownik podlega również ocenie bezpośredniego przełożonego oraz Dziekana na podstawie hospitacji w czasie zajęć ze studentami. W arkuszu są wpisywane punkty, które przyznają studenci na podstawie wypełnionych ankiet (w skali od 2 do 5). Studenci w anonimowej ankiecie oceniają sposób prowadzenia przedmiotów przez nauczyciela

akademickiego. Ocena przeprowadzana z udziałem studentów dostarcza wyniki, które są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Nauczyciel otrzymujący niskie noty jest motywowany do większej staranności w prowadzeniu zajęć przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, bezpośredniego przełożonego, Dziekana. Ponadto Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową ocenianego kierunku corocznie analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku, a także inne osoby biorące udział w procesie kształcenia, mają odpowiednie kwalifikacje. Nauczyciel akademicki ma obowiązek na bieżąco uzupełniać informacje w Karcie nauczyciela o swoim dorobku naukowym i doświadczeniu zawodowym, zgodnym z profilem kształcenia na kierunku oraz przekazać swoje publikacje do ogólnie dostępnego systemu bibliotecznego Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Karta nauczyciela jest aktualizowana zgodnie z harmonogramem działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na bieżący rok akademicki (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

System wspierania i motywowania kadry

Polityka kadrowa Uczelni zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Wydziału wspierają i motywują pracowników do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Co roku przyznawane są nagrody JM Rektora za działalność naukową, dydaktyczną, organizacyjną i całokształt dorobku zgodnie z Zarządzeniem nr 34 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Przyznawania Nauczycielom Akademickim Nagród Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/04/34-1.pdf>).

Od 2017 r. 10% pracowników Wydziału otrzymuje nagrody projakościowe. Nagroda projakościowa przyznawana jest w oparciu o listy rankingowe przygotowane przez Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej UP w Lublinie. Ranking uwzględnia sumaryczną punktację publikacji w czasopiśmie, monografiach powyżej 70 punktów w przypadku kiedy pracownik był pierwszym lub korespondencyjnym autorem, a publikacja przypisana jest do dyscypliny, w której pracownik zadeklarował co najmniej 50% czasu pracy. W latach 2017-2022 nagrody projakościowe otrzymało 6 osób. Nagrody indywidualne III stopnia za osiągnięcia naukowe otrzymało 3 osób, II stopnia - 8 osób, zaś I stopnia 3 osoby.

W latach 2017- 2022 nagrody organizacyjne I stopnia otrzymało 6 osób, II stopnia 4 osoby, zaś III stopnia 6 osób. Ponadto 3 pracowników otrzymało nagrodę Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego za dorobek publikacyjny przyznawaną przez Kapitułę PTFit. Za współpracę przy organizacji cyklu konferencji „Jagodowe trendy” wyróżniono 1 pracownika.

Pracownicy mogą korzystać ze środków funduszu szkoleniowego Prorektora ds. Kadr, na dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. W celu podniesienia kwalifikacji szkoleniowych i dydaktycznych coraz częściej pracownicy uczestniczą w różnych kursach, szkoleniach, warsztatach organizowanych w kraju oraz wyjeżdżają w ramach programu Erasmus+ na uczelnie zagraniczne w ramach stażu, szkoleń, prowadzenia zajęć dydaktycznych, konsultacji naukowych. Efektem tego są wspólne publikacje naukowe. W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu 29 razy wyjeżdżali za granicę w celach służbowych (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji).

Pracownicy Wydziału korzystali z wielu warsztatów i szkoleń w ramach projektu - "Let ME know YOU" „Instytucjonalne wsparcie UP w Lublinie w obszarze umiędzynarodowienia poprzez niwelowanie

barier”. W latach 2017-2021 w ramach szkolenia zagranicznego 5 pracowników uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym tutoringu akademickiego, które było częścią Projektu „Masters of Didactics” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w Uniwersytecie w Gandawie w Belgii, w Uniwersytecie w Londynie oraz w Uniwersytecie w Groningen w Holandii (Zał. 7b).

Kadra prowadząca zajęcia na Wydziale rozwija się naukowo, co skutkuje awansami (szczegółowe dane do wglądu w czasie wizytacji). W latach 2017-2022 spośród pracowników naukowo-dydaktycznych 12 osób uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a 4 stopień naukowy doktora.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia/uczenia się, a także prowadzenie badań naukowych. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych jest dostosowana do potrzeb kształcenia na kierunku Ogrodnictwo. Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku odbywają się w kilku lokalizacjach: w budynku „Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowe Nowych Technik i Technologii - CIW” przy ul. Głębokiej 28, gdzie do dyspozycji Wydziału znajdują się dwie aule wykładowe o pojemności 172 osób każda, 8 sal ćwiczeniowych oraz pracownia komputerowa. W budynku CIW przy ul. Głębokiej 28 znajduje się także nowoczesne laboratorium kultur tkankowych oraz pracownia dendrologiczna. W budynku przy ul. Leszczyńskiego 7, zajęcia dydaktyczne odbywają się w sali wykładowej przewidzianej dla 48 osób, 4 salach ćwiczeniowych i laboratoriach: entomologicznym, bakteriologicznym, molekularnym, fitopatologicznym oraz pracowni mikroskopowej. Baza dydaktyczna budynku przy ul. Doświadczalnej 50A obejmuje 2 sale wykładowe dla 60 i 36 studentów, 2 sale ćwiczeniowe, pracownię laboratoryjną oraz salę komputerową wyposażoną w 15 stanowisk komputerowych z pełnym oprogramowaniem. Studenci ocenianego kierunku korzystają również z sal wykładowych i ćwiczeniowych Wydziału Agrobiologii i Inżynierii budynek „Agro I” (sala wykładowa dla 60 osób, 3 sale ćwiczeniowe, 3 specjalistyczne laboratoria) i budynek „Agro II” (5 sal ćwiczeniowych). Dostępne są także laboratoria językowe Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (6 sal dla grup studentów 10-20 osobowych o łącznej pow. ponad 200 m²). Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w sprzęt audio-wideomultimedialny i nagłośnienie, część z nich jest klimatyzowana i posiada regulowane oświetlenie. Do dyspozycji studentów i pracowników Wydziału jest również Centrum Kongresowe UP w Lublinie z aulą (561 miejsc). W poszczególnych jednostkach Wydziału znajdują się sale seminaryjne, pomieszczenia dla dyplomantów i doktorantów, laboratoria i pracownie specjalistyczne dostosowane do ich działalności naukowo-dydaktycznej. Jednostki prowadzące proces

dydaktyczny na kierunku Ogrodnictwo wykorzystują w tym celu własne środki multimedialne oraz nowoczesną aparaturę i sprzęt analityczny (Zał. 2, cz. I, p. 5). Do dyspozycji studentów wykonujących prace dyplomowe jest Centralne Laboratorium Badawcze UP w Lublinie wyposażone w specjalistyczną aparaturę badawczą, gdzie studenci mogą wykonywać potrzebne analizy. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają w nowoczesnych obiektach Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie (sale gimnastyczne, siłownia, pływalnia) przy ul. Głębokiej 31.

Baza dydaktyczna kierunku, w której poza uczelnią prowadzone są zajęcia i praktyki zawodowe, a także badania naukowe opiera się o stacje doświadczalne, które są własnością UP w Lublinie. Do bazy należy między innymi Gospodarstwo Doświadczalne „Felin” (GD „Felin”), gdzie poszczególne jednostki Wydziału mają laboratoria i pola doświadczalne, niezbędne do prowadzenia badań oraz procesu dydaktycznego. W 2014 roku do użytku oddano Pracownię Terenową Katedry Nasiennictwa i Szkółkarstwa Ogrodniczego (obecnie Instytut Produkcji Ogrodniczej/Zakład Sadownictwa, Szkółkarstwa i Enologii). W 2020 roku rozpoczęto rozbudowę i restrukturyzację bazy badawczej i dydaktycznej Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Na terenie GD „Felin” założono winnicę, nowe kwatery sadu oraz rozpoczęto tworzenie nowoczesnego Centrum Badawczo-Wdrożeniowego i Dydaktycznego „Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie” również dla potrzeb innych Wydziałów UP w Lublinie. W 2020 roku na powierzchni 10 arów założono winnicę, która pełni ważną funkcję w procesie dydaktycznym oraz stanowi bazę do prowadzenia doświadczeń i badań naukowych z zakresu przydatności różnych odmian winorośli do trudnych warunków klimatycznych i glebowych Lubelszczyzny. Do założenia winnicy wykorzystano sadzonki własnokorzeniowe oraz uszlachetniane na podkładce SO4. W winnicy uprawianych jest obecnie 10 odmian przydatnych do produkcji win ('Riesling', 'Chardonnay', 'Cabernet Cortis', 'Regent', 'Solaris', 'Hibernal', 'Muscaris', 'Seyval blanc', 'Rondo', 'Jutrzenka') oraz kolekcja odmian deserowych. Nowo posadzony sad jabłoniowy o powierzchni 0,95 ha założony jest z materiału szkółkarskiego wyprodukowanego w szkółce Instytutu Produkcji Ogrodniczej/Zakładzie Sadownictwa, Szkółkarstwa i Enologii przy istotnym udziale studentów kierunku Ogrodnictwo, w ramach zajęć terenowych z zakresu szkółkarstwa i sadownictwa. Sad obejmuje dwie kwatery: produkcyjną (0,20 ha) z odmianą jabłoni 'Superchief Sandidge' oraz tzw. sad pomologiczny (0,75 ha) z kolekcją 80 starych odmian. Pozwoliło to na stworzenie banku genów, który może służyć jako materiał wyjściowy do odtworzenia nasadzeń ciekawych i dawno zapomnianych, ale wartościowych odmian jabłoni. Wiosną 2023 roku planowane jest założenie kolekcji odmian derenia jadalnego, mało znanej rośliny sadowniczej o bardzo wartościowych, pod względem prozdrowotnym, właściwościach i możliwościach zagospodarowania. Kwaterna będzie składać się z odmian zróżnicowanych pod względem terminu dojrzewania oraz cech użytkowych owoców. Ponadto stworzona zostanie kolekcja odmian derenia jadalnego ('Nikołka', 'Starokijewskij'), która od momentu założenia będzie stanowić materiał pokazowy. Od wielu lat na terenie GD „Felin” utrzymywane są kolekcje roślin ozdobnych m.in.: tulipanów z ponad 180 odmianami z różnych grup użytkowych, roślin drobnocebulowych i bulwiastych, kolekcja czoszków ozdobnych, dali i starych odmian piwonii polskiej hodowli. Utrzymywana jest też kolekcja odmian rabarbaru oraz roślin zielarskich i przyprawowych. Założenie nowych nasadzeń oraz utrzymywanie wieloletnich cennych kolekcji roślin pozwala na rozszerzenie procesu dydaktycznego o praktyczne stosowanie wiedzy teoretycznej (zajęcia terenowe, praktyki zawodowe), umożliwia prowadzenie doświadczeń, z których wyniki są wykorzystywane przy pisaniu prac dyplomowych. Do zabiegów pielęgnacyjnych w sadzie i winnicy zgromadzono niezbędny sprzęt agrotechniczny. W 2022 roku zakupiono nowoczesny ciągnik sadowniczy marki Deutz-Fahr 5080 DS wyposażony w szczelną i klimatyzowaną kabinę operatora oraz kolumnowy opryskiwacz sadowniczy z odwróconym ciągiem powietrza marki Big Pol o pojemności 1000 l wyposażony w sterowanie

elektrozaworami. Na wyposażeniu Jednostek Wydziału znajdują się również cztery ciągniki rolnicze oraz inne narzędzia niezbędne do prac polowych w uprawach ogrodnich. Odpowiednia baza sprzętowa umożliwi praktyczne kształcenie studentów z zakresu mechanizacji i agrotechniki upraw. Na terenie sadu znajduje się pracownia terenowa należąca do Instytutu Produkcji Ogrodniczej. W pracowni znajdują się pomieszczenia do zajęć terenowych (pracownia szkółkarska i biologii nasion o łącznej powierzchni ponad 30 m²), nowoczesny magazyn środków ochrony roślin wyposażony w wymuszony obieg powietrza wraz z niezbędnym zapleczem BHP (pomieszczenie socjalne z WC i prysznicem), podręczny magazyn, 2 niezależne komory chłodnicze do przechowywania materiału szkółkarskiego i owoców, z możliwością utrzymywania temperatury w zakresie od -10° do +15°C. W pobliżu budynku zlokalizowane jest stanowisko do mycia sprzętu ochrony roślin (opryskiwaczy) typu „Biobed”. Na terenie Gospodarstwa Doświadczalnego „Felin” w odrębnym budynku znajduje się laboratorium analizy gleby i materiału roślinnego wyposażone w sprzęt analityczny umożliwiający określenie zawartości składników pokarmowych oraz niektórych pierwiastków korzystnych (Beneficial elements) w glebie oraz w roślinach (Zał. 2, cz. I, p. 5).

Pod koniec 2022 roku oddano do użytku Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie przy ulicy Doświadczalnej 50, które będzie ważnym uzupełnieniem bazy dydaktycznej Wydziału. Dzięki nowoczesnej infrastrukturze umożliwi lepsze przygotowanie studentów kierunku Ogrodnictwo w zakresie umiejętności praktycznych i podniesie jakość kształcenia oraz pozwoli na prowadzenie i rozwijanie badań naukowych. W ramach inwestycji wybudowano szklarnie wielonawową typu Venlo, obejmującą 4 ogrzewane nawy o wymiarach: 8 m x 32 m x 6,3 m każda. Szklarnie wyposażono w automatyczny system sterowania klimatem, komputerowy system dozowania płynnej pożywki (fertygacji) w tzw. obiegu zamkniętym z możliwością recyrkulacji oraz możliwość regulacji koncentracji dwutlenku węgla. W szklarniach zamontowano nowoczesny niezależny system doświetlania roślin światłem LED (Plantalux). Część szklarni podzielono na mniejsze przestrzenie, co umożliwi równoległe prowadzenie kilkunastu niezależnych doświadczeń. Poszczególne części naw doposażono w stoły i rynny uprawowe dostosowane do uprawy między innymi ogórka i pomidora. Obok ogrzewanych naw szklarni wybudowano szklarnię nieogrzewaną z częścią otwartą tzw. halą wegetacyjną wyposażoną w system przesuwanych stołów uprawowych, system automatycznego zamgławiania i doświetlania roślin. Zaplecze techniczne szklarni stanowi budynek o powierzchni ok. 690 m² wykorzystywany przy prowadzeniu badań naukowych oraz częściowo w procesie dydaktycznym do odbywania zajęć terenowych, praktyk zawodowych oraz prowadzenia doświadczeń i analizy zebranych wyników do prac dyplomowych. W budynku znajdują się pomieszczenia laboratoryjne wraz z wyposażeniem do prowadzenia bezpośrednich technik pomiarowych wody i pożywek oraz sensorycznej oceny jakości owoców, pomieszczenia techniczne dla obsługi szklarni, pomieszczenia socjalne dla pracowników oraz studentów odbywających praktyki, sanitariaty, wymiennikownia, rozdzielnia elektryczna oraz serwerownia. Sale wielofunkcyjne wyposażono w sprzęt audiowizualny z możliwością przeprowadzania zajęć na miejscu. Na budynku zamontowano ogniwa fotowoltaiczne, a w pobliżu znajdują się zbiorniki na wody opadowe z możliwością wykorzystania do nawadniania roślin. Powstała baza, szklarnie wraz z fitotronami i zautomatyzowanym systemem do cyfrowego obrazowania roślin oraz infrastrukturą laboratoryjną z zakresu kultur in vitro i badań molekularnych, pozwoli na realizację nowatorskich badań nad roślinami modelowymi i użytkowymi oraz istotnie wpłynie na podniesienie poziomu kształcenia studentów uczących się na różnych kierunkach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

W ramach zajęć na kierunku proces edukacyjny prowadzony jest również w gospodarstwach prywatnych zajmujących się produkcją ogrodniczą. W toku studiów studenci uczestniczą w wyjazdach

terenowych i regularnie odwiedzają specjalistyczne gospodarstwa ogrodnicze zajmujące się: produkcją szkółkarską roślin ozdobnych i sadowniczych, uprawą różnych gatunków krzewów owocowych i roślin sadowniczych, owoców jagodowych, uprawą grzybów, produkcją warzyw i owoców pod osłonami, gospodarstwa wyspecjalizowane w produkcji płodów rolnych dla przemysłu przetwórczego i na rynek świeży oraz odwiedzają winnice i sady. Jednostki Wydziału współpracują w procesie kształcenia z gospodarstwami specjalizującymi się w produkcji drzewek owocowych (Sufek Szkółka Drzewek Owocowych w Ożarowie, Gospodarstwo Szkółkarskie Maciej Lipecki w Lublinie) roślin ozdobnych (Szkółka drzew – Bracia Dębscy w Młynkach, Szkółki Kurowscy w Końskowoli, Majewscy Szkółka Roślin Wrzosowatych w Witowicach), wyspecjalizowanymi producentami owoców jagodowych (Porzeczkowa Demo Farma w Jastkowie – produkcja owoców deserowych porzeczki czerwonej i białej w systemie sterowanym oraz towarowa produkcja porzeczki czarnej dla potrzeb przemysłu przetwórczego, Farma Mój Owoc - Gospodarstwo Państwa Maruszewskich w miejscowości Nowomichowska zajmujące się uprawą truskawek i malin w gruncie otwartym oraz w wysokich tunelach foliowych). Zajęcia terenowe odbywają się również w nowoczesnych sadach produkcyjnych i na plantacjach członków Zrzeszenia Producentów Owoców „Stryjno-Sad” z siedzibą w Kawęczynie, w gospodarstwie „Lawendowe Wzgórze” Kolonia Kiełczewice Dolne oraz w gospodarstwach szklarniowych: Paweł Wiciński w Kawce zajmujące się uprawą pomidorów, Sidor Michał w Koczergach - uprawa pomidora i ogórka w systemie bezglebowym oraz JMP Flowers w Stężycy – uprawa róż, anturium i orchidei. Studenci Wydziału uczestniczą również w innych wydarzeniach branżowych np.: warsztatach organizowanych przez Lubelskie Stowarzyszenie Miłośników Cydru, czy targach i konferencjach (TSW – Targi Sadownictwa i Warzywnictwa, Jagodowe Trendy).

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej i ich wykorzystanie na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie jest na wysokim poziomie. Internet jest powszechnie dostępny w pomieszczeniach użytkowanych przez pracowników dydaktycznych, naukowych i technicznych oraz w pracowniach i salach komputerowych i na terenie domów studenckich. Uczelnia uruchomiła dla studentów i doktorantów usługę „Office365”, która zapewnia dostęp online do narzędzi typu: poczta, Word, Excel, Power Point, Skydrive, Skype za pomocą przeglądarki internetowej. Została zakupiona subskrypcja oprogramowania Statistica Rozszerzony Pakiet Akademicki (z licencją akademicką Site License dla wszystkich pracowników, pracowni studenckich, studentów i doktorantów). Warunkiem niezbędnym do zarejestrowania kopii oprogramowania jest posiadanie adresu e-mail w domenach: up.lublin.pl, up.edu.pl, student.up.edu.pl, a z oprogramowania można korzystać bezpłatnie na terenie Uniwersytetu jak również poza nim.

Na Uczelni i Wydziale systemowo wdrożono zdalne nauczanie, które jest oparte na platformie EDUPORTAL, której właścicielem jest Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (<https://platformaedukacyjna.up.lublin.pl/Logowanie>). Istnieje również możliwość alternatywnego prowadzenia procesu dydaktycznego z wykorzystaniem platformy MS Teams. Z uwagi na specyfikę kierunku, w sytuacji kryzysowej (pandemia COVID-19), część zajęć może być prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci mają ułatwiony dostęp zdalny do e-książek poprzez bibliotekę UP w Lublinie, korzystają z łączy internetowych z dostępem do fachowego piśmiennictwa. Przy kształceniu na odległość wykorzystywana jest infrastruktura informatyczna i oprogramowanie umożliwiające synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć, a nauczycielami (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>). Zgodnie z przyjętą na Uczelni strategią w zakresie zapewnienia bazy dydaktycznej, studenci niepełnosprawni podejmujący kształcenie na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, jak i na innych Wydziałach UP w Lublinie korzystają z ułatwień umożliwiających swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej,

tzn. wejścia bez progów, dostosowane windy, sale dydaktyczne, korytarze, pomieszczenia i toalety przystosowane do poruszania się na wózkach (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/>). Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych. Studenci oraz doktoranci z niepełnosprawnościami mają prawo skorzystać ze wsparcia asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie, w tym pomoc w bibliotece, w przygotowaniu materiałów do zajęć, prac zaliczeniowych i projektów licencjackich (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/formy-wsparcia/>). W Uczelni powołany jest Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/universytet/struktura-organizacyjna/>). W 2021 roku Uczelnia podpisała porozumienie o współpracy z Fundacją Heros (organizacja pozarządowa) działającą na rzecz osób z niepełnosprawnościami, która podejmuje działania mające na celu niwelowanie barier utrudniających funkcjonowanie społeczne i zawodowe osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/blog/podpisanie-porozumienia-z-fundacja-heros/>). Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie został wyróżniony w konkursie „Lodołamacze 2021” dla Pracodawców Wrażliwych Społecznie – Lodołamacze przyznawane są przez Fundację Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON, której założycielem jest Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych (<https://up.lublin.pl/blog/universytet-przyrodniczy-w-lublinie-wyrozniiony-w-konkursie-lodolamacze-2021/>).

Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Dzięki dobrej infrastrukturze (sale do pracy indywidualnej, jak i w grupach) studenci mogą korzystać z bogatych zasobów bibliotecznych umożliwiających poszerzanie wiedzy oraz analizę i interpretację literatury. Studenci mają nieograniczony dostęp do zasobów BG UP w Lublinie, która gromadzi literaturę związaną z profilem badawczym i dydaktycznym uczelni (obowiązkowe szkolenia biblioteczne dla studentów I i II stopnia w ramach seminariów). Tematycznie księgozbiór obejmuje zakres kierunku Ogrodnictwo i zawiera szeroko pojęte nauki: rolnictwo, zootechnika, medycyna weterynaryjna, ochrona środowiska, agrobiznes, technika rolnicza, maszynoznawstwo przemysłu spożywczego, technologia żywności oraz biologia, biotechnologia oraz wybiórczo medycyna, matematyka, fizyka, chemia i podstawy techniki. W latach 1995-2020 Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie użytkowała zintegrowany system biblioteczny VTLS/Virtua, a od 2020 roku wdrożony system Koha. Dzięki nowoczesnym systemom bibliotecznym istnieje możliwość korzystania z katalogu komputerowego z dowolnego miejsca na świecie (<https://katalog.bg.up.lublin.pl/>). Studenci kierunku Ogrodnictwo mają dostęp do wielu baz bibliograficzno-bibliometryczno-abstraktowych (CAB Abstracts, Scopus, Web of Science, Journal Citation Reports) oraz pełnotekstowych (Serwis EMIS, Science Direct - Elsevier, Springer, Wiley, Oxford, Knovel, American Chemical Society Publications, BazaBioOne, Serwis EBSCOhost, Wydawnictwo Cambridge) (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>) złożonej z wzbogaconej o narzędzia Ovid LinkSolver linkujące do pełnych tekstów oraz wydawnictw. Studenci, doktoranci i pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą korzystać z dostępu do e-czasopism, e-książek i E-Norm. W uczelnianej bibliotece istnieje również możliwość korzystania, na indywidualne zamówienie, z dokumentów Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Księgozbiór liczy ok. 390 000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Dzięki mocno rozwiniętej współpracy oraz przynależności do różnych konsorcjów bibliotek naukowych, Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie ma

dostęp do pełnych tekstów 20 000 tytułów książek i czasopism z komputerów podłączonych do serwerów UP lub dostępnych po zalogowaniu. Jednostką wspierającą przy wyszukiwaniu literatury jest Oddział Informacji Naukowej. W Wypożyczalni Międzybibliotecznej można zamawiać publikacje niedostępne w księgozbiorach Biblioteki Głównej. Księgozbiory są na bieżąco aktualizowane, a brak poszukiwanej literatury jest uzupełniany poprzez zgłoszenie na stronie biblioteki (gromadzenie@up.lublin.pl). Oddział Wydawnictw Zwartych Biblioteki UP w Lublinie przesyła informacje o nowościach, które mogłyby służyć jako podręczniki naszym studentom. Dodatkowo do dyspozycji studentów są zasoby naukowe zgromadzone w bibliotekach Katedr i Zakładów. Od 2012 roku Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mieści się w nowym budynku i pełni rolę Regionalnego Ośrodka Rolniczej Informacji Naukowej, a zainteresowani użytkownicy mają otwarty dostęp do pełnych zasobów i wszystkich księgozbiorów. Budynek Biblioteki Głównej UP w Lublinie, tak jak inne obiekty Uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie posiada nowoczesną i wyspecjalizowaną infrastrukturę dla potrzeb kierunku. Za ciągły jej rozwój i doskonalenie odpowiedzialni są Dziekan, Dyrektor Instytutu, Kierownicy (Katedr, Zakładów), Przewodniczący oraz Członkowie Rady Programowej kierunku Ogrodnictwo, jak również pozostali pracownicy. Pracownicy inżynieryjno-techniczni oraz nauczyciele akademicy są zobowiązani do zgłaszania (Kierownikom poszczególnych jednostek) bieżących problemów technicznych dotyczących infrastruktury, niezbędnych napraw i remontów oraz zapotrzebowania na konieczne środki i pomoce dydaktyczne potrzebne do prowadzenia i realizacji zajęć. Prawo do zgłaszania potrzeb w zakresie infrastruktury dydaktycznej i innych zasobów materialnych mają również studenci i mogą je kierować bezpośrednio do osób prowadzących zajęcia lub przekazywać do opiekunów. Ewentualne braki w istnieniu bazy dydaktycznej czy materialnej, po weryfikacji są uzupełniane na wniosek Kierownika jednostki przez złożenie zapotrzebowania do Dziekana/Rektora w celu uzupełnienia bazy. Pracownicy oraz studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą również zgłaszać propozycje zakupu książek do czytelni bądź biblioteki. Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie: <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/oferta-biblioteka/propozycja-zakupu/>. W ostatnich latach pracownicy Biblioteki Głównej UP w Lublinie przeprowadzili wśród studentów, doktorantów i pracowników ankietę na temat badania potrzeb użytkowników Biblioteki, w której można było zgłaszać swoje opinie o pracy i znajomości biblioteki oraz dostępności zasobów bibliotecznych. Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej organizują dodatkowe szkolenia z baz danych prowadzone przez zewnętrznych, wykwalifikowanych szkoleniowców, aby zwiększyć świadomość funkcjonalności oraz zawartości konkretnej bazy danych, co przekłada się na zwiększenie jej wykorzystania.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Przy konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu bardzo aktywnie współpracują z firmami z branży ogrodniczej i rolniczej oraz wiodącymi gospodarstwami z zakresu szeroko pojętej produkcji ogrodniczej działającymi w województwie lubelskim oraz w innych częściach kraju. W dniu 6 czerwca 2022 roku podczas konferencji „Studeo, studere – uczyć się” skierowanej do studentów i pracowników Wydziału ukonstytuowała się Rada Interesariuszy zewnętrznych, która w dniu 15 listopada 2022 została zatwierdzona przez Kolegium Wydziału. Uczestnikami Rady Interesariuszy są przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wskazani m.in. przez Radę Programową kierunku Ogrodnictwo. Rada Programowa ściśle współpracuje z Radą Interesariuszy, której zadaniem jest: wspieranie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rad Programowych poszczególnych kierunków w zapewnieniu jakości kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy i Polską Ramą Kwalifikacji, wyrażanie opinii na temat programów kształcenia nowych kierunków studiów oraz kierunków studiów już funkcjonujących na Wydziale, opiniowanie efektów uczenia się, monitorowanie funkcjonowania programów kształcenia oraz analiza i wymiana doświadczeń w tym zakresie, wyrażanie opinii na temat kierunków studiów realizowanych na Wydziale w odniesieniu do potrzeb rynku pracy, opiniowanie miejsc odbywania praktyk przez studentów, wspieranie WKdsJK i Rad Programowych Wydziału w trakcie organizowania konferencji, warsztatów, praktyk dla studentów oraz inne działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>).

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Współpraca Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma na celu zarówno prowadzenie badań naukowych, jak również udział przedstawicieli tego otoczenia w określaniu: efektów kształcenia/uczenia się /kompetencji społecznych, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji oraz organizacji praktyk zawodowych. Szczegółowe informacje dotyczące współpracy z otoczeniem gospodarczym reguluje Instrukcja nr 1 (Weryfikacji efektów uczenia się, https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1._INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf) i Instrukcja nr 2 (Współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym) https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/2._INSTRUKCJA-WSPOLPRACY-WYDZIALU-Z-OTOCZENIEM-SPOLECZNO-GOSPODARCZYM.pdf), a kolejność postępowania w tym zakresie określa Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu UP w Lublinie układany na każdy rok akademicki, aktualny na rok akademicki 2022/2023 (Harmonogram działań; <https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>).

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

W Uczelni i na Wydziale zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku Ogrodnictwo, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Kadra nauczycielska jest przygotowana do przekazywania wiedzy w językach obcych, a studenci do pobierania nauki w obcym języku. Polityka Uczelni i Wydziału umożliwia i wspiera międzynarodową wymianę studentów i nauczycieli akademickich.

Władze Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu dostrzegają korzyści umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku w następujących obszarach:

- udział pracowników w międzynarodowych projektach badawczych i przepływ zdobytej wiedzy do procesu nauczania;
- korzystanie przez studentów z oferty oraz zasobów edukacyjnych zagranicznych uczelni wyższych;
- międzynarodowa wymiana kadry naukowo-dydaktycznej w zakresie poszerzenia i wymiany doświadczeń oraz nawiązania kontaktów i współpracy z zagranicznymi ośrodkami badawczo-naukowymi.

Proces umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku oparty jest na dwóch ścieżkach. Pierwsza z nich to doskonalenie wybranego języka obcego na studiach I stopnia, w tym w zakresie słownictwa specjalistycznego. Ugruntowanie znajomości i umiejętności używania języka obcego jest podstawą mobilności studenckiej w ramach programu Erasmus+ oraz uczestnictwa w anglojęzycznych wykładach otwartych oraz szkoleniach prowadzonych przez wykładowców z zagranicznych uczelni wyższych, a także konferencjach międzynarodowych. Druga ścieżka to wymiana kadry dydaktyczno-naukowej między uczelniami oraz współpraca nauczycieli akademickich we wszelkich inicjatywach naukowych o charakterze międzynarodowym.

Warto też podkreślić, że Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie podpisuje porozumienia (umowy) z uczelniami partnerskimi z całego świata, odnośnie możliwości prowadzenia badań i rozwijania procesu dydaktycznego również na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Obecnie jest to 69 umów, których lista publikowana jest na stronie www uczelni (https://up.lublin.pl/nauka/biuro-projektow-miedzynarodowych/#umowy_miedzynarodowe).

W efekcie nawiązanych kontaktów nauczyciele akademicy są włączeni w realizację międzynarodowych projektów naukowych i naukowo-badawczych (Zał. 7a). Praktyki te mają przełożenie nie tylko na rozwój naukowy kadry, ale też umożliwiają poszerzenie oferty dydaktycznej o nowe przedmioty lub włączenie dodatkowych treści kształcenia w dotychczas realizowanych przedmiotach.

Skonstruowanie prac dyplomowych na kierunku wymaga znajomości specjalistycznego języka obcego, szczególnie podczas opracowywania przeglądu literatury i dyskusji wyników. Studenci korzystają głównie z literatury anglojęzycznej. Rozszerzenie piśmiennictwa prac dyplomowych o pozycje obcojęzyczne umożliwia Biblioteka UP w Lublinie. Student po zalogowaniu indywidualnym loginem i hasłem ma możliwość korzystania z najważniejszych baz literatury zagranicznej (np. Elsevier, EBSCO, Oxford, Scopus, Web of Science), co istotnie wpływa na ubogacenie literatury cytowanej w pracach dyplomowych. Jednocześnie studenci mają możliwość poznania wyników badań i opinii dotyczących różnych aspektów produkcji ogrodniczej, opracowywanych przez zagraniczne zespoły badawcze.

Mobilność studentów na ocenianym kierunku w ramach programu Erasmus+ lub umów dwustronnych oraz wyjazdy nauczycieli akademickich cieszą się dużym zainteresowaniem. Działania te koordynowane są przez Biuro Mobilności Akademickiej. Biuro zajmuje się wyjazdami studentów UP w Lublinie na część studiów, praktyki oraz staże absolwenckie; przyjazdami studentów zagranicznych na część studiów do UP w Lublinie, na praktyki oraz staże absolwenckie; wyjazdami pracowników UP w Lublinie w celach szkoleniowych, przyjazdami pracowników uczelni zagranicznych w celach szkoleniowych, wyjazdami nauczycieli akademickich UP w Lublinie w celach dydaktycznych oraz przyjazdami nauczycieli akademickich z uczelni zagranicznych w celach dydaktycznych. Działaniami wspierającymi umiędzynarodowienie zajmuje się Biuro Projektów Międzynarodowych (BPM), które zapewnia wsparcie w zakresie pozyskiwania i realizacji międzynarodowych projektów finansowanych w ramach Programów Ramowych Komisji Europejskiej, międzynarodowych konkursów Narodowego Centrum Nauki (NCN) i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), programów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA), Funduszu Wyszehradzkiego oraz innych międzynarodowych inicjatyw.

Na Wydziale jest powołany Koordynator ds. Erasmus+, który ściśle współpracuje z BPM (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Rolą Koordynatora jest wspieranie studentów i pracowników dydaktycznych w umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Koordynator pomaga w przeprowadzeniu wśród studentów kierunku naboru na studia wymienne w ramach programu Erasmus+ oraz na wyjazdy na praktykę. Pomaga studentom ułożyć program studiów na uczelni partnerskiej oraz znajduje opiekuna naukowego dla studentów z zagranicy, chcących przyjechać na Wydział w ramach praktyki.

Pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu są aktywni w zakresie dydaktycznych i naukowych wyjazdów zagranicznych. Uczestniczą w międzynarodowych programach edukacyjnych, badawczych i szkoleniowych, jak również odbywają wyjazdy na konferencje zagraniczne. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku wspierane jest programem „Mistrzowie Dydaktyki”. Projekt ma na celu podniesienie kompetencji kadry akademickiej Wydziału w zakresie stosowania nowoczesnych, innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak formy tutoringu w kształceniu. Cechą tutoringu jest indywidualizacja programów kształcenia z uwzględnieniem różnych grup studentów, w tym różnych narodowości. W ramach projektu 5 pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału uczestniczyło w 7-15 dniowych szkoleniach podczas wizyt studyjnych na wybranych renomowanych uczelniach europejskich, znajdujących się w pierwszej setce rankingu szanghajskiego (m.in. University of Groningen, Holandia; Ghent University, Belgia i University College London, Wielka Brytania). Umiędzynarodowienie wspierają kolejne edycje bezpłatnych kursów języka angielskiego realizowane w ramach projektu pt.: „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej oraz potencjału instytucjonalnego w przyjmowaniu osób z zagranicy przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie”, realizowanego w ramach programu „Welcome to Poland” i współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (projekt nr POWR.03.03.00-00-PN14/18). W ramach tego projektu 3 nauczycieli akademickich Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu w latach 2017-2022, aktywnie podnosiło swoje umiejętności językowe (Zał. 7b).

W okresie 2017-2022 pracownicy naukowcy Wydziału brali czynny udział w komitetach organizacyjnych i naukowych 24 konferencji międzynarodowych. Społeczność Wydziału dostrzega, że tego typu inicjatywy oraz wymiana doświadczeń są bezcenne w procesie dydaktycznym oraz rozwoju naukowym pracowników akademickich (Zał. 7c). Dużym zainteresowaniem wśród pracowników Wydziału cieszą się również staże zagraniczne (Zał. 7d).

Władze Wydziału świadome znaczenia umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej, przedstawiły ofertę studiów II stopnia w języku angielskim na kierunku Green Urban Planning (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#plany_studiow), obejmującym swoim zakresem treści ogrodniczego zagospodarowania terenów miejskich. Oferta ta skierowana jest także do studentów II stopnia kierunku Ogrodnictwo. Ponadto w planach studiów I i II stopnia ocenianego kierunku oferowane są przedmioty specjalistyczne prowadzone w języku angielskim takie jak: General horticulture, Protected ornamental plant species, Alternative fruit plants, Selected topics in modern horticulture (Załącznik 2, p. 1).

W ramach Wydziału część przedmiotów ujętych w programach studiów, w tym program dla kierunku Ogrodnictwo, jest oferowana dla studentów przyjeżdżających do UP z całego świata, w ramach programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych. Wśród przedmiotów o tematyce ogrodniczej znajdują się: Plant protection: methods and techniques, Plant pests, Pollinating insects in plant production, Phytopathology, Weed Science, Horticulture soil cultures Plant nutrition, Irrigation and fertigation in horticulture – practicum. Część specjalistycznej terminologii wykorzystywanej w ramach kształcenia na kierunku jest prezentowana w języku angielskim, a także część oprogramowania komputerowego jest dostępna w języku angielskim (SAS, Statistica, Omega 6, BioEdit, Corel Draw, Microstation oraz ArcGIS).

Umiędzynarodowieniu studentów kierunku sprzyja zaplanowana w toku studiów praktyka zawodowa, którą mogą odbywać poza granicami kraju. W latach 2017-2019 studenci ocenianego kierunku odbywali praktyki na Ukrainie, w Belgii i Szwajcarii. W latach 2017-2022 na kierunku Ogrodnictwo kształcą i kształcili się studenci z zagranicy (łącznie 14 osób z Ukrainy i Białorusi).

Wsparciem umiędzynarodowienia procesu kształcenia studentów na kierunku jest obowiązkowy przedmiot z nowożytnego języka obcego. Moduł „Język obcy” (język angielski, język niemiecki, język rosyjski i język francuski) realizowany jest przez lektorów Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie. W ramach tych zajęć studenci są przygotowywani do codziennej komunikacji oraz korzystania ze słownictwa specjalistycznego dla dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytej przez studenta na podstawie efektów uczenia się języków obcych, a także zasady ich oceny, zawarte są w sylabusach. Zgodnie z sylabusami, celem kursu języka obcego realizowanego przez Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie na studiach I stopnia jest opanowanie języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Kurs umożliwi osiągnięcie niezależności językowej, która zapewnia posługiwanie się językiem obcym w zakresie słuchania, mówienia, pisania i czytania w komunikacji zawodowej i naukowej, z uwzględnieniem języka specjalistycznego dla kierunku.

Ponadto Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje możliwość usprawniania umiejętności językowych, zarówno dla studentów, jak i pracowników w ramach specjalistycznych kursów (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#KursyJezykowe>), np. kurs przygotowujący do egzaminu z języka technicznego przeprowadzanego przez MONDIALE Testing – Accredited Test Centre z siedzibą w Szwajcarii. Egzaminy językowe przeprowadzane przez MONDIALE skierowane są do osób pragnących związać swą przyszłość zawodową z dziedzinami opartymi na znajomości języka technicznego. Sprawdzają wszystkie umiejętności wynikające ze znajomości języka, ujęte w Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy (CEFR): mówienie, pisanie, słuchanie i czytanie. Pracownicy i studenci mogą również uczestniczyć w 100-godzinny kursie poszerzającym umiejętności w zakresie języka angielskiego lub niemieckiego. Kurs przygotowuje do egzaminu TELC (The European Language Certificate) i odbywa się na różnych poziomach zaawansowania (B1, B2, C1). Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie prowadzi również kursy: języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego i francuskiego, doszkalające do Egzaminu Centralnego z języków obcych oraz język obcy w

środowisku zawodowym. Zaprasza również obcokrajowców studiujących na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie na bezpłatne kursy języka polskiego.

Uczelnia i Wydział uczestniczą w unijnym programie Erasmus+, który umożliwia studentom naukę za granicą. Ten program w skuteczny sposób wspiera kształcenie i szkolenie zawodowe studentów i pracowników uczelni wyższych. Erasmus+ zwiększa mobilność kadry dydaktycznej, dzięki czemu nabywa ona szerszych perspektyw nawiązywania współpracy oraz sprzyja pogłębianiu wiedzy w dziedzinie kształcenia i szkolenia młodzieży. Udział w tym programie ma na celu utworzenie Europejskiego Obszaru Edukacji, dzięki któremu UE zamierza zapewnić wszystkim młodym osobom dostęp do edukacji i szkoleń najwyższej jakości, umożliwić osobom uczącym się łatwe przemieszczanie między systemami edukacji w różnych krajach, a także dać im możliwość znalezienia pracy w całej Europie. Oprócz odbycia części studiów za granicą studentom program ten umożliwia również odbycie zagranicznej praktyki zawodowej, promuje mobilność pracowników, stwarza liczne możliwości udziału w projektach we współpracy z partnerami zagranicznymi. Informacje dotyczące naboru na studia wymienne oraz dokumenty aplikacyjne udostępniane są na stronie internetowej Uczelni, w zakładce „Erasmus+” (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Studenci, którzy chcą aplikować na studia wymienne w ramach Erasmus+ powinni wykazać się znajomością języka obcego, w którym będą prowadzone zajęcia na uczelni partnerskiej. Język wykładowy obowiązujący na uczelni partnerskiej oraz wymagany poziom znajomości tego języka zawsze jest podany w informacjach podczas rekrutacji. Na etapie rekrutacji studenci przedstawiają odpowiednie certyfikaty potwierdzające znajomość języka obcego na odpowiednim poziomie. Szczegółowe zasady rekrutacji podane są w instrukcji, pt.: Zasady rekrutacji i realizacji wyjazdów studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Wsparciem językowym dla studentów wyjeżdżającym z programem Erasmus+ jest platforma Online Linguistic Support (OLS), która ma za zadanie ułatwiać uczestnikom Programu Erasmus+ naukę języka obcego. Po wstępnej ocenie umiejętności danego uczestnika, na platformie OLS zostają przyznane lub są udostępnione kursy językowe, które umożliwiają studentom podnoszenie swoich kompetencji językowych podczas studiów czy praktyk (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#KursyJęzykowe>).

Bezpośredni kontakt ze studentami zagranicznymi, którzy przyjeżdżają na Wydział realizować swoje kształcenie może otworzyć studentom kierunku Ogrodnictwo horyzonty nie tylko społeczne, ale również naukowe i dydaktyczne. W latach 2018-2022 13 studentów z zagranicy realizowało część swojego kształcenia na Wydziale, UP w Lublinie (Zał. 7e). Widoczny jest wyraźny wzrost zainteresowania studentów zagranicznych takim kształceniem, szczególnie od roku 2018/2019. Studenci mogą korzystać także z programu Erasmus+ podczas realizacji praktyk zagranicznych. Nie zaobserwowano jednak zainteresowania studentów ocenianego kierunku taką możliwością, mimo organizowanych kampanii informacyjnych w Uczelni i Wydziale, co może być związane z trwającą przez dwa lata trudną sytuacją epidemiologiczną na świecie związaną z epidemią COVID-19.

W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału odbyli 36 wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Najwięcej wyjazdów zrealizowano do ośrodków w Turcji (Duzce University, Trakya University, Mugla Sitki Kocman Univeersity, Ege Univeresity), w Hiszpanii (Universitat Politecnica de Valencia, University of Cordoba) na Węgrzech (Academy of Sciences, Centre for Agricultural Research Hungarian Academy of Science, Agricultural Institute). Pozostałe państwa, w których kadra dydaktyczna Wydziału brała udział w celu przeprowadzenia szkoleń oraz zajęć dydaktycznych to: Czechy, Grecja, Litwa, Słowacja, Włochy i Niemcy (Zał. 7f). Nauczyciele akademicki podczas każdego wyjazdu dydaktycznego na uczelni partnerskie przeprowadzali od 8 do 16 godzin dydaktycznych lub szkoleniowych. Obecnie trwa nabór na wyjazdy pracowników w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych (STA) oraz szkoleniowych

(STT) Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w ramach programu Erasmus+ Szkolnictwo Wyższe „Mobilność Edukacyjna” w roku akademickim 2023-24.

Studenci Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, w tym kierunku Ogrodnictwo, w ramach programu Erasmus+ korzystali z wiedzy i doświadczenia pracowników naukowych liczących się uczelni europejskich, którzy prowadzili dla nich zajęcia dydaktyczne. W latach 2017-2022 Wydział gościł 8 zagranicznych pracowników naukowych, którzy przyjechali w celach dydaktycznych i szkoleniowych (Zał. 7g).

Uczelnia uczestniczy również w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój realizując projekt: Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W ramach tego programu studenci posiadający prawo do otrzymywania stypendium socjalnego w UP w Lublinie, są uprawnieni do otrzymywania z budżetu PO WER dodatkowego stypendium w kwocie 200 EUR na każdy miesiąc w sytuacji zaakceptowanego przez uczelnię pobytu za granicą. Uczelnia jednocześnie zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie (Biuro ds. osób z niepełnosprawnościami; <https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Powołany Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami odpowiedzialny jest za umożliwienie wszystkim studentom równego dostępu do procesu kształcenia, również poprzez organizację i kontrolę zaplecza infrastrukturalnego Uczelni. Jednocześnie obejmuje indywidualną opieką niepełnosprawnych studentów, przy zachowaniu dyskrecji i uwzględniając ich personalne potrzeby.

Za umiędzynarodowienie procesu kształcenia odpowiedzialni są Dziekan i Prodziekan (który jest Koordynatorem programu Erasmus+) i Biuro Mobilności Akademickiej. Działania w tym kierunku są nieustanne, a formą monitorowania tego procesu są roczne sprawozdania z oceny studentów. Wymiana międzynarodowa studentów jest objęta corocznymi sprawozdaniami, obejmującymi pełne lata akademickie. Dokumentację w tym zakresie gromadzi Biuro Mobilności Akademickiej. Ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu stopnia tego zakresu, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację, odbywa się raz w roku. Dane dotyczące liczby wyjazdów nauczycieli akademickich Wydziału oraz studentów w ramach projektów międzynarodowych są prezentowane Kolegium Wydziału. Sprawozdania przygotowywane są na podstawie danych z Biuro Mobilności Akademickiej. Ponadto studenci przygotowują relacje ze swoich wyjazdów, dokumentując nie tylko swoją aktywność naukową na zagranicznych wyjazdach, ale również kontakty interpersonalne oraz obserwowane różnice kulturowe (Erasm <https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/us-student> (up.lublin.pl)).

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Student Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie może ubiegać się o pomoc materialną z funduszu przeznaczonego w Uniwersytecie na ten cel w formie: stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora dla najlepszych studentów, zapomogi. Zasady oraz tryb przyznawania pomocy studentom zawarty jest Regulaminie Ustalania, Przyznawania i Wypłacania Pomocy Materialnej dla Studentów i Doktorantów (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2022/07/regulamin-swiadczen.pdf>).

Każdy student z niepełnosprawnościami może otrzymać indywidualną pomoc dostosowaną do jego potrzeb, tj. wsparcie asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie, wypożyczanie sprzętu technicznego, indywidualny tok nauczania języków obcych, pomoc psychologiczną, dostosowanie materiałów dydaktycznych do potrzeb indywidualnych. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu organizuje zajęcia sportowe poprawiające kondycję i aktywność studentów niepełnosprawnych. W ramach indywidualnych zajęć sportowych studenci mogą uzyskać zaliczenie z zajęć z wychowania fizycznego. Systematycznie organizowane są szkolenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz kadry naukowej i administracyjnej, które pomagają rozwijać potencjał i zwiększać świadomość społeczną. Informacje o terminach i tematyce szkoleń umieszczane są na stronie internetowej Uczelni. W Bibliotece Głównej UP w Lublinie znajduje się stanowisko komputerowe ze specjalistycznym sprzętem i oprogramowaniem oraz stanowiska dla osób słabowidzących z ogólnodostępnym powiększalnikiem, sala szkoleniowa oraz strefy nauki indywidualnej. W rozwoju społecznym, sportowym i artystycznym wspierają studentów pracownicy zaangażowani w funkcjonowanie Akademickiego Związku Sportowego oraz wielu agend kulturalnych działających w UP w Lublinie. Od 1 stycznia 2017 roku utworzono na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie jednostkę do spraw studentów niepełnosprawnych, na którym zatrudniony jest Pełnomocnik do spraw studentów niepełnosprawnych w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie Zarządzenia Nr 48 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 24 listopada 2016 r. (<https://bip.up.lublin.pl/zarzadzenia/?rocznik=2016>). Od 2019 jest to „stanowisko do spraw osób niepełnosprawnych” w ramach Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich (Zarządzenie Nr 37 Rektora UP w Lublinie z dnia 15.07.2019 r. (<https://bip.up.lublin.pl/zarzadzenia/?rocznik=2019>)). Do obowiązków osoby zatrudnionej na tym stanowisku należy szeroki zakres działań mających na celu zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdraża formy dostosowania procesu kształcenia dla studentów oraz doktorantów z niepełnosprawnościami. Na Uczelni od 2020 roku istnieje możliwość skorzystania ze wsparcia asystenta dydaktycznego. Pomoc asystenta obejmuje pomoc w funkcjonowaniu na uczelni, a także poza nią. Student ubiegający się o pomoc zgłasza taką potrzebę w Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych przez wniosek oraz przedstawia plan zajęć, na podstawie którego tworzony jest harmonogram czasu pracy asystenta. Osoba będąca asystentem dydaktycznym zobowiązana jest do uczestnictwa w procesie kształcenia osoby z niepełnosprawnościami (zajęcia praktyczne lub laboratoryjne, wykłady oraz inne przewidziane na danym kierunku studiów – pomagają w notowaniu, pozyskiwaniu materiałów dydaktycznych oraz dotarciu na zajęcia i powroty z nich do miejsca zamieszkania, jeżeli wymaga tego sytuacja).

Istnieje również alternatywna forma zaliczania zajęć dydaktycznych – jest ona ustalana indywidualnie z prowadzącym przedmiot i są to, np. zmiana miejsca (jeżeli jest ono w pełni niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami), formy zaliczenia, np. z pisemnej na ustną, zdalną lub odwrotnie w zależności od danej sytuacji studenta z niepełnosprawnościami lub terminu i

czasu trwania egzaminu na prośbę studenta. Student może uzyskać zgodę również na wydłużenie czasu trwania zaliczenia.

Materiały dydaktyczne są udostępniane przez prowadzących w formie dostosowanej dla studentów z niepełnosprawnościami, np. powiększona czcionka, możliwość nagrywania na dyktafon zajęć, wersja elektroniczna materiałów. Zajęcia odbywają się w budynkach wolnych od barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami wyposażonych w podjazdy, windy, platformy, oraz sanitariaty dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci mogą korzystać z urządzeń wspomagających na zajęciach oraz egzaminach, np. dyktafony, notebooki, powiększalnik, lupa powiększająca dostępnych w wypożyczalni sprzętu technicznego Biura ds. osób z niepełnosprawnościami. W 2018 roku powstała sala aktywizacyjna dla osób z niepełnosprawnościami, w której studenci mogą skorzystać z urządzeń wspomagających, dostępne są też lampy antydepresyjne, z których mogą korzystać studenci „w kryzysie”. Biblioteka Główna UP dysponuje dodatkową strefą do nauki indywidualnej przeznaczoną dla osób z niepełnosprawnościami. W wydzielonych pomieszczeniach znajdują się 4 lampy antydepresyjne oraz stanowisko przystosowane do ich potrzeb: stanowisko komputerowe znajdujące się w strefie wolnej od barier architektonicznych, wyposażone w komputer, drukarkę, lupę powiększającą, fotel. Pomoc osobom z niepełnosprawnościami na Uczelni regulują; Regulamin wypożyczalni sprzętu technicznego dla studentów z niepełnosprawnościami w zakresie formy wsparcia dotyczącej urządzeń wspomagających (<https://bip.up.lublin.pl/rektor/2018/016/zalzarzadzenie16.pdf>) wprowadzony Zarządzeniem Nr 16 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 13 kwietnia 2018 r. (<https://bip.up.lublin.pl/rektor/2018/016/zarzadzenie16.pdf>). Regulamin korzystania ze wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego dla studenta/doktoranta w zakresie formy wsparcia obejmującej pomoc asystenta (https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/009/regulamin_korzystania_ze_wsparcia_asystenta_lub_tlumacza_jezyka_migowego_dla_studenta.pdf) wprowadzony Zarządzeniem Nr 9 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 stycznia 2020 r. (<https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/009/009.pdf>).

Uczelnia oferuje program wsparcia zdrowia psychicznego. Psycholog zatrudniony jest na umowę zlecenie i prowadzi konsultacje trzy dni w tygodniu, po 3 h – w zależności od potrzeb studentów. Porady odbywają się w trzech miejscach: w dwóch domach studenckich „Cebion” przy ul. Langiewicza 6, „Manhattan” przy ul. Dobrzańskiego 35 oraz w budynku Collegium Agronomicum II przy ul. Akademicka 15, w godzinach popołudniowych. Informacje dotyczące konsultacji psychologicznych dostępne są na stronie Uczelni oraz plakatach umieszczonych na tablicach informacyjnych, niniejsze informacje można również uzyskać w biurze Pełnomocnika do spraw osób z niepełnosprawnościami. Konsultacje psychologiczne umawiane są bezpośrednio z psychologiem, co przyczynia się do zwiększenia anonimowości osób z niepełnosprawnościami korzystających z porad. Osoby z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z porad psychologicznych w formie elektronicznej oraz telefonicznej, po wcześniejszym umówieniu terminu rozmowy bezpośrednio z psychologiem.

Nauczanie języków obcych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie realizowane jest w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia prowadzone są indywidualnie lub grupowo w zależności od potrzeby danego studenta. Forma materiałów dydaktycznych przystosowana jest do danego rodzaju niepełnosprawności, np.: możliwość nagrywania na dyktafon zajęć, materiały w wersji elektronicznej, możliwość skorzystania z dostępnych wypożyczalni sprzętów (notebooki, dyktafony, powiększalnik), student może skorzystać z pomocy tłumacza języka migowego.

Zajęcia odbywają się w salach wolnych od barier architektonicznych oraz w sali aktywizacji osób niepełnosprawnych.

Uniwersytet Przyrodniczy oferuje osobom z niepełnosprawnościami zajęcia sportowe, dostosowane do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Zajęcia w większości prowadzone są w formie indywidualnej i są to: gimnastyka korekcyjna odbywająca się w sali fitness lub gimnastycznej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne - siłownia, pływanie oraz aqua aerobik- basen, ćwiczenia zwiększające wydolność oddechową (cardio) – sala aerobowa. Zajęcia sportowe odbywają się w dostosowanym Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie.

W 2021 r. Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON przyznała Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie wyróżnienie w 2 kategoriach: INSTYTUCJA za „szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia”, oraz PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ za „przystosowanie projektowania uniwersalnego oraz najlepszych rozwiązań urbanistycznych oraz architektonicznych w zakresie dostosowania budynków i przestrzeni dla osób z niepełnosprawnością”. Zdaniem Kapituły Konkursowej „Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych stanowi wzór godny naśladowania”. Na ocenianym kierunku Ogrodnictwo w latach 2017-2022 był jeden student ze zdiagnozowaną niepełnosprawnością.

Podstawową formą wsparcia w zakresie naukowym i dydaktycznym, którą studenci otrzymują od nauczycieli akademickich są konsultacje prowadzone regularnie w wymiarze nie mniejszym niż jedna godzina w tygodniu lub w miarę potrzeb studentów. Termin regularnych konsultacji jest określany przez nauczycieli akademickich na początku każdego semestru i podawany do publicznej wiadomości. Nauczyciele akademicy mogą prowadzić konsultacje także zdalnie, np. drogą elektroniczną. Dziekan i Prodziekan Wydziału ustalają własne godziny konsultacji w indywidualnych sprawach studentów. Wsparcie naukowe studenci uzyskują od opiekunów Kół Naukowych oraz innych nauczycieli akademickich zaangażowanych w aktywność naukową oraz od opiekunów nadzorujących realizację projektów inżynierskich i prac dyplomowych. Pracownicy naukowcy pomagają studentom w przygotowaniu prac projektowych i prowadzeniu eksperymentów naukowych, merytorycznie wspierają realizację prac doświadczalnych, opracowywanie wyników i ich prezentację podczas seminariów, konferencji kół naukowych, zachęcają też do przygotowywania publikacji naukowych.

Pracownicy Wydziału opracowują pomoce dydaktyczne w formie podręczników, skryptów, rozdziałów w podręcznikach akademickich/monografiach naukowych oraz opracowując inne materiały dydaktyczne, w tym udostępniane on-line. Jest to niezmiernie ważna pomoc w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia/uczenia się. W latach 2017-2022 pracownicy Wydziału opracowali 22 monografie i 115 rozdziałów w monografii, z których część wykorzystywana jest w procesie dydaktycznym i polecana studentom w celu rozszerzenia wiedzy w danym zakresie. W roku 2022 ukazało się też nowe, uzupełnione wydanie podręcznika pt. „Choroby roślin uprawianych w ogrodach i parkach objawy i zwalczanie autorstwa” autorstwa Danuty Pięta, Elżbiety Patkowskiej i Aliny Pastucha.

Proces uczenia się studentów wspierają także pracownicy Biblioteki Głównej, ułatwiając korzystanie z zasobów bibliotecznych i baz literatury dostępnej on-line. Na pomoc pracowników biblioteki w korzystaniu z zasobów bibliotecznych mogą liczyć także studenci z niepełnosprawnościami.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu zapewniają szeroką ofertę mobilności studentów. W strukturze Uczelni koordynacją i obsługą administracyjną mobilności studentów oraz pracowników dydaktycznych w ramach programów finansowanych przez Unię Europejską, jak i organizacją zagranicznych zawodowych praktyk

studenckich zajmuje się Biuro Mobilności Akademickiej. Podstawą realizacji działań UP w Lublinie w ramach programu Erasmus+: Szkolnictwo Wyższe - Akcja 1 i "Mobilność edukacyjna" są podpisane umowy dwustronne z ponad 100 uczelniami, z którymi prowadzona jest wymiana studentów lub pracowników. W celu wspierania mobilności krajowej i międzynarodowej studentów organizowane są spotkania informacyjne na temat dostępnych możliwości w tym zakresie. Informacje zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni i Wydziału (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#erasmus>). Na podstawie porozumienia zawartego między UP w Lublinie z krajowymi uczelniami partnerskimi w sprawie wymiennego kształcenia studentów Uczelnia realizuje program MostAR, w ramach którego studenci ocenianego kierunku mogą część studiów (jeden semestr lub rok) odbyć poza uczelnią macierzystą. W UP w Lublinie został powołany Koordynator tego programu. Takie studia mogą być zrealizowane w oparciu o indywidualny program składający się z przedmiotów wybranych z programu studiów uczelni partnerskiej. Student zachowuje w tym czasie stypendium naukowe i pomoc materialną otrzymane na uczelni macierzystej, która dodatkowo opłaca stypendyście zakwaterowanie w domu studenckim uczelni przyjmującej w ramach wymiany.

W podnoszeniu kompetencji studentów, ich rozwoju społecznym oraz zdobywaniu nowych doświadczeń zawodowych istotną rolę odgrywają programy związane z mobilnością zagraniczną. Informacje o programach umożliwiających podjęcie studiów lub praktyk zagranicznych studenci uzyskują poprzez stronę internetową Biura Wymiany Akademickiej, bezpośredni kontakt z pracownikami Biura, bezpośrednią informację przekazywaną przez wydziałowego Koordynatora. Z ocenianego kierunku z możliwości wymiany akademickiej w latach 2017-2022 skorzystało 2 studentów, natomiast w celu realizacji części studiów przyjechało na Wydział 13 studentów z zagranicznych uczelni partnerskich (Grecja, Francja, Turcja, Hiszpania, Włochy, Azerbejdżan, Albania) w ramach programu mobilności ERASMUS+ (zał. 7e). O ostatecznym zakwalifikowaniu się studenta na studia wymienne decyduje, poza znajomością języka, również średnia ocen za cały okres studiów, a warunkami dodatkowymi są zaangażowanie kandydata w działalność organizacyjną na Wydziale. Jest to jeden z elementów systemu motywacji studentów do osiągnięcia dobrych wyników w nauce i angażowania się w życie naukowe i społeczne Wydziału oraz Uczelni. Studenci kierunku są wspierani finansowo stypendiami oferowanymi w programie ERASMUS+ na odbywanie za granicą praktyk zawodowych. Projekt Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, bezpośrednio powiązany z programem Erasmus+ jest istotnym elementem wsparcia zagranicznej mobilności studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W ramach tego programu studenci mogą ubiegać się o wsparcie finansowe. Dzięki temu mogą oni rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności w środowisku międzynarodowym, mimo trudnej sytuacji osobistej.

Działalność naukowa studentów ocenianego kierunku skupia się na realizacji badań w ramach prac dyplomowych. Praktyczne umiejętności studenci mogą poszerzać na zasadzie „wolontariatu”, uczestnicząc w zadaniach badawczych w ramach projektów KBN, NCBR oraz unijnych. W latach 2018-2022 na wydziale realizowano 2 takie projekty: 1. Ochrona czynna szczególnie zagrożonych roślin reliktowych z rodziny *Salicace* w siedliskach torfowiskowych, nr POIS.02.04.00-00-0008/17 termin realizacji od 01.10.2017 r. do 30.09.2020 r. 2; Ochrona czynna aldrowandę pęcherzykowatej (*Aldrovanda vesiculosa*) na terenie Lubelszczyzny, nr POIS.02.04.00-00-0034/18, termin realizacji 01.01.2019 – 30.09.2022 r. Ponadto istnieje możliwość poszerzenia wiedzy i umiejętności w laboratorium kultur in vitro należącym do Instytutu Produkcji Ogrodniczej, a także w Pracowni Jakości Warzyw i Surowców Zielarskich. Od 2021 r. na Wydziale działa też Klinika Roślin, w ramach której studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i zdobywać doświadczenie zawodowe uczestnicząc w badaniach prowadzonych w Pracowni Entomologicznej, Mykologicznej i Bakteriologicznej.

Studenci zapraszani są też do uczestniczenia w konferencjach naukowych m.in. w Międzynarodowej Konferencji Sadowniczej „Zagrożenia dla polskiego sadownictwa i sposoby ich łagodzenia” (2018 r.), a także Międzynarodowej Konferencji Sadowniczej: „Przemiany w polskim sadownictwie w ostatnim XXX- leciu i wyzwania na przyszłość” (2019 r.).

Uczelnia realizuje projekt „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”- nr POWR.03.05.00-00-Z232/17”, w ramach którego są przewidziane różne szkolenia dla studentów, w tym metodyka, wyszukiwanie i prezentowanie informacji naukowej.

Prowadzone są też bezpłatne certyfikowane szkolenia z obsługi komputerowych programów graficznych np. AutoCAD (<https://bk.up.lublin.pl/Bezpłatne-szkolenia-i-warsztaty>).

Pracownicy Wydziału organizują różnorodne warsztaty i szkolenia. W latach 2018-2022 Towarzystwo Rozwoju Sądów Karłowych organizowało pokaz cięcia jabłoni i gruszy. Prezentowano także nowe metody cięcia ręcznego i mechanicznego oraz pokaz cięcia mechanicznego na drzewach od kilku lat ciętych mechanicznie oraz w pierwszym roku tego typu cięcia. Przedstawiano najnowsze urządzenia i maszyny do cięcia ręcznego oraz mechanicznego. Cyklicznie prowadzone są też szkolenia organizowane przez pracowników naukowych Wydziału we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin (PSOR) z zakresu „Bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym” (w latach 2018-2022 uczestniczyło w szkoleniu 109 osób), a także szkolenia w zakresie „Doradztwo w ochronie roślin” (29 osób). Studenci uczestniczący w szkoleniu uzyskują uprawnienia do „Stosowanie środków” - umożliwiające bezpieczne i zgodne z prawem stosowanie pestycydów na polu i pod osłonami, a także „Certyfikat na Doradztwo”, który umożliwia pracę w sklepach i hurtowniach z pestycydami oraz konfekcjonowanie środków, a także pracę jako mobilny doradca.

Organizowano też we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin szkolenia dla studentów (2.06.2021 i 28.10.2021), a także z inicjatywy Kliniki Roślin i Studenckiego Koła Ochrony Roślin wykłady otwarte: „Zielony ład – rewolucja czy ewolucja w polskim rolnictwie” (Stowarzyszenie Agroekoton 17.01.2022) oraz „Wykorzystanie nowoczesnych metod w niechemicznej ochronie roślin”, konferencja „Studero, studere – uczyć się” Lublin (6.06.2022). Ponadto studenci mieli możliwość uczestniczenia w wykładach szkoleniowych na Konferencji Truskawkowej w ramach TSW „Nawożeniowe błędy w gruntowej uprawie truskawki” (Nadarzyn, 8.01.2018), „Dobór odmian do intensywnej technologii uprawy truskawki deserowej”, XIV Jagodowe Trendy (Kraśniku, 8.02.2018), „Najnowsze zalecenia dla truskawki "powtarzającej" (dnia neutralnego) na podstawie badań w ramach projektu BerryTech” (Nadarzyn, 9.01.2019), „Zalecenia warunkujące powodzenie w uprawie truskawki powtarzającej” XV Jagodowe Trendy (Kraśnik, 16.01.2019).

Z udziałem studentów organizowano też warsztaty szkoleniowe skierowane do plantatorów gatunków jagodowych BerryTech2018, (Karczmiska 5.08.2018), BerryTech2022, (31.07.2022, Stare Olszyny 9) oraz praktyczne Warsztaty Truskawkowe - szkolenie dla plantatorów truskawki (Czerwińsk nad Wisłą 4.08.2019), „Ekologiczna uprawa owoców miękkich – truskawka” - Konferencja szkoleniowa organizowana przez ODR Końskowola (Białka 12 - 13.09.2019 r.).

Ponadto prowadzono wykłady otwarte w ramach: Akademia Uprawy Truskawki 2020 „Proste rozwiązania w nawożeniu ograniczające porażenie truskawek przez choroby i szkodniki (Wrocław 14.03.2020 r., Czerwińsk nad Wisłą 15.03.2020 r.). Studenci uczestniczyli też w cyklicznych wykładach otwartych skierowanych do plantatorów gatunków jagodowych uprawianych metodą ekologiczną organizowanych przez LST Polska (Różaniec 18 marca 2021 r., Tarnogród 4 marca 2022 r., Grabowice Dolne 25.04.2022 r., Dratów 25.04.2022 r.). Corocznie mogą brać udział w Konferencji dla plantatorów gatunków jagodowych organizowanych przez Bio Berry Polska w Lublinie (11.02.2018, 31.03.2019 r.,

1.03.2020 r.), a także w cyklicznych wykładach dla plantatorów gatunków jagodowych organizowanych przez Osadkowski SA. (28.01.2021 r., 14.10.2021 r., 4.11.2022 r.

Ciekawą formą warsztatów są ponadto webinaria szkoleniowe transmitowane on-line z zakresu agrotechniki upraw jagodowych organizowane przez zespół Doradcy Jagodowego i udostępniane w mediach społecznościowych (Facebook, You Tube). Rokrocznie organizowanych jest ok 10-12 takich szkoleń o tematyce dopasowanej do aktualnych problemów produkcyjnych.

Z inicjatywy Kolegium Dziekańskiego w dniu 6 czerwca 2022 roku zorganizowano pierwszą Konferencję Naukową, pt.: „Studeo, studere – uczyć się”, która była skierowana do studentów wszystkich kierunków studiów Wydziału Ogrodnictwa i Architektura Krajobrazu oraz młodzieży szkół średnich. W czasie konferencji zaprezentowano wykłady o zróżnicowanej tematyce, które rozwijały zainteresowania i poszerzały horyzonty naukowe studentów. Uczestniczyli w niej zaproszeni goście, prelegenci, interesariusze zewnętrzni, przewodniczący Rad Programowych poszczególnych kierunków studiów WOI AK, nauczyciele akademicki, studenci oraz uczniowie szkół średnich. Zwieńczeniem Konferencji było powołanie Rady Interesariuszy zewnętrznych oferujących starze i miejsca pracy dla absolwentów kierunku Ogrodnictwo. Ponadto w listopadzie 2022 r. odbyły się trzy spotkania studentów Wydziału z Interesariuszami w ramach cyklu „Panele z Pracodawcami”, w których uczestniczyli szkółkarze, przedstawiciele firm zajmujących się rolnictwem ekologicznym i pracownicy ARiMR.

Studenci ocenianego kierunku mogą rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności w ramach działalności 6 kół naukowych: Studenckie Koło Naukowe Ogrodników, SKN Ochrony Roślin „SKOR”, SKN Architektury Krajobrazu, SKN Sztuki oraz Międzywydziałowe Koło Naukowe „Herba Medica”, SKN Enologów. Studenckie Koło Naukowe Ogrodników organizuje cykliczne wystawy stroików świątecznych i innych prac florystycznych. W związku z pandemią Covid-19 działalność Kół prowadzona była w ograniczonym zakresie.

Wśród osiągnięć i zaangażowania naukowego i społecznego studentów kierunku można także wyróżnić działalność związaną z upowszechnianiem wiedzy. Jest ona realizowana we współpracy z pracownikami Wydziału oraz doktorantami, m.in. poprzez udział w corocznym Lubelskim Festiwalu Nauki, w ramach którego odbywają się warsztaty oraz wykłady, projekty naukowe w ramach Dni Otwartych UP w Lublinie, jak również udział w popularyzacji Wydziału poprzez prowadzenie warsztatów dla szkół i przedszkoli.

Podstawową formą zawodowej aktywizacji studentów w toku studiów jest obowiązek realizacji praktyk studenckich. Pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego są odpowiedzialni za działania mające na celu ułatwienie startu zawodowego absolwentów oraz włączanie praktyków w proces kształcenia. Współpraca Wydziału z przedsiębiorcami umożliwia odbywanie studentom ciekawych staży zawodowych. Pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego organizują warsztaty i szkolenia przygotowujące studentów do wejścia na rynek pracy, prowadzą doradztwo zawodowe, nawiązują i utrzymują kontakty z pracodawcami oferującymi miejsca praktyk, staży i pracy, monitorują zmiany na rynku pracy, badają losy zawodowe absolwentów i utrzymują kontakty z absolwentami. Absolwenci kierunku Ogrodnictwo I stopnia mogą kontynuować naukę na studiach II-stopnia kierunku Ogrodnictwo, Doradztwo Ogrodnicze, Ochrona Roślin i Kontrola Fitosanitarna, Zielarstwo i Fitoprodukty (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/kierunki-studiu/>). Po uzyskaniu tytułu zawodowego magistra inżyniera mogą kontynuować naukę i rozwijać swoje pasje badawcze w Szkole Doktorskiej UP w Lublinie. Zasady rekrutacji do tej szkoły oraz Regulamin studiów doktoranckich dostępne są na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/szkola-doktorska/>), a także mają możliwość wyboru specjalistycznego kształcenia na studiach podyplomowych UP w Lublinie, jak np.: Analityka,

bezpieczeństwo i certyfikacja żywności, Hortiterapia, Rolnictwo ekologiczne i inne (<https://up.lublin.pl/studia-podyplomowe/>). Uczelnia również na stronach internetowych prezentuje oferty pracy kierowane do absolwentów w zakładce „Rozwój i kariera” (<https://bk.up.lublin.pl/>).

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie funkcjonują akademickie organizacje studenckie, w których studenci mogą realizować swoje pasje, zainteresowania lub doskonalić swój talent w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Uczelnia stwarza doskonałe warunki do rozwoju kultury fizycznej studentów oraz ich uczestnictwa w życiu kulturalnym, zapewniając zaplecze techniczne i pomieszczenia do organizacji spotkań oraz wsparcie finansowe agend studenckich. Do organizacji studenckich działających w UP w Lublinie należą: Stowarzyszenie Studentów Nauk Przyrodniczych, Akademicki Związek Sportowy, Związek Młodzieży Wiejskiej, Chór Akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego, Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”, Duszpasterstwo akademickie (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/>).

W obszarze wspierania motywacji studentów, oprócz możliwości uzyskania stypendium Rektora za wyniki w nauce, wymienić należy również możliwość zdobycia wyróżnienia pracy dyplomowej. W latach 2017-2022 na ocenianym kierunku 18 osób otrzymało takie wyróżnienia, w tym 10 studentów kończących studia I stopnia oraz 8 studentów z II stopnia (Załącznik 8a).

Należy podkreślić, że formą motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej jest możliwość prezentowania własnych badań na konferencjach studenckich organizowanych przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, a także stworzenie możliwości uczestniczenia w konferencjach i sejmikach poza macierzystą Uczelnią.

Studenci kształcący się na kierunku Ogrodnictwo oprócz wsparcia w obszarze naukowym i dydaktycznym, otrzymują również odpowiednie formy wsparcia w obszarze socjalnym, bytowym i administracyjnym. Jedną z podstawowych form systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwość indywidualnej organizacji studiów określona w Regulaminie studiów UP w Lublinie w §18 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow-01.10.2022.pdf>). O indywidualną organizację studiów mogą wnioskować studenci wyróżniający się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studiujący na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywający część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, znajdujący się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej, studenci z niepełnosprawnością, studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje żłobek dla dzieci swoich pracowników, doktorantów i studentów, zlokalizowany na terenie miasteczka akademickiego, stanowi to znaczące wsparcie umożliwiające uczenie się studentom będących rodzicami (www.zlobek.maluch.net). Studenci przyjezdni mogą korzystać z dobrze wyposażonych Domów Studenckich z możliwością uzyskania dopłaty do zakwaterowania w przypadku trudnej sytuacji materialnej studenta (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/akademiki/>).

Studenci UP w Lublinie mają szeroką ofertę wsparcia materialnego umożliwiającego im łatwiejsze funkcjonowanie w społeczności akademickiej i skoncentrowaniu się na nauce. W ramach środków funduszu stypendialnego studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie różnego rodzaju stypendiów i zapomóg. System stypendialny uwzględnia także potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz promuje studentów wyróżniających się naukowo, sportowo i artystycznie. Zasady udzielania pomocy materialnej określone są w ogólnouczelnianym Regulaminie Świadczeń dla Studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Regulamin Ustalania, Przyznawania i Wypłacania Pomocy Materialnej dla Studentów i Doktorantów wprowadzony został Zarządzeniem Rektora UP w Lublinie nr 61/2022 z dnia 27 maja 2022 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/05/regulamin-swiaadczen.pdf>).

Wydziałowa Komisja Stypendialna i Odwoławcza Komisja Stypendialna (komisja rektorska) powoływane są na początku każdego roku akademickiego przez Rektora na wniosek Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego. Skład Komisji stanowią Dziekan jako przewodniczący, studenci wybrani przez wydziałowy Samorząd studentów oraz pracownik Biura Stypendiów Studenckich. Decyzje otrzymania stypendiów i zapomóg podejmowane są na zebraniach Komisji, przy czym każdorazowo wymagany jest przynajmniej 50% udział studentów. W roku 2022/2023 zgodnie z obowiązującym od 1 października 2022 r. Regulaminem świadczeń dla studentów UP w Lublinie tworzona jest jedna lista rankingowa dla każdego roku studiów, a stypendium Rektora przyznawane jest w jednej kwocie bez podziału na poszczególne osiągnięcia. W latach 2017-2022 stypendium to przyznano łącznie 67 studentom kierunku Ogrodnictwo, w tym, dla studentów studiów I stopnia 44 stypendia i 23 dla studentów II stopnia. Stypendia socjalne pobierało łącznie 186 studentów w tym 139 studentów studiów inżynierskich i 47 osób studiów magisterskich, 1 student otrzymał stypendium dla osób niepełnosprawnych, ponadto 68 studentów otrzymało jednorazowe zapomogi finansowe.

Studenci mają możliwość skorzystania z „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów” określonego Uchwałą nr. 340/IX/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 5 września 2019 r. w sprawie zasad udzielania pomocy materialnej w formie stypendiów naukowych dla wybitnie uzdolnionych studentów oraz doktorantów (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2019 r., poz. 5224).

Studentowi przysługuje prawo do składania skarg i wniosków w sprawach związanych z organizacją i przebiegiem procesu kształcenia, obsługą administracyjną studenta oraz w innych kwestiach bezpośrednio lub pośrednio dotyczących studentów. Organem jednoosobowym lub osobami uprawnionymi do rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów w zakresie swoich kompetencji są odpowiednio: Rektor, Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, Dziekan, Prodziekan. Studenci składają skargi i wnioski odpowiednio w Biurze Rektora, Sekretariacie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki, Dziekanacie. Pracownicy przyjmujący zgłoszenia są odpowiedzialni za prawidłowe wprowadzenie zgłoszenia do ewidencji i przestrzegania terminów ich załatwiania. Rejestr skarg i wniosków obejmuje numer sprawy, istotę sprawy, podjęte działania. Skargę lub wniosek skierowany niezgodnie z właściwością rzeczową organu jednoosobowego lub osób uprawnionych do rozpatrywania skarg i wniosków należy przekazać nie później niż w terminie 7 dni od daty wpływu właściwej stronie, zawiadamiając równocześnie studenta o tym fakcie. Skargi, wnioski i zgłoszenia sytuacji konfliktowych powinny być szczegółowo uzasadnione. W przypadku wątpliwości co do ich treści lub konieczności złożenia dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień wzywa się studenta w terminie 7 dni od dnia otrzymania skargi lub wniosku. Wezwanie powinno zawierać pouczenie, że nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania. Szczegółowe zasady rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów zawiera Zarządzenie nr 52 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie zasad składania oraz rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/05/z-52-2021.pdf>). Na Wydziale obowiązuje zgodny z Zarządzeniem Rektora UP nr 52 sposób przyjmowania wniosków i skarg określony Instrukcją nr 12 (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/WIJK-%E2%80%9312.0.-INSTRUKCJA-PRZYJMOWANIA-SKARG-I-WNIOSKOW.pdf>).

Wydział zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów. W strukturze funkcjonowania Wydziału jednostką nadrzędną jest Dziekan, następnie Prodziekan. Wydział zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w ramach funkcjonowania Dziekanatu

(<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/dziedkanat/>). Informacje dotyczące programu kształcenia i procedur toku studiów kierunku są zamieszczane i sukcesywnie uzupełniane w Wirtualnym Dziekanacie i na stronach internetowych Wydziału. Dokumentacja dostępna jest również w aktach Dziekanatu.

Studenci i absolwenci wyrażają opinie na temat obsługi administracyjnej i wskazują w ankietach na wysokie kompetencje, przychylność i miłą obsługę pracowników administracyjnych (pracowników Dziekanatu, Biblioteki, Dział Organizacji i Toku Studiów, Biuro Mobilności Akademickiej). Uzyskane informacje są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, a raport oraz wnioski są przedstawiane podczas posiedzenia Kolegium Wydziału. Wnioski z raportu oraz dyskusji służą do poprawy jakości pracy administracji.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie przeciwdziała zachowaniom mającym charakter mobbingu i molestowania seksualnego. Szczegółowe zasady postępowania, procedury oraz funkcjonowanie i tryb pracy Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów, Komisji Antymobbingowej zostały określone w zarządzeniu nr 1/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dn. 11 stycznia 2021 r., „w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.” Zgłoszenia zdarzeń mających charakter mobbingu, molestowania seksualnego powinny być kierowane do Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów. Szczegółowe zasady postępowania opisane są w Załącznik do Zarządzenia nr 1 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, (https://bip.up.lublin.pl/files/biurorrektora/2021/001/zal._nr_1.pdf).

Na Wydziale w razie zaistnienia konfliktu między studentami a kadrą prowadzącą lub obsługującą kształcenie, jak również dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, student osobiście lub za pośrednictwem starosty roku lub Rady Samorządu Studenckiego może poinformować opiekuna roku. Zasady postępowania w takich sytuacjach zostało określone w Instrukcji nr 13 przeciwdziałania sytuacjom konfliktowym (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/WIJK-%E2%80%9313.0.-INSTRUKCJA-PRZECIWDZIALANIA-SYTUACJOM-KONFLIKTOWYM.pdf>). Opiekun roku podejmuje próbę rozwiązania sytuacji konfliktowej w drodze rozmowy ze stronami sporu, a także z ewentualnymi świadkami sytuacji konfliktowych. W drodze działań naprawczych zapewnia się odpowiednią ochronę przed konfliktem w przyszłości. Jeżeli działania powyższe nie przynoszą rozwiązania problemu, opiekun roku powiadamia o zaistniałej sytuacji Prodziekana Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Jeżeli sytuacja konfliktowa występuje na linii student-opiekun roku, student osobiście lub za pośrednictwem starosty roku lub Rady Samorządu Studenckiego może powiadomić o tym Prodziekana. Sytuacje konfliktowe, w których stronami są prowadzący lub obsługujący kształcenie, mogą być zgłaszane osobiście lub pisemnie bezpośrednio przełożonemu lub Dziekanowi Wydziału. Podejmowana jest próba rozwiązania sytuacji konfliktowej w drodze polubownej. W ramach działań naprawczych zapewnia się odpowiednią ochronę przed konfliktem w przyszłości. W przypadku ujawnienia sytuacji noszącej znamiona mobbingu stosuje się procedur określoną w Zarządzeniu nr 1/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dn. 11 stycznia 2021 r., „w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie.” W celu realizacji polityki bezpieczeństwa przez Wydział organizowane są szkolenia BHP. Do obowiązku osób prowadzących zajęcia należy reagowanie na przejawy przemocy i agresji poprzez nakłanianie do zaprzestania podejmowanych działań oraz zgłaszanie Dziekanowi Wydziału lub

Rektorowi zauważonych, niepokojących zachowań zagrażających lub naruszających bezpieczeństwo, zdrowie lub życie. Studenci mają możliwość skorzystania z indywidualnych, bezpłatnych konsultacji z psychologiem <https://up.lublin.pl/edukacja/student/niepelnosprawni/porady/>. Na stronie internetowej Uczelni udostępnia się odpowiednie informacje dotyczące sposobów pomocy ofiarom konfliktów, dyskryminacji i przemocy oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa (<https://up.lublin.pl/pelnomocnik-rektora-dbo/>). Ponadto działania informacyjne polegają również na przekazaniu informacji na spotkaniu inauguracyjnym studentów I roku kierunków prowadzonych na Wydziale oraz spotkaniach opiekunów roku z poszczególnymi rocznikami studentów.

Studenci są zobowiązani odbyć szkolenia: BHP oraz ochrony własności intelektualnej. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie funkcjonują dyżury psychologa. Wsparcie osobom z niepełnosprawnościami zapewnia Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Samorząd Studencki szkoli nowych studentów z zakresu przysługujących im praw. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdrożył system ochrony danych osobowych, powołany został Inspektor Ochrony Danych.

Współpraca z Samorządem Studentów i organizacjami studenckimi jest wielopłaszczyznowa, różnorodna i ścisła. Dziekan powołuje dla każdego rocznika studiów opiekuna roku, wybierając go spośród nauczycieli akademickich. Jego funkcja polega przede wszystkim na ułatwianiu studentom funkcjonowania w środowisku akademickim, wspomaganie w rozwiązywaniu problemów związanych z przebiegiem studiów, sprawami bytowymi i socjalnymi studentów. Opiekun roku organizuje wybory starosty roku - osoby zaangażowanej w organizację przebiegu studiów i życia studenckiego danego rocznika, reprezentującej stanowisko Studentów w kwestiach wymagających interwencji władz Wydziału. Informacje na temat praw i obowiązków studenta zgodnie ze Statutem UP w Lublinie oraz Regulaminem studiów UP w Lublinie są przekazywane studentom I roku przez opiekunów na początku nowego roku akademickiego. Na każdym z siedmiu Wydziałów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, znajduje się Samorząd Wydziałowy, który działa w ramach swojej jednostki. W skład takiego samorządu wchodzi wybrani w powszechnych wyborach studenci Wydziału. Samorząd Studencki ma swoich przedstawicieli w Senacie oraz w Komisjach Senackich. Zadaniem Samorządu Studenckiego jest dbanie o dobro społeczności studenckiej. We współpracy z Samorządem Studenckim podejmowane są najważniejsze decyzje dotyczące kwestii związanych ze sprawami socjalno-bytowymi studentów.

Studenci członkowie Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego zasiadają m.in. w: Senacie Uniwersytetu Przyrodniczego, Kolegiach Wydziałów, Radzie Bibliotecznej, Parlamencie Studentów Rzeczypospolitej Polskiej (PSRP), Porozumieniu Samorządów Studenckich Uniwersytetów Rolniczych (PSSUR). Studenci są też członkami Rad Programowych poszczególnych kierunków w tym Ogrodnictwa, uczestniczą aktywnie w tworzeniu i udoskonalaniu programów nauczania.

Monitorowanie i doskonalenie systemu wsparcia, jak i motywowania studentów są stałym elementem harmonogramu prac Dziekanów, odpowiednich komisji senackich i komisji samorządu studentów, jak i władz rektorskich oraz administracyjnych. Odbywają się one zgodnie z instrukcjami wydziałowymi (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>) i uczelnianymi (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/centrum-dydaktyki/>) oraz odpowiednimi regulaminami (<https://up.lublin.pl/bip/regulaminy>). Pewną rolę odgrywają też opiekunowie poszczególnych roczników studiów i SKN. Wnioski służące doskonaleniu systemu wsparcia oraz motywowania pochodzą zarówno ze środowiska studenckiego, pracowniczego, jak i są wynikiem badań opinii Interesariuszy zewnętrznych. Podejmowane działania doskonalenia systemu kształcenia i wsparcia studentów w ramach struktur organizacyjnych Wydziału prowadzone są zgodnie z Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury UP w

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu UP w Lublinie przykładą szczególną uwagę do zapewnienia publicznego dostępu do aktualnych informacji dotyczących kandydatów, studentów, pracowników Uczelni oraz innych zainteresowanych grup odbiorców. Duży nacisk przykładą się do informacji dotyczących procesu rekrutacji (m.in. zasad rekrutacji, warunków przyjęcia na studia, charakterystyki kierunku, planu studiów, matrycy efektów uczenia), organizacji studiów, wsparcia studentów, informowania o bieżących wydarzeniach, zarządzeniach i decyzjach Rektora Uczelni oraz Dziekana Wydziału, informacji o sukcesach i osiągnięciach pracowników i studentów Wydziału.

Dostępność do ważnych informacji zapewniają metody tradycyjne oraz oparte o nowoczesne technologie.

Metody tradycyjne

- Dziekanat Wydziału prowadzi politykę dostępu do informacji (obsługa bezpośrednia oraz obsługa e-mailingowa) dzięki podziałowi obowiązków pomiędzy poszczególnych pracowników. W Dziekanacie dostępne są dokumenty dotyczące procesu studiowania, a zasady przepływu informacji są zgodne z przepisami prawa o ochronie danych osobowych;
- w budynku Rektoratu (w bezpośrednim sąsiedztwie Sali Kolegialnej) znajduje się tablica poglądowa dotycząca struktury Wydziału oraz oferowanych kierunków studiów;
- regularnie aktualizowane i wydawane są materiały promocyjne (ulotki, foldery, plakaty informacyjne) oraz informatory dla Kandydatów na studia przygotowywane przez Dział Rekrutacji i Promocji UP w Lublinie zawierające istotne informacje o prowadzonych na Wydziale kierunkach studiów, uzyskiwanych efektach uczenia oraz możliwościach zatrudnienia absolwentów. Materiały te rozpowszechniane są corocznie podczas różnych spotkań informacyjno-integracyjnych, np. Targów Edukacyjnych, Lubelskiego Salonu Maturzystów 'Perspektywy', Dni Otwartych Uczelni, Pikniku Naukowego organizowanego w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki, Nałęczowskiego Festiwalu Otwartych Ogrodów, targów i pikników organizowanych przez Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, podczas wykładów i prelekcji pracowników Wydziału przeprowadzanych w szkołach średnich, a także zamieszczane w kwartalniku "Aktualności" Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/nauka/wydawnictwo/czasopisma/aktualnosci-up/>). Materiały promocyjne skierowane są do różnych grup odbiorców, głównie kandydatów na studia i ich środowisk (rodzice, szkoła);

- w ramach szerszego dostępu do informacji o realizowanych na Wydziale kierunkach studiów pracownicy Wydziału regularnie odbywają spotkania preorientacyjne oraz różne warsztaty z uczniami szkół średnich (np. XXX LO im ks. Jana Twardowskiego w Lublinie, Zespół Szkół Rolniczych – Centrum Kształcenia Zawodowego w Pszczelej Woli, Zespół Szkół Kształcenia Rolniczego w Widzewie, Zespół Szkół Techniki Rolniczej im. W. Witosa w Piotrowicach, Technikum Architektury Krajobrazu w Zespole Szkół nr 2 im. Bartosza Głowackiego w Tarnobrzegu, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Jabłoni);
- oferta dydaktyczna przedstawiana jest również podczas audycji radiowych i telewizyjnych na antenach regionalnych;
- w grudniu 2021/styczeniu 2022 oferta wydziału została rozesłana wraz z ofertą Uniwersytetu do prawie 500 szkół w regionie i regionach ościennych (szkoły średnie: licea, technika).

Strona internetowa Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/>)

Strona internetowa Wydziału zawiera szczegółowe i usystematyzowane informacje dla kandydatów, studentów i pracowników. Za jej aktualność odpowiada dwóch administratorów. Na stronie dostępne są m.in. zakładki:

- Wydział - tutaj znajdują się ogólne informacje dotyczące Wydziału: władze, struktura, pracownicy, Kolegium Wydziału, strategia rozwoju, komisje wydziałowe;
- Kształcenie – zawiera rozkłady zajęć, plany studiów, opisy sylabusów, matryce efektów uczenia się, informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, przewodnik dotyczący egzaminu dyplomowego, informacje dotyczące praktyk studenckich, kół naukowych, aktualne dane o opiekunach i starostach poszczególnych lat studiów oraz wzory dokumentów do pobrania;
- Kierunki studiów – obejmuje aktualną ofertę edukacyjną Wydziału;
- Dziekanat – dane kontaktowe pracowników Dziekanatu oraz informacje o pracy Dziekanatu.

Ponadto system „Wirtualnego Dziekanatu” umożliwia studentom korzystanie z elektronicznego indeksu, dostęp do rozkładu zajęć, ankiet służących do oceny nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia.

Strona internetowa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/>)

Na ogólnej stronie internetowej Uczelni dla kandydatów ubiegających się na studia przygotowany jest specjalny dział w zakładce „Rekrutacja” (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/>). Zawiera on wszystkie niezbędne informacje dla kandydatów, m.in. aktualną ofertę edukacyjną, warunki i tryb rekrutacji, kryteria kwalifikacji, informacje dla kandydatów z niepełnosprawnością, informacje o stypendiach oraz łączy do systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK). Ponadto w zakładce <https://up.lublin.pl/edukacja/student/> znajdują się wszystkie aktualności, komunikaty i wiadomości, które dotyczą spraw studenckich.

Poczta elektroniczna oraz dostępność telefoniczna

Każdy pracownik UP w Lublinie bezpośrednio lub pośrednio zaangażowany w proces dydaktyczny i promocyjny oraz kontakty ze studentami bądź kandydatami posiada adres poczty elektronicznej w domenie @up.lublin.pl. Numery telefonów służbowych oraz adresy e-mail dostępne są na podstronie Wydziału w zakładce Struktura i Pracownicy. Można również do nich dotrzeć poprzez wyszukiwarkę dostępną na stronie głównej UP w Lublinie.

Media społecznościowe

Dostęp do najważniejszych informacji związanych z funkcjonowaniem Wydziału umożliwia również profil w mediach społecznościowych (Facebook - <https://www.facebook.com/profile.php?id=100057381311623>, Instagram - <https://www.instagram.com/stories/highlights/17910923635895437/>, tweeter - <https://twitter.com/UPLublin>) oraz kanał ogólnouczelniany w serwisie YouTube (<https://www.youtube.com/user/UPLublin>), który prezentuje m.in. ofertę edukacyjną Uczelni, w tym również Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, wykłady popularno-naukowe, ścieżki kariery absolwentów.

Ocena publicznego dostępu do informacji odbywa się poprzez bieżący dostęp do aktualizacji danych pracowników Dziekanatu, którzy dbają o zamieszczanie bieżących informacji. Wyznaczone osoby umieszczają na bieżąco informacje dotyczące procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów. Przewodniczący Rady Programowej danego kierunku studiów przesyła wszelkie zmiany i istotne informacje związane z danym kierunkiem. Szczegółowe informacje dotyczące sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji określa Instrukcja nr 3 dotycząca gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/3._INSTRUKCJA-GROMADZENIA-I-UDOSTEPNIANIA-INFORMACJI-O-JAKOSCI-KSZTALCENIA.docx.pdf), która jest dostępna na stronie Wydziału w zakładce „Jakość Kształcenia”. Ocena publicznego dostępu do informacji prowadzona jest m.in. w procesie ankietyzacji studentów i absolwentów (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/6._INSTRUKCJA-PRZEPROWADZANIA-ANKIETYZACJI-.pdf) oraz opinii interesariuszy (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/2._INSTRUKCJA-WSPOLPRACY-WYDZIALU-Z-OTOCZENIEM-SPOLECZNO-GOSPODARCZYM.pdf). Uzyskane informacje i opinie są uwzględniane w rocznych raportach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (Raport Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie).

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

W trosce o najwyższą jakość kształcenia określoną w Strategii Rozwoju UP w Lublinie na lata 2019-2030 do zadań priorytetowych, zaleca się stałe doskonalenie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia (WSZJK) zgodnie z Uchwałą nr 53/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia (<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/053/053.pdf>). W oparciu o wymienioną Uchwałę, działania WSZJK obejmują ocenę, zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia

na poziomie Uczelni, Wydziałów i kierunków studiów. W celu realizacji działań na poziomie uczelni Rektor powołuje Uczelnianą Komisję ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, a na poziomie Wydziału Dziekan powołuje Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK). Jednocześnie na poziomie kierunku studiów Rektor powołuje Rady Programowe. Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK na szczeblu Uczelni sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, a na szczeblu Wydziału i kierunku Dziekan. Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia, wdrażany i monitorowany przez WKdsJK, zapewnia nadzór nad jakością kształcenia na ocenianym kierunku, w tym kompetencjami i zakresem odpowiedzialności osób w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Odbywa się to na każdym poziomie, formie i etapie, w tym procesie dyplomowania w oparciu o Instrukcje (Instrukcje nr 1-15) i Harmonogram działań umieszczone na stronie internetowej Wydziału, w zakładce „Kształcenie” (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia). Procedury i instrukcje dotyczą m.in. działań związanych z zapewnieniem jakości kadry dydaktycznej, oceny stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się, doskonalenia programu kształcenia i udziałem Interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w doskonaleniu programów studiów, czy też pozyskiwania opinii studentów na temat jakości kształcenia, prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz oceny pracy działów wspomagających proces kształcenia. Nadzór organizacyjny i administracyjny nad procesem kształcenia sprawują Dziekan i Prodziekan. Nadzór merytoryczny nad programem studiów sprawuje Rada Programowa kierunku, w skład której oprócz nauczycieli akademickich wchodzi przedstawiciel studentów. Rada Programowa wspierana jest w swoich działaniach przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i ściśle współpracuje z Dziekanem Wydziału. Rada Programowa prowadzi stały monitoring planów kierunku studiów, ze zwróceniem szczególnej uwagi na dostosowanie formy zajęć (audytoryjna, laboratoryjna) do modułu. Przeprowadza analizy uzyskanych efektów uczenia się w powiązaniu z liczbą godzin dla modułu, a także dba o prawidłowe stosowanie punktacji ECTS.

Każdego roku Rada Programowa dokonuje przeglądu programu studiów i efektów uczenia się wg Instrukcji nr 1 (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1._INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf) i podejmuje decyzje o ewentualnych zmianach. Propozycje potencjalnych zmian mogą zgłaszać nauczyciele akademicy, studenci oraz Interesariusze zewnętrzni. Proponowane zmiany wynikają m.in. z analizy potrzeb rynku, osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się oraz wymagań i potrzeb studentów. Nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne przedmioty mogą proponować zmiany mające na celu poprawę osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. W celu zapewniania jakości kształcenia na ocenianym kierunku prowadzone są także systematyczne konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zgodnie z Instrukcją nr 2 (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/2._INSTRUKCJA-WSPOLPRACY-WYDZIALU-Z-OTOCZENIEM-SPOLECZNO-GOSPODARCZYM.pdf). Dotyczą one dostosowania programu studiów do oczekiwań pracodawców, aktualnych potrzeb i wymogów rynku pracy, przygotowania do pracy zawodowej oraz osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Konsultacje mają charakter spotkań formalnych i nieformalnych z Interesariuszami zewnętrznymi, głównie pracownikami branży ogrodniczej. Uwagi i zalecenia zewnętrznych ocen w zakresie jakości kształcenia na kierunku są przekazywane Radzie Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w celu oceny i doskonalenia programu kształcenia.

W procesie doskonalenia programu studiów istotne znaczenie mają także opinie studentów. Opiekunowie poszczególnych roczników organizują spotkania ze studentami, którzy przekazują uwagi odnośnie rozmieszczenia poszczególnych przedmiotów w programie, obciążenia dydaktycznego, treści

merytorycznych, wykorzystywanych środków i metod dydaktycznych w ramach poszczególnych modułów. Informacje te są przekazywane do Dziekana, który kieruje je do Rady Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto, corocznie WKdsJK przeprowadzana analizę ankiet dyplomantów (Instrukcja nr 6 – instrukcja przeprowadzania ankietyzacji (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/6._-INSTRUKCJA-PRZEPROWADZANIA-ANKIETYZACJI-.pdf)). Wnioski wynikające z analizy zostają uwzględnione w działaniach związanych z doskonaleniem programu kształcenia.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Wytyczne dotyczące projektowania programów studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie określone są w następujących wewnętrznych aktach prawnych: Uchwała 13/2019/2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29.11.2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowywania i doskonalenia programów studiów wyższych w Uniwersytecie Przyrodniczym oraz Uchwała nr 59/2020-2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę 13/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29 listopada 2019 r. Wymienione akty prawne określają wytyczne dotyczące przygotowania i doskonalenia programów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich oraz sporządzania ich dokumentacji. Dokumentację programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu zgodnie z wytycznymi tworzy Rada Programowa. W proces projektowania/doskonalenia programów zgodnie z wytycznymi włączani są Interesariusze zewnętrzni, w szczególności przedstawiciele pracodawców. W tworzeniu programu uczestniczą również studenci danego kierunku poprzez swojego przedstawiciela w Radzie Programowej. Następnie program podlega opinii Wydziałowej Rady Samorządu Studentów i Kolegium Wydziałowego. Po pozytywnym zaopiniowaniu Dziekan przedkłada go Rektorowi z wnioskiem o skierowanie pod obrady Senatu. Senat podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów dla określonego kierunku, poziomu i profilu, po uzyskaniu pozytywnej opinii Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Po przyjęciu przez Senat programu, Rektor w drodze zarządzenia tworzy studia, a ich program publikowany jest w BIP na stronie internetowej UP w Lublinie. Następnie plany studiów przedkładane są do akceptacji Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki. Plany studiów i opisy zajęć (sylabusy) udostępniane są na stronie internetowej UP w Lublinie. Zmiany w programie studiów wprowadza się z początkiem nowego cyklu kształcenia. W trakcie cyklu kształcenia można dokonywać zmian wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach (§13 Uchwały 13/2019/2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29.11.2019). Zmiany w programie kształcenia i planie studiów mogą być dokonywane w wyniku rozporządzeń Ministra Edukacji i Nauki (uprzednio Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego) w sprawie warunków prowadzenia studiów, sugestii Interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli, studentów) oraz zewnętrznych (np. Florimex Sp. J. Lublin, Grupa Producentów Warzyw Kalgrup Sp. z o.o, Stowarzyszenie Agroekoton, P.P.H.U Ogrodnik w Lublinie, Horti Team Paweł Krawiec, Firma firmy Ogiński Group). Bardzo ważne są także opinie studentów, którzy są członkami Kolegium Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Rady Programowej. Potrzeby Interesariuszy sygnalizowane są podczas organizowanych z inicjatywy Dziekana spotkań/konferencji (np. 6.06.2022r. - Konferencja pt. „Studeo, studere – uczyć się” skierowane do studentów i pracowników Wydziału, w ramach którego zaprezentowane zostały wykłady o tematyce ogólnoakademickiej oraz zorganizowane spotkanie studentów Wydziału z Interesariuszami zewnętrznymi; 17. 01. 2022 r.- wykład otwarty dr Mirosława Korzeniowskiego ze Stowarzyszenia Agroekoton pt.: „Zielony Ład: ewolucja czy rewolucja” i dyskusja ze studentami na temat wymagań i potrzeb rynku pracy; Panele z Pracodawcami, organizowane przez Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji (<https://bk.up.lublin.pl/zapraszamy-na-panele-z-pracodawcami>)).

Konsultacje mogą mieć także charakter spotkań formalnych i nieformalnych z Interesariuszami zewnętrznymi, głównie pracownikami branży ogrodniczej. Spotkania i konsultacje mają na celu wymianę opinii na temat programu studiów, efektów kształcenia/uczenia się, sylwetki absolwenta oraz doskonaleniu programu kształcenia i planów studiów. Dziekan oraz Rada Programowa organizują również spotkania z nauczycielami akademickimi odpowiedzialnymi za przedmioty realizowane na kierunku w celu analizy uwag studentów i Interesariuszy zewnętrznych. Jednak ze względu na epidemię COVID – 19, w latach 2020 - 2021 działania takie były ograniczone. Do najważniejszych zadań Rady Interesariuszy należy m.in. wspieranie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Programowej kierunku Ogrodnictwo w zapewnieniu jakości kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy, wyrażanie opinii na temat programów kształcenia, opiniowanie efektów uczenia się, monitorowanie funkcjonowania programów kształcenia oraz analiza i wymiana doświadczeń w tym zakresie. Dokładny zakres zadań i skład Rady Interesariuszy ocenianego kierunku podano na stronie Internetowej Wydziału w zakładce „Kształcenie” (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia). Wprowadzane zmiany w programach studiów wymagają zatwierdzenia przez Senat. Zmiany w programach studiów wprowadzone w trakcie cyklu kształcenia są udostępniane w BIP na stronie Uczelni co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów

Program studiów jest systematycznie monitorowany przez Radę Programową, a obowiązujące procedury i harmonogram działań są dostępne na stronie Wydziału w zakładce “Kształcenie” (<http://www.up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). Ewaluacja odbywa się w oparciu o analizę sylabusów poszczególnych przedmiotów, a w szczególności: spójności efektów przedmiotowych z efektami uczenia się dla kierunku, odpowiedniego doboru metod kształcenia, weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, zgodności treści przedmiotowych z aktualnym stanem wiedzy. Ponadto przy analizie sylabusów weryfikuje się również poprawność szacowania bilansu nakładu pracy studenta i doboru aktualnej literatury.

Ocena osiągnięcia założonych efektów uczenia się na ocenianym kierunku realizowana jest na bieżąco, na podstawie analizy uzyskanych przez studentów ocen końcowych w kolejnych terminach sesji, analizy średniej ze studiów i oceny na dyplomie oraz analizy ankiety dyplomanta i studenta. Każdego roku, obszerny raport obejmujący wyniki analiz oraz ich interpretację i wnioski przedstawiany jest przez WKdsJK na Kolegium Wydziału, a następnie Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki i zamieszczany jest na stronie Wydziału. Ankiety są realizowane w formie elektronicznej po każdym semestrze. Po zakończeniu w danym semestrze ankietyzacji, prowadzący poszczególne przedmioty mają wgląd do wyników własnej oceny na indywidualnym koncie w systemie Wirtualny Dziekanat. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Instrukcji Rada Programowa opracowuje i przekazuje do WKdsJK raport z oceny efektów i jakości kształcenia, zawierający informacje na temat realizacji założonych efektów uczenia w minionym roku akademickim (na podstawie opinii osób odpowiedzialnych za moduły kształcenia o realizacji efektów dla modułów). W ramach bieżącego monitorowania Rada Programowa kierunku określa także zgodność tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów i podejmuje ostateczną decyzję o kształcie tematu (Instrukcja nr 10 - Instrukcja oceny jakości prac dyplomowych (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/10.0_INSTRUKCJA-OCENY-JAKOSCI-PRAC-DYPLOMOWYCH.pdf)).

Celem tej instrukcji jest zapewnienie wysokiej jakości prac dyplomowych wykonywanych przez studentów kierunku. Ocenę jakości prac dyplomowych od kątem zgodności tematu pracy z realizowanym kierunkiem studiów, zgodności treści pracy z jej tytułem, struktury i proporcji pracy

dyplomowej dokonuje WKdsJK, która prowadzi również analizę i weryfikację recenzji oraz oceny prac dyplomowych sporządzonych przez Promotora i Recenzenta. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przygotowuje Raport prezentowany na Radzie Wydziału/Kolegium Wydziału, w celu dyskusji i zaopiniowania. Ponadto, WKdsJK przygotowuje i przekazuje do zatwierdzenia Dziekanowi i Kolegium Raport WKdsJK z doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale. Raport ten opracowany jest na podstawie: analizy i oceny wyników ankiet studentów; analizy i oceny wyników ankiet dyplomantów; raportu Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego z realizacji praktyk zawodowych, informacji o hospitacjach, kursach i szkoleniach pracowników oraz kontaktach ze środowiskiem społeczno-gospodarczym uzyskanych od kierowników Katedr. Nauczyciele akademicy odpowiedzialni za moduły na ocenianym kierunku, mogą na bieżąco składać propozycje ewentualnych zmian w modułach w celu poprawy osiągnięcia przewidywanych efektów uczenia do Przewodniczącego Rady Programowej kierunku. W przypadku modułów, w których udział ocen niedostatecznych z trzeciego terminu egzaminu przekraczał 30% wszystkich ocen, podejmowany jest proces naprawczy (Instrukcja nr 1 -weryfikacji efektów uczenia się (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1._INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf)). W każdym roku akademickim Rada Programowa kierunku prowadzi konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie osiągnięcia efektów uczenia się i programu studiów oraz jego dostosowania do rynku pracy. Konsultacje te realizowane są w formie zebrań lub indywidualnych rozmów członków Rady z przedstawicielami interesariuszy. Rada Programowa ocenianego kierunku zwraca się do Interesariuszy zewnętrznych o wyrażenie opinii dotyczącej przygotowania teoretycznego i praktycznego studentów tego kierunku. Zgodnie z Instrukcją współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się (Instrukcja nr 2 - współpracy wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/2._INSTRUKCJA-WSPOLPRACY-WYDZIALU-Z-OTOCZENIEM-SPOLECZNO-GOSPODARCZYM.pdf)). Konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzone są nie rzadziej niż raz w roku. Konsultacje z Interesariuszami oprócz Rady Programowej kierunku może prowadzić Dziekan i Prodziekan, kierownik jednostki, a także nauczyciel akademicki realizujący zajęcia na danym kierunku studiów. W wyniku tych konsultacji Rada Programowa proponuje zmiany w programie studiów. Z przeprowadzonych konsultacji osoba prowadząca, sporządza sprawozdanie i przekazuje je przewodniczącemu Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Jedną z form pozyskiwania informacji o osiągniętych efektach uczenia są opinie osób sprawujących opiekę nad praktyką zawodową, zamieszczane w dzienniczku praktyk (Instrukcja nr 7 https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/7._INSTRUKCJA-PRAKTYKI-ZAWODOWEJ.pdf). Ocenę tę wspomagają także wizytacje pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w miejscach odbywania praktyk. Ponadto, w każdym roku studenci mogą swoje opinie na temat programu kształcenia wyrażać w ankiecie przeprowadzanej po zakończeniu kształcenia. Istotny wpływ na proces doskonalenia i realizację programu kształcenia mają studenci uczestniczący w pracach Rady Programowej ocenianego kierunku (student studiów stacjonarnych I stopnia) oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (student studiów stacjonarnych I stopnia). Ocena skuteczności realizacji przeprowadzania ankietyzacji (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/6._INSTRUKCJA-PRZEPROWADZANIA-ANKIETYZACJI-.pdf) oraz informacje uzyskane od wszystkich Interesariuszy wykorzystywane są do działań doskonalących jakość kształcenia na kierunku, która podlega cyklicznym wewnętrznym i zewnętrznym ocenom, a wyniki są publicznie dostępne. Na stronie internetowej Wydziału, w zakładce „Kształcenie” umieszczane są

wszelkie aktualizacje i informacje dotyczące jakości kształcenia na Wydziale. Służy temu także Harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale, opracowywany przez WKdsJK. Efektem doskonalenia systemu mogą być zmiany wprowadzane Zarządzeniami Rektora (zgodnie z Instrukcją nr 9 Okresowej Weryfikacji Instrukcji). Monitorowanie możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się odbywa się również na podstawie analizy wniosków z hospitacji zajęć, które prowadzone są zgodnie z określoną w UP procedurą (Instrukcja nr 4 - przeprowadzania hospitacji zajęć (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/4._INSTRUKCJA-PRZEPROWADZANIA-HOSPITACJI-ZAJEC.pdf)). WKdsJK analizuje również praktyki zawodowe studentów pod kątem zgodności profilu działalności instytucji przyjmującej studenta z efektami uczenia się wymaganymi do uzyskania w ramach praktyk (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/7._INSTRUKCJA-PRAKTYKI-ZAWODOWEJ.pdf). Rada Programowa ocenia także zgodność kwalifikacji nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie dydaktycznym pod względem spójności dorobku naukowego z prowadzonymi zajęciami (Instrukcja nr 5; https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/5._INSTRUKCJA-ZAPEWNIENIA-JAKOSCI-KADRY-DYDAKTYCZNEJ-UP-W-LUBLINIE.pdf). Nauczyciel akademicki uzupełnia informacje o swoim dorobku naukowym oraz doświadczeniu zawodowym wskazując powiązanie dorobku i/lub doświadczenia zawodowego z prowadzonymi zajęciami. Nauczyciel akademicki uzupełnia swój dorobek w Karcie Nauczyciela w terminie do 30 września każdego roku. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową, posiadają dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciami dydaktycznym. Analiza dorobku nauczycieli akademickich przeprowadzana jest w okresie 2-3 letnim, w terminie do połowy października. Dorobek przedstawiany jest w Karcie Nauczyciela lub bezpośrednio na stronie biblioteki zakładka: Bibliografia publikacji pracowników (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/>). Rada Programowa kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia na określonym kierunku, posiadają odpowiedni dorobek naukowy lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciami.

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się odbywa się systematycznie, na każdym etapie procesu kształcenia, w odniesieniu do wszystkich realizowanych zajęć. Kryteria oceny przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach. Nauczyciele prowadzący zajęcia dokonują oceny stopnia osiągnięcia zakładanych modułowych efektów uczenia się w czasie semestru, w formie sprawdzianów pisemnych i ustnych, zaliczeń praktycznych, oceny projektów, referatów, prezentacji, oceny pracy studenta w grupie, udziału w dyskusji, umiejętności pracy w zespole itp. Kończącą formą weryfikacji modułowych efektów uczenia się jest zaliczenie przedmiotu ze stopniem lub egzamin. Stopień osiągnięcia efektów uczenia się określany jest w oparciu o oceny uzyskiwane przez studentów na zaliczeniu lub egzaminie. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny pozytywnej świadczy o posiadaniu przez studenta wszystkich zakładanych w module efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności – w stopniu co najmniej dostatecznym oraz kompetencji społecznych. Monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się służy analiza ocen studentów prowadzona każdego roku przez WKdsJK na wszystkich etapach kształcenia i przedstawiana w formie raportu na posiedzeniu Rady Wydziału/Kolegium Wydziału. Następnie Raporty przedstawiane są na stronie Internetowej Wydziału w zakładce „Kształcenia” (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). Ostateczną weryfikacją

stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się jest średnia ocena ze studiów oraz oceny uzyskane na egzaminie dyplomowym (II stopień kształcenia), gdzie ocenia się pracę dyplomową (recenzent i promotor) oraz odpowiedzi na pytania egzaminacyjne. Weryfikację założonych efektów uczenia się odbywa się również na podstawie przeglądu przez WKdsJK prac dyplomowych, protokołów z egzaminów oraz recenzji prac dyplomowych i protokołów z egzaminów dyplomowych. Zgodnie z obowiązującą w UP Lublin procedurą antyplagiatową wszystkie prace dyplomowe przygotowane na kierunku Ogrodnictwo są poddawane badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (Zarządzenie nr 70 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2018/070/70.pdf>). Raporty są zaakceptowane przez promotorów, a studenci dopuszczeni do egzaminu dyplomowego. Efekty uczenia się osiągnięte po zakończeniu studiów I stopnia na ocenianym kierunku pozwalają na podjęcie studiów II stopnia na kierunku Ogrodnictwo lub kierunku pokrewnym, a po studiach II stopnia – możliwość kontynuacji kształcenia w ramach Szkoły Doktorskiej. Osiągnięte efekty uczenia się pozwalają w większości przypadków na wdrożenie ich, np. w rozwój i prowadzenie własnego gospodarstwa ogrodniczego lub podjęcie pracy w szeroko rozumianej branży ogrodniczej. W ocenie uzyskanych efektów uczenia się uczestniczą również absolwenci poszczególnych kierunków studiów, którzy w ramach realizowanej ankiety Badanie losów zawodowych absolwentów UP wyrażają swoją opinię na temat wykorzystania i przydatności w pracy zawodowej wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów. Badanie losów zawodowych absolwentów realizowane jest przez Biuro Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego/Biuro Karier.

Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Program studiów oraz efekty uczenia się na kierunku Ogrodnictwo są na bieżąco konsultowane i opiniowane przez Interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. W ramach swojej działalności Rada Programowa kierunku Ogrodnictwo w roku akademickim 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 zwracała się do Interesariuszy zewnętrznych z prośbą o zaopiniowanie programu studiów i efektów uczenia się na kierunku (sprawozdania z konsultacji z Interesariuszami zewnętrznymi, protokoły Rady Programowej). Konsultacje mogą także mieć charakter spotkań formalnych i nieformalnych z Interesariuszami zewnętrznymi, głównie pracownikami branży ogrodniczej. Z kolei za pośrednictwem przedstawiciela studentów kierunku, zbierane są opinie na temat programu studiów od studentów poszczególnych roczników. W modyfikowaniu i ocenie programów studiów, istotną rolę odgrywają również nauczyciele akademicki, realizujący proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów, głównie w zakresie liczby godzin przypisanej do danego przedmiotu, czy zgłoszenia nowych przedmiotów zgodnych z profilem ich działalności naukowej. Uwagi i sugestie na temat programu studiów i przypisanych efektów uczenia się zgłoszone przez Interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są analizowane i uwzględniane w procesie modyfikacji programu studiów na kierunku. W ramach doskonalenia programu studiów wprowadzono systematycznie (2019-2022) niewielkie zmiany. W roku 2019/2020 dotyczyły one reorganizacji przedmiotów do wyboru. W wyniku opinii studentów oraz Interesariuszy zewnętrznych na pierwszym stopniu kierunku utworzono bloki przedmiotów do wyboru obejmujące przedmioty z jednej dziedziny ogrodnictwa (np. z zakresu warzywnictwa, kwaciarstwa, uprawy roślin itp.). Wcześniej przedmioty te oferowane były w różnych semestrach, w zestawie z modułami z różnych dziedzin ogrodnictwa. Taki układ powodował, że przy małej liczbie studentów, większość osób zainteresowana określoną tematyką zawsze wybierała tematy interesujące dla nich, a inni studenci nie mieli możliwości innego

wyboru. Zamieniono także część modułów, zgodnie z oczekiwaniem studentów, np. Organizacja grup producenckich zamiast Prowadzenie działalności gospodarczej, Podstawy florystyki oraz aranżacje roślinne w szkle zamiast Podstawy dekoracji roślinnych, Drzewa i krzewy w terenach zieleni i Zastosowanie roślin ozdobnych w terenach zieleni. Wprowadzono także moduły Ekotoksykologia, Ksenobiotyki w środowisku zamiast Roślina w warunkach stresowych. Jednocześnie na II stopniu zrezygnowano z modułów do wyboru, o które wnioskowali studenci I stopnia (np. Identyfikacja patogenów roślin, Grzyby toksynotwórcze i mykotoksyny). W roku akademickim 2020/2021 Rada Programowa kierunku, na wniosek Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, zaproponowała wprowadzenie zmian w modułach spowodowanych przede wszystkim koniecznością ujednolicenia nazw przedmiotów „podstawowych” oraz sekwencji niektórych z nich i liczby godzin realizowanych wykładów w celu dostosowania do planu innych, wybranych kierunków oferowanych na WOIAK. Działanie takie spowodowane było koniecznością przystosowania planów studiów do łączenia wykładów w przypadku rekrutacji niewielkiej liczby studentów na kierunku Ogrodnictwo i kierunkach pokrewnych. Ponadto, w roku 2020/21, ze względu na duże zainteresowanie studentów i sugestie Interesariuszy zewnętrznych, wprowadzono do planu studiów przedmiot obowiązkowy Enologia, wcześniej proponowany jako fakultet na II stopniu. Do planu wprowadzono także moduł Klimatologia (zamiast Fenologia i aerobiologia oraz Dziko rosnące rośliny jadalne). Wprowadzone zmiany przyczyniły się do udoskonalenia programu kształcenia oraz wyeliminowały powtarzalność pewnych treści sygnalizowaną przez studentów. Z kolei w roku 2021/22, w ramach działań związanych z umiędzynarodowieniem ocenianego kierunku studiów do planu studiów w ramach przedmiotów do wyboru wprowadzone zostały moduły realizowane w języku angielskim. Na studiach I stopnia do oferowanego wcześniej przedmiotu General horticulture dodano moduł Protected ornamental plants (wcześniej dostępny w j. polskim). Z kolei na studiach II stopnia zaplanowano przedmiot Alternative fruit plants, który dodano do oferowanego wcześniej modułu Selected topics in modern horticulture. Na rok akademicki 2022/23, zgodnie z sugestią Interesariuszy wewnętrznych, na studiach I stopnia przesunięto obowiązkowy przedmiot Urządzanie i pielęgnowanie terenów zieleni do przedmiotów fakultatywnych, dodając do wyboru Projektowanie ogrodów przydomowych. Podobnie, do przedmiotów fakultatywnych przesunięto przedmiot Integrowana produkcja owoców i warzyw dodając drugą propozycję, tj. Zrównoważona produkcja owoców i warzyw. Dokonano także zmiany niektórych przedmiotów fakultatywnych z zakresu ochrony roślin, np. Mykobiotechnologia zamiast Grzyby toksynotwórcze i mykotoksyny, Choroby materiału rozmnożeniowego zamiast Identyfikacja patogenów roślin, Społeczeństwa owadów zamiast Monitoring szkodników roślin, czy Szkodliwość agrochemikaliów zamiast Ekotoksykologia. Charakter wprowadzanych sukcesywnie zmian w planach studiów nie wymagał korekty efektów uczenia się. Zakres zmian ze wskazaniem na propozycje Interesariuszy przedstawiono w protokołach Rady Programowej oraz w Raportach WKds.JK.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> Wykwalifikowana kadra dydaktyczna z udokumentowanym dorobkiem naukowym i wieloletnia tradycja nauczania w zakresie ogrodnictwa. Nowoczesne wyposażenie większości laboratoriów i pomieszczeń dydaktycznych. Wysoka jakość kształcenia. Wielopłaszczyznowa współpraca naukowo-badawcza z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi. Możliwość realizacji praktyki zawodowej w kraju lub za granicą, w instytucjach o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> Niekorzystna struktura wiekowa pracowników naukowo-dydaktycznych przejawiająca się stopniowym zmniejszaniem liczby nowo zatrudnianych pracowników. Nadmierne obciążenie pracowników badawczo-dydaktycznych pracą administracyjną. Zbyt niskie nakłady finansowe na działalność dydaktyczną. Rozproszona baza dydaktyczna. Niski stopień wykorzystania przez studentów możliwości mobilności w kształceniu za granicą.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> Budowa Centrum Badawczo-Wdrożeniowego i Dydaktycznego Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie zlokalizowanego w Gospodarstwie Doświadczalnym „Felinie”. Zainteresowanie studentów z zagranicy studiami w Polsce. Pozyskiwanie funduszy z projektów badawczych i prac zleconych. Przeznaczenie większych środków na dydaktykę i naukę przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Rozwój kształcenia podyplomowego i ustawicznego oraz rozwój e-learningu. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> Niż demograficzny i brak zainteresowania studiami na kierunku ogrodnictwo wpływający na zmniejszenie naboru studentów oraz obniżenie poziomu wiedzy kandydatów na studia I stopnia. Odstąpienie od podejmowania nauki na II stopniu kierunku Ogrodnictwo. Brak zainteresowania podmiotów zewnętrznych współpracą z jednostką w prowadzeniu studiów. Konkurencja w ofercie dydaktycznej, zarówno na różnych Wydziałach UP Lublin jak i na innych lubelskich Uczelniach. Problemy w branży ogrodniczej i słabość gospodarcza regionu skutkujące słabym zainteresowaniem zawodem ogrodnika oraz niedoborem miejsc pracy dla absolwentów

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia .....

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku Ogrodnictwo¹

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	-	11	-	8
	II	11	8	-	8
	III	19	10	-	9
	IV	12	-	8	-
II stopnia	I	-	-	-	-
	II	12	-	9	-
Razem:		54	29	17	25

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku Ogrodnictwo w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2019/2020	12	9	8	7
	2020/2021	18	19	-	-
	2021/2022	9	9	-	1
II stopnia	2019/2020	12	8	9	3
	2020/2021	-	-	-	2
	2021/2022	-	-	-	2
Razem:		51	45	17	15

¹ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów Ogrodnictwo, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)²

studia stacjonarne pierwszego stopnia - 2022/2023

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	212 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2400 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	118 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	163 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	66 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	10 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁴	8 tygodni
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./

² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

³ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁴ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

studia stacjonarne drugiego stopnia - 2022/2023

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	3 semestry/90 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹	800 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	45 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	77 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	27 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ¹	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ -
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ -

studia niestacjonarne pierwszego stopnia - 2022/2023

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	212 ECTS

Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹	1440 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	84 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	163 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	66 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	10 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ¹	8 tygodni
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ -
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ -

studia niestacjonarne drugiego stopnia - 2022/2023

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/90 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹	480 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30 ECTS

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	77 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	27 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ¹	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ -
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ -

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, do których przyporządkowany jest kierunek studiów Ogrodnictwo studia stacjonarne pierwszego stopnia – 2022/2023

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Botanika	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	6
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Owoce tropikalne • Globalne zagrożenia środowiska • Różnorodność biologiczna owadów i grzybów • Rośliny kosmetyczne i barwierskie 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne,	30	3
Enologia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Fizjologia roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne,	60	5

	ćwiczenia laboratoryjne		
Zielarstwo	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	45	4
Nasiennictwo ogrodnicze	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	5
Dendrologia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Ekologia i ochrona środowiska	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Uprawa roli i roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	4
Żywnienie roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	75	5
Genetyka i hodowla roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	45	4
Szkółkarstwo sadownicze	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Warzywnictwo 1	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	4
Sadownictwo 1	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	4
Rośliny ozdobne 1	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	4
Warzywnictwo 2	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	5
Herbologia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	45	4

	ćwiczenia terenowe		
Sadownictwo 2	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	5
Mechanizacja ogrodnictwa	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Rośliny ozdobne 2	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	5
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Rośliny energetyczne • Rośliny synantropijne w terenach zieleni • Doradztwo nawozowe 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Urządzanie i pielęgnowanie terenów zieleni • Projektowanie ogrodów przydomowych 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3
Fitopatologia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	5
Szkodniki roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	5
Szkółkarstwo ozdobne	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Produkcja roślin ozdobnych pod osłonami • Podstawy florystyki • Aranżacje roślinne • Kosztorysowanie prac ogrodniczych 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Nawożenie w uprawach ekologicznych i biodynamicznych • Metale ciężkie i ich szkodliwość • Bezglebowe uprawy ogrodnicze • Normalizacja i standaryzacja produktów ogrodniczych 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Grzyby uprawne • Hortiterapia • Warzywa mało znane 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3

Przedmiot do wyboru • Ochrona upraw przed niekorzystnymi czynnikami atmosferycznymi/ • Stare odmiany w sadzie/ • Ochrona upraw nasiennych i szkółkarskich przed chwastami	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3
Ekologiczna produkcja owoców i warzyw	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	3
Ochrona roślin. Metody i środki	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	4
Biotechnologia roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Nawadnianie i fertygacja w ogrodnictwie - praktikum	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	45	3
Przedmiot do wyboru • Protected ornamental plant species • General horticulture • Uprawa roślin jagodowych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30	2
Przedmiot do wyboru • Bakteriozy roślin ogrodniczych/ • Choroby materiału rozmnożeniowego/ • Mykobiotechnologia/ • Endofity w stymulowaniu wzrostu roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30	2
Przedmiot do wyboru • Przyspieszona uprawa warzyw • Technologie uprawy roślin przyprawowych i leczniczych • Produkcja warzyw pod osłonami • Walory dietetyczne roślin ogrodniczych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30	2
Seminarium dyplomowe 1	ćwiczenia laboratoryjne	15	1
Ocena jakości produktów ogrodniczych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	45	3
Przechowalnictwo płodów ogrodniczych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	3
Przedmiot do wyboru • Integrowana produkcja owoców i warzyw	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	45	3

• Zrównoważona produkcja owoców i warzyw	ćwiczenia terenowe		
Przedmiot do wyboru • Szkodliwość agrochemikaliów • Ksenobiotyki w środowisku • Niechemiczna ochrona roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3
Przedmiot do wyboru • Społeczeństwa owadów • Ochrona owadów • Owady zapylające w produkcji roślinnej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Seminarium dyplomowe 2	ćwiczenia laboratoryjne	30	2
Projekt inżynierski i egzamin dyplomowy			8
Razem:		1905	163

studia stacjonarne drugiego stopnia - 2022/2023

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Biologia molekularna	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	30	3
Ogrodnictwo zrównoważone	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne ćwiczenia terenowe	45	4
Projektowanie upraw ogrodniczych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	45	4
Organizacja działalności doradczej w ogrodnictwie	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Przedmiot do wyboru • Zagrożenia środowiskowe w ogrodnictwie • Techniki pomiarowe jakości owoców • Bioregulatory w ogrodnictwie	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	30	3
Przedmiot do wyboru • Jakość i obrót materiału szkółkarskiego • Projektowanie terenów zieleni • Analiza instrumentalna w warzywnictwie • Źródła informacji w doradztwie i ich przetwarzanie	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	30	3

Metodologia doświadczalnictwa ogrodniczego	ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	30	2
Współczesne trendy w ochronie roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	45	4
Współczesne trendy w uprawie roli i żywieniu roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Pozbiorcze traktowanie i zagospodarowanie płodów ogrodnich	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne ćwiczenia terenowe	45	4
Kształtowanie krajobrazu i ochrona przyrody	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	30	3
Sterowana produkcja ogrodnicza	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Uprawa winorośli i organizacja winnicy • Budowa i pielęgnowanie terenów zieleni • Odmianoznawstwo warzyw do przetwórstwa • Nabywanie, stosowanie i obrót środkami ochrony roślin 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Warzywnictwo specjalistyczne • Aranżacja zieleni we wnętrzach • Rośliny przyprawowe i lecznicze • Szkółkarstwo specjalistyczne 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Seminarium dyplomowe 1	ćwiczenia laboratoryjne,	15	1
Techniki w produkcji ogrodniczej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Kultury in vitro w uprawie roślin ogrodnich	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Przedmiot do wyboru	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	30	3

<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostyka w ochronie roślin ogrodnich • Alternative fruit plants • Selected topics in modern horticulture 			
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Formowanie i cięcie drzew i krzewów owocowych • Produkcja roślin doniczkowych na kwiat cięty • Wielkotowarowe uprawy warzyw i roślin przyprawowych • Uprawa krzewów owocowych 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne ćwiczenia terenowe	30	3
Seminarium dyplomowe 2	ćwiczenia laboratoryjne	30	2
Praca magisterska i egzamin dyplomowy			15
Razem:		675	77

studia niestacjonarne pierwszego stopnia -2022/2023

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Botanika	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	38	6
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Owoce tropikalne • Globalne zagrożenia środowiska • Różnorodność biologiczna owadów i grzybów • Rośliny kosmetyczne i barwierskie 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne,	18	3
Enologia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	24	3
Fizjologia roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	36	5
Genetyka i hodowla roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	27	4
Nasiennictwo ogrodnicze	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	5

Mechanizacja ogrodnictwa	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3
Uprawa roli i roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	4
Żywnienie roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	5
Warzywnictwo 1	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	4
Sadownictwo 1	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	4
Rośliny ozdobne 1	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	36	4
Warzywnictwo 2	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	5
Herbologia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4
Dendrologia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4
Sadownictwo 2	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	5
Rośliny ozdobne 2	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	5
Przedmiot do wyboru	wykłady, ćwiczenia audytoryjne,	18	3

<ul style="list-style-type: none"> • Urządzenie i pielęgnowanie terenów zieleni • Projektowanie ogrodów przydomowych 	ćwiczenia terenowe		
Szkółkarstwo sadownicze	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4
Fitopatologia	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	36	5
Szkodniki roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	36	5
Szkółkarstwo ozdobne	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4
Zielarstwo	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	27	4
Ekologiczna produkcja owoców i warzyw	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	33	3
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Rośliny energetyczne • Rośliny synantropijne w terenach zieleni • Doradztwo nawozowe 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	18	3
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Produkcja roślin ozdobnych pod osłonami • Podstawy florystyki • Aranżacje roślinne • Kosztorysowanie prac ogrodniczych 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	4
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Nawożenie w uprawach ekologicznych i biodynamicznych • Metale ciężkie i ich szkodliwość • Bezglebowe uprawy ogrodnicze • Normalizacja i standaryzacja produktów ogrodniczych 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3
Nawadnianie i fertygacja w ogrodnictwie - praktikum	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3

Seminarium dyplomowe 1	ćwiczenia laboratoryjne	12	1
Ocena jakości produktów ogrodniczych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	27	3
Przechowalnictwo płodów ogrodniczych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3
Ochrona roślin. Metody i środki	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	36	4
Biotechnologia roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	20	3
Przedmiot do wyboru • Grzyby uprawne • Hortiterapia • Warzywa mało znane	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3
Przedmiot do wyboru 10 • Ochrona upraw przed niekorzystnymi czynnikami atmosferycznymi • Stare odmiany w sadzie • Ochrona upraw nasiennych i szkółkarskich przed chwastami	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	18	3
Przedmiot do wyboru • Protected ornamental plant species • General horticulture • Uprawa roślin jagodowych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	18	2
Przedmiot do wyboru • Bakteriozy roślin ogrodniczych • Choroby materiału rozmnożeniowego • Mykobiotechnologia • Endofity w stymulowaniu wzrostu roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	18	2
Przedmiot do wyboru • Przyspieszona uprawa warzyw • Produkcja warzyw pod osłonami • Technologia uprawy roślin przyprawowych i leczniczych • Walory dietetyczne roślin ogrodniczych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	18	2
Ekologia i ochrona środowiska	wykłady,	30	4

	ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe		
Przedmiot do wyboru • Integrowana produkcja owoców i warzyw • Zrównoważona produkcja owoców i warzyw	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3
Przedmiot do wyboru • Szkodliwość agrochemikaliów • Ksenobiotyki w środowisku • Niechemiczna ochrona roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	19	3
Przedmiot do wyboru • Społeczeństwa owadów • Ochrona owadów • Owady zapylające w produkcji roślinnej	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	20	3
Seminarium dyplomowe 2	ćwiczenia laboratoryjne	15	2
Projekt inżynierski i egzamin dyplomowy			8
Razem:		1177	163

studia niestacjonarne drugiego – 2022/2023

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Biologia molekularna	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	18	3
Ogrodnictwo zrównoważone	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne ćwiczenia terenowe	27	4
Przedmiot do wyboru • Zagrożenia środowiskowe w ogrodnictwie • Techniki pomiarowe jakości owoców • Bioregulatory w ogrodnictwie	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	18	3
Przedmiot do wyboru • Jakość i obrót materiału szkółkarskiego • Projektowanie terenów zieleni • Analiza instrumentalna w warzywnictwie	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	18	3

• Źródła informacji w doradztwie i ich przetwarzanie			
Współczesne trendy w ochronie roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	27	4
Pozbiorcze traktowanie i zagospodarowanie płodów ogrodnich	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne ćwiczenia terenowe	27	4
Projektowanie upraw ogrodnich	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	27	4
Organizacja działalności doradczej w ogrodnictwie	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	12	3
Przedmiot do wyboru • Uprawa winorośli i organizacja winnicy • Budowa i pielęgnowanie terenów zieleni • Odmianoznawstwo warzyw do przetwórstwa • Nabywanie, stosowanie i obrót środkami ochrony roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3
Przedmiot do wyboru • Warzywnictwo specjalistyczne • Aranżacja zieleni we wnętrzach • Rośliny przyprawowe i lecznicze • Szkółkarstwo specjalistyczne	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3
Metodologia doświadczeń ogrodnich	ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	9	2
Kultury in vitro w uprawie roślin ogrodnich	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3
Kształtowanie krajobrazu i ochrona przyrody	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne,	18	3
Współczesne trendy w uprawie roli i żywieniu roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4
Sterowana produkcja ogrodnicza	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4
Przedmiot do wyboru	wykłady, ćwiczenia audytoryjne,	18	3

<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostyka w ochronie roślin ogrodnich • Alternative fruit plants • Selected topics in modern horticulture 	ćwiczenia laboratoryjne,		
Seminarium dyplomowe 1	ćwiczenia laboratoryjne,	9	1
Techniki w produkcji ogrodnich	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3
Przedmiot do wyboru <ul style="list-style-type: none"> • Formowanie i cięcie drzew i krzewów owocowych • Produkcja roślin doniczkowych i na kwiat cięty • Wielkotowarowe uprawy warzyw i roślin przyprawowych • Uprawa krzewów owocowych 	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne ćwiczenia terenowe	18	3
Seminarium dyplomowe 2	ćwiczenia laboratoryjne	18	2
Praca magisterska i egzamin dyplomowy			15
Razem:		390	77

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich kierunku Ogrodnictwo⁵ (rok akad. 2022-2023)

studia stacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁶
Technologie informacyjne	ćwiczenia laboratoryjne	30	2	Dr Rafał Papliński
Ochrona własności intelektualnej, BHP i ergonomia	wykłady	15	1	Dr Marek Kopacki
Agrometeorologia* Klimatologia*	ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	15	2	Dr Ewelina Flis-Olszewska

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁶ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Zielarstwo	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	45	4	Dr hab. Grażyna Zawiślak
Nasiennictwo ogrodnicze	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	5	Dr hab. Magdalena Kapłań, prof. uczelni
Dendrologia	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4	Dr hab. Mariusz Szmagara
Uprawa roli i roślin	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	4	Prof. dr hab. Marzena Błażewicz-Woźniak
Żywienie roślin	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	75	5	Dr hab. Zbigniew Jarosz
Szkółkarstwo sadownicze	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4	Dr Piotr Baryła
Warzywnictwo1	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	4	Prof. dr hab. Halina Buczkowska
Sadownictwo1	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	4	Dr Tomasz Lipa
Rośliny ozdobne 1	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	4	Dr hab. Barbara Marcinek
Warzywnictwo 2	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne,	60	5	Prof. dr hab. Halina Buczkowska

	ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe			
Herbologia	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4	Prof. dr hab. Marzena Błażewicz-Woźniak
Sadownictwo 2	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	5	Dr Tomasz Lipa
Mechanizacja ogrodnictwa	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr Norbert Leszczyński
Rośliny ozdobne 2	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	5	Dr hab. Barbara Marcinek
Rośliny energetyczne* Rośliny synantropijne w terenach zieleni* Doradztwo nawozowe*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3	Dr Dariusz Wach Prof. dr hab. Marzena Błażewicz-Woźniak Dr hab. Zbigniew Jarosz
Urządzanie i pielęgnowanie terenów zieleni* Projektowanie ogrodów przydomowych*	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3	Dr Margot Dudkiewicz
Fitopatologia	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	5	Dr hab. Ewa Król, prof. uczelni
Szkodniki roślin	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	5	Dr hab. Katarzyna Golan, prof. uczelni
Szkołkarstwo ozdobne	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	45	4	Dr hab. Magdalena Kapłań, prof. uczelni

	ćwiczenia terenowe			
Ekonomika i organizacja produkcji ogrodniczej	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	45	4	Dr hab. Eugenia Czernyszewicz, prof. uczelni
Produkcja roślin ozdobnych pod osłonami* Podstawy florystyki* Aranżacje roślinne * Kosztorysowanie prac ogrodniczych*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4	Dr hab. Barbara Marcinek Dr inż. Marzena Parzymies
Nawożenie w uprawach ekologicznych i biodynamicznych* Metale ciężkie i ich szkodliwość* Bezglebowe uprawy ogrodnicze* Normalizacja i standaryzacja produktów*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr hab. Zbigniew Jarosz Dr inż. Karolina Pitura
Grzyby uprawne* Hortiterapia* Warzywa mało znane*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr hab. Andrzej Sałata, prof. uczelni Dr hab. Grażyna Zawiślak
Ochrona upraw przed niekorzystnymi czynnikami atmosferycznymi* Stare odmiany w sadzie* Ochrona upraw nasiennych i szkółkarskich przed chwastami*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr Tomasz Lipa Dr hab. Iwona Szot Dr hab. Magdalena Kapłan, prof. uczelni
Ekologiczna produkcja owoców i warzyw	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	3	Dr hab. Robert Gruszecki
Ochrona roślin. Metody i środki	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	4	Dr Marek Kopacki

Biotechnologia roślin	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr Magdalena Dyduch-Siemińska
Nawadnianie i fertygacja w ogrodnictwie - praktikum	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	45	3	Dr hab. Andrzej Sałata, prof. uczelni
Uprawa roślin jagodowych*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	30	2	Dr Piotr Baryła
Bakteriozy roślin ogrodniczych* Choroby materiału rozmnożeniowego* Mykobiotechnologia* Endofity w stymulowaniu wzrostu roślin*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30	2	Dr hab. Ewa Król, prof. uczelni Dr hab. Elżbieta Mielniczuk, prof. uczelni Dr hab. Beata Zimowska, prof. uczelni
Przyspieszona uprawa warzyw* Technologie uprawy roślin przyprawowych i leczniczych* Produkcja warzyw pod osłonami*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30	2	Dr Rafał Papliński Dr hab. Grażyna Zawiślak
Ocena jakości produktów ogrodniczych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	45	3	Dr hab. Katarzyna Dzida, prof. uczelni
Przechowalność owoców ogrodniczych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	3	Dr hab. Robert Gruszecki
Integrowana produkcja owoców i warzyw* Zrównoważona produkcja owoców i warzyw*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	3	Dr Tomasz Lipa

Niechemiczna ochrona roślin*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3	Dr hab. Barbara Skwaryło-Bednarz, prof. uczelni
Marketing w ogrodnictwie* Organizacja działalności grup producenckich*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3	Dr Wioletta Wróblewska Dr inż. Joanna Pawlak
Razem:		1695	136	

*przedmioty fakultatywne

studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁷
Technologie informacyjne	ćwiczenia laboratoryjne	18	2	Dr Rafał Papliński
Ochrona własności intelektualnej, BHP i ergonomia	wykłady	9	1	Dr Marek Kopacki
Agrometeorologia* Klimatologia*	ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	9	2	Dr Ewelina Flis-Olszewska
Nasiennictwo ogrodnicze	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	5	Dr hab. Magdalena Kapłań, prof. uczelni
Mechanizacja ogrodnictwa	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3	Dr Norbert Leszczyński
Uprawa roli i roślin	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	4	Dr Dariusz Wach

⁷ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Żywnienie roślin	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	5	Dr hab. Zbigniew Jarosz
Warzywnictwo1	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	4	Prof. dr hab. Halina Buczkowska
Sadownictwo1	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	4	Dr Tomasz Lipa
Rośliny ozdobne 1	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	36	4	Dr hab. Barbara Marcinek
Warzywnictwo 2	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	5	Prof. dr hab. Halina Buczkowska
Herbologia	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4	Dr Dariusz Wach
Urządzanie i pielęgnowanie terenów zieleni* Projektowanie ogrodów przydomowych*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	18	3	Dr Margot Dutkiewicz
Dendrologia	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4	Dr hab. Mariusz Szmagara
Sadownictwo 2	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	5	Dr Tomasz Lipa

Rośliny ozdobne 2	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	36	5	Dr hab. Barbara Marcinek
Szkółkarstwo sadownicze	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4	Dr Piotr Baryła
Fitopatologia	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	36	5	Dr hab. Elżbieta Mielniczuk, prof. uczelni
Szkodniki roślin	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	36	5	Dr hab. Katarzyna Golan, prof. uczelni
Szkółkarstwo ozdobne	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	27	4	Dr hab. Magdalena Kapłań, prof. uczelni
Ekonomika i organizacja produkcji ogrodniczej	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	27	4	Dr Joanna Pawlak
Ekologiczna produkcja owoców i warzyw	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	33	3	Dr hab. Robert Gruszecki
Zielarstwo	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	27	4	Dr hab. Grażyna Zawiślak
Rośliny energetyczne* Rośliny synantropijne w terenach zieleni* Doradztwo nawozowe*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	18	3	Dr Dariusz Wach dr hab. Zbigniew Jarosz, prof. uczelni
Produkcja roślin ozdobnych pod osłonami* Podstawy florystyki* Aranżacje roślinne *	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	4	Dr inż. Marzena Parzymies

Kosztorysowanie prac ogrodniczych*				
Nawożenie w uprawach ekologicznych i biodynamicznych* Metale ciężkie i ich szkodliwość* Bezglebowe uprawy ogrodnicze* Normalizacja i standaryzacja produktów*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3	Dr hab. Zbigniew Jarosz Dr inż. Karolina Pitura
Nawadnianie i fertygacja w ogrodnictwie - praktykum	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3	Dr hab. Andrzej Sałata, prof. uczelni
Ocena jakości produktów ogrodniczych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	27	3	Dr hab. Katarzyna Dzida, prof. uczelni
Przechowalnictwo płodów ogrodniczych	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3	Dr hab. Robert Gruszecki
Ochrona roślin. Metody i środki	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	36	4	Dr Marek Kopacki
Biotechnologia roślin	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	20	3	Dr Magdalena Dyduch-Siemińska
Grzyby uprawne* Hortiterapia* Warzywa mało znane*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3	Dr hab. Andrzej Sałata, prof. uczelni Dr hab. Grażyna Zawisłak
Ochrona upraw przed niekorzystnymi czynnikami atmosferycznymi* Stare odmiany w sadzie*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	18	3	Dr Tomasz Lipa Dr hab. Iwona Szot Dr hab. Magdalena Kapłan, prof. uczelni

Ochrona upraw nasiennych i szkółkarskich przed chwastami*				
Uprawa roślin jagodowych*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	18	2	Dr Piotr Baryła
Bakteriozy roślin ogrodnich* Choroby materiału rozmnożeniowego Mykobiotechnologia Endofity w stymulowaniu wzrostu roślin*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	18	2	Dr hab. Ewa Król, prof. uczelni Dr hab. Elżbieta Mielniczuk, prof. uczelni Dr hab. Beata Zimowska, prof. uczelni
Przyspieszona uprawa warzyw* Technologie uprawy roślin przyprawowych i leczniczych* Produkcja warzyw pod osłonami*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne	18	2	Dr hab. Grażyna Zawiślak Dr inż. Rafał Papliński
Integrowana produkcja owoców i warzyw	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3	Dr hab. Tomasz Lipa
Niechemiczna ochrona roślin*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	19	3	Dr hab. Barbara Skwaryło-Bednarz, prof. uczelni
Marketing w ogrodnictwie* Organizacja działalności grup producenckich*	Wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	20	3	Dr Wioletta Wróblewska Dr inż. Joanna Pawlak
Razem:		1040	136	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych, kierunek Ogrodnictwo

studia stacjonarne I stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Protected ornamental plant species General horticulture	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	6	stacjonarne pierwszego stopnia	angielski	przedmiot nie wybrany do realizacji

studia stacjonarne II stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Alternative fruit plants Selected topics In modern horticulture	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	3	stacjonarne drugiego stopnia	angielski	brak naboru

studia niestacjonarne I stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Protected ornamental plant species General horticulture	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe	7	niestacjonarne pierwszego stopnia	angielski	przedmiot nie wybrany do realizacji

studia niestacjonarne II stopnia

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących)
----------------------------------	------------------	---------	---------------	-----------------	--------------------------------------

					obywatelami polskimi)
Alternative fruit plants Selected topics In modern horticulture	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	3	niestacjonarne drugiego stopnia	angielski	brak naboru

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty dołączone do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg przykładowego wzoru.
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru.

